

Torsdag den 30. januar 2014 (D)

1

Kl. 10:00

47. møde

Torsdag den 30. januar 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om at trække aktstykke 37 af 3. december 2013 om kapitaludvidelse i DONG Energy A/S m.v. tilbage. Af Frank Aaen (EL) og Finn Sørensen (EL). (Fremsættelse 10.12.2013. 1. behandling 12.12.2013. Betækning 28.01.2014).

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven. (Henstand med exitskat ved selskabers overførsel af aktiver og passiver til et andet EU-/EØS-land). Af skatteministeren (Holger K. Nielsen). (Fremsættelse 04.12.2013. 1. behandling 19.12.2013. Betækning 21.01.2014).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Gennemførelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet). Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 20.11.2013. 1. behandling 28.11.2013. Betækning 23.01.2014).

4) Forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til statsministeren, justitsministeren og forsvarsministeren om overvågning af danske borgere m.v. Af Pernille Skipper (EL) m.fl. (Anmeldelse 05.11.2013. Fremme 07.11.2013).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.). Af justitsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 15.01.2014).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om en rocker- og bandepakke. Af Karsten Lauritzen (V), Peter Skarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF). (Fremsættelse 15.01.2014).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Finansministeren (Bjarne Fog Corydon):

Lovforslag nr. L 105 (Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2013).

Miljøministeren (Ida Auken):

Lovforslag nr. L 125 (Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer, lov om miljøbeskyttelse. (Flytning af myndighedskompetence fra kommunalbestyrelsen til henholdsvis staten og regionsrådet, som opfølgning på evaluering af kommunalreformen)).

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Lovforslag nr. L 126 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af regler om patienters retsstilling, nedlæggelse af Lægemiddelskadeankenævnet, oplysningspligt ved erstatningsudbetalinger i patientskadesager, afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeerstatninger, offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter ved tilbagevendende tilsyn m.v.)).

Udenrigsministeren (Holger K. Nielsen):

Lovforslag nr. L 127 (Forslag til lov om ændring af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer m.v. (Særlige rettigheder og immuniteter til Palæstinas mission i Danmark)).

Søren Espersen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 42 (Forslag til folketingsbeslutning om oversættelse af verbalnote om det dansk-kinesiske forhold).

Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Anders Samuelson (LA):

Beslutningsforslag nr. B 43 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af 4-årsreglen for nyuddannede læger).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:04

1) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om at trække aktstykke 37 af 3. december 2013 om kapitaludvidelse i DONG Energy A/S m.v. tilbage.

Af Frank Aaen (EL) og Finn Sørensen (EL).

(Fremsættelse 10.12.2013. 1. behandling 12.12.2013. Betænkning 28.01.2014).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Frank Aaen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 10:01

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Siden vi fremsatte det her forslag før jul og havde førstebehandling, har der været en ganske dramatisk udvikling, hvor der ikke har været en eneste dag, uden at der er kommet nye oplysninger frem om aftalen om at sælge aktier i DONG til Goldman Sachs, hvor vi har fået vide at der er en særlig skattekonstruktion, som gør det muligt, at det overskud, der måtte komme på de DONG-aktier, bliver ført ud af landet til skattely og dermed ikke bliver beskattet i Danmark. Vi har så sent som for ½ time siden diskuteret det spørgsmål med skatteministeren uden at kunne komme til bunds i, hvordan man har sikret sig, at overskuddet bliver beskattet i Danmark, og det vil vi selvfølgelig gerne have afklaret.

Vi har i forgårs haft mulighed for at se de egentlige aftaler, som lå bag det aktstykke, vi har til behandling, og som viser mange ting. F.eks. står der jo flere steder »bl.a.«, og der har vi spurgt: Hvad dækker »bl.a.« over? Vi har set, at de vetorettigheder, man vil tildele Goldman Sachs, er meget mere detaljerede og omfattende, end vi havde forestillet os, og stillede derfor en lang række spørgsmål i Finansudvalget, som vi endnu ikke har modtaget svar på, og som vi venter på at få svar på. Vi har også stillet andre spørgsmål, vi endnu ikke har fået svar på.

Jeg kan høre, at der er en meget intens diskussion ovre ved regeringsbænkene, men måske er det ikke om Goldman Sachs, det ved jeg ikke. Nej, det er det ikke. Så jeg vender tilbage til Goldman Sachs.

Vi mangler altså stadig væk svar i Finansudvalget på en lang række spørgsmål, som ikke er blevet behandlet. Vi kan se, at der er en eksplosivt voksende debat både i medierne og ude i befolkningen. Jeg kiggede lige på computeren, før jeg gik herop, og nu er der 195.000 danskere, der har skrevet under på, at man ikke ønsker et salg af aktier i DONG til Goldman Sachs.

Alle de ting gør, at vi synes, den endelige behandling af det her spørgsmål, vores forslag om at trække aktstykket om salget til Goldman Sachs, bør udskydes, at vi sender sagen tilbage til Finansudvalget for at være sikre på, at inden der træffes en endelig beslutning i Finansudvalget, har vi haft tid til den debat, der er brug for. Vi har også fået belyst, at der ikke er nogen grund til at haste det her igennem, til at vedtage noget i dag kl. 13.00. Der er god tid til at køre videre, så mit forslag, formand, er, at vi afbryder forhandlingerne og sender forslaget tilbage til udvalget.

Forslag om standsning af sagens behandling

Formanden:

Der er nu stillet forslag om, at behandlingen standses, og at forslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Forhandlingen om afbrydelse foregår som bekendt efter reglerne om korte bemærkninger. Er der nogen, der ønsker ordet til dette?

Det er der ikke, og når det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning om standsning af sagens behandling

Formanden:

Der stemmes om det stillede forslag om fornyet udvalgsbehandling. Vi venter et lille øjeblik, både for at få teknikken op at køre og for at få medlemmerne frem. Nu kan vi starte afstemningen. Hvis man ønsker afbrydelsen, skal man stemme grønt; hvis man ikke ønsker den, skal man stemme rødt.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 30 () ... kan vi give hr. Kristian Pihl Lorentzen et andet sæde at stemme fra? Er der flere, der ikke virker? Vi bliver nødt til at tage afstemningen om, når der er tekniske problemer. Kan vi gøre et nyt forsøg? Vi har det tekniske problem, at vi sluttede afstemningen, inden der blev råbt vagt i gevær. Kan vi starte nu? Den er ikke slået op endnu. Nu kom den.

Så forsøger vi, om alle bliver registreret, som de ønsker at blive det. Der stemmes nu om forslaget om afbrydelse af behandlingen.

Jeg slutter afstemningen. Har alle stemt? Så slutter jeg afstemningen. Der er ikke nogen indvendinger.

For stemte 30 (DF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 94 (V, S, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 2 (SF).

Forslaget om at sende forslaget tilbage til udvalget er afvist.

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden:

Vi fortsætter behandlingen af beslutningsforslag nr. B 30.

Er der nogen, der ønsker ordet? Først er det hr. Uffe Elbæk som privatist.

Kl. 10:10

(Privatist)

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg står her med lidt ambivalente følelser af gode grunde, fordi jeg har været en del af regeringen, og jeg havde troet på regeringen og regeringens projekt, og jeg ved, hvor meget den enkelte fagminister i regeringen arbejder for sit område og virkelig ønsker at gøre en seriøs forskel, i forhold til hvor vi skal have Danmark hen.

Men når jeg så alligevel tager ordet, er det selvfølgelig på baggrund af den debat, der også var i Finansudvalget i tirsdags. Det, der var interessant, var jo, at der blev stillet en lang række seriøse spørgsmål i forhold til vores finansministers og regerings beslutning om at indlede samarbejde med Goldman Sachs. De spørgsmål, der blev rejst, gik jo selvfølgelig på, hvorfor regeringen ønsker Goldman Sachs som samarbejdspartner i vores alle sammens energiselskab. Der blev spurgt ind til både økonomiske spørgsmål, der blev spurgt

ind til juridiske spørgsmål, og der blev også spurgt ind til etiske og moralske spørgsmål.

Finansministeren, som jo tror på sit projekt, og det skal han, og regeringen skal tro på, at det er den rigtige beslutning, svarede på de økonomiske og juridiske spørgsmål, men hver gang vi kom til de mere etiske spørgsmål, altså, hvad det er for en virksomhedsetik, som Goldman Sachs står for, fik vi ikke et svar. Jeg tror, at der er rigtig mange danskere derude, som stadig væk har et stort rungende spørgsmål: Hvorfor Goldman Sachs? Jeg har næsten ondt af regeringen, fordi jeg synes, at regeringen er endt det helt forkerte sted i den her beslutning.

Der har også været andre sager, som man kunne kritisere, men i den her sag handler det om, hvem det er, man står ved siden af, og om man er stolt af dem, man står ved siden af. Jeg nægter at tro på, at regeringen og regeringens folketingsmedlemmer er stolte af, at Goldman Sachs nu skal sidde i DONG's bestyrelse. Goldman Sachs er en af de virksomheder, som har en stor, stor aktie i finanskrisen, og jeg så på Jyllands-Postens netavis i går aftes, at vores tidligere skatteminister og nuværende udenrigsminister frikendte Goldman Sachs. Jeg håber, at udenrigsministeren var fejlciteret, fordi man af alle mulige gode grunde må stille dybe, dybe etiske spørgsmål ved Goldman Sachs forretningsmetoder.

Jeg tror, at det, der ligger bag hele den diskussion om Goldman Sachs, og grunden til, at befolkningen nu reagerer, også er et spørgsmål om politisk kultur. Det er et spørgsmål om gennemsigtighed. Det er et spørgsmål, om man tager sine vælgere alvorligt. Det er et spørgsmål, om man tør være i tvivlen, når der kommer nye informationer på bordet.

Det er derfor, at jeg på alle måder bakker Enhedslistens forslag op om en timeout. Det er nødvendigt, at vi har modet til at være i tvivlen, og jeg håber inderligt på regeringens vegne, at de lytter dels til den debat, der er her i salen, dels til den debat, der foregår ude omkring køkkenbordene i Danmark i dag, for det her er et spørgsmål om, hvordan vi ønsker, at Danmark udvikler sig, og hvad det er for interesser, som skal styre vores beslutninger.

Så jeg bakker op om Enhedslistens forslag.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til hr. Uffe Elbæk.

Må jeg lige sige, at vi dels er mange, og at der er mange, der har lyst til at tale med hinanden, men at det må dæmpes, dels at man altså nu udtrykkeligt må markere, hvis man vil have ordet. Det gør vi til en sidste behandling. Det er ikke sikkert, alle ordførerne vil have ordet, men jeg forstår, at hr. René Christensen gerne vil have ordet som ordfører.

Jeg har i øvrigt noteret som privatister fru Pia Kjærsgaard og hr. Per Clausen. Hvis der er andre, må de gerne melde sig.

Hr. René Christensen.

Kl. 10:14

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak, formand. Aktstykke 37 har fået sit helt eget liv, og aktstykke 37 har jo levet helt fantastisk her i de sidste uger, der er gået, må man sige. I forhold til beslutningsforslag B 30 havde Dansk Folkeparti taget udgangspunkt i, at vi ville stemme gult, fordi der er ting i beslutningsforslaget, som vi ikke er enige i, nemlig præmissen for at trække aktstykke 37 tilbage. Men vi vil også sige, at den sagsbehandling, vi har været igennem i de seneste uger og sidste år, hvor den startede, og at de svar, der er kommet, og de muligheder, der har været for at blive godt oplyst til at kunne træffe de her beslutninger, har gjort, at vi i dag stemmer ja til B 30. Og hvorfor gør vi så det?

Vi må sige, at med den udvikling, der har været, når det handler om aktstykke 37, tror jeg, det er rigtig svært både for folketingsmed-

lemmer og andre at komme med en vurdering af, hvordan sammensætningen i Folketinget ser ud, og hvilke meninger Folketingets medlemmer reelt har om aktstykke 37. Derfor synes vi, at det var ærgerligt, at hr. Frank Aaen ikke fik lejlighed til at trække det her beslutningsforslag tilbage i Finansudvalget, hvor man kunne have taget endnu en drøftelse.

Det er sådan, at udvalgets medlemmer for få dage siden fik lejlighed til at få adgang til aftalen, der er på svært tilgængeligt engelsk og to hundrede og nogle og fyrre sider, som man kunne sidde og tygge sig igennem. Det har selvfølgelig givet anledning til, at dele af Finansudvalgets medlemmer også har stillet spørgsmål i forhold til dette svært tilgængelige materiale.

På nogle af spørgsmålene er der kommet svar, og det giver selvfølgelig også lejlighed til at sige, at man som medlem af Finansudvalget skal have ro til at læse disse svar, der jo også er svært tilgængeligt materiale. Ligeledes kan det ikke afvises, at det kan give anledning til yderligere spørgsmål i forhold til den aftale, der er lavet, om at skabe økonomi, hvad angår DONG.

Derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at vi bliver nødt til at sige, at den her sag ikke er godt nok belyst; vi kan se, hvordan det påvirker befolkningen, vi kan se, hvordan det påvirker Folketingets medlemmer på kryds og tværs af partiskel.

Derfor ønsker vi at stemme ja til B 30, for at den her sag om aktstykke 37 kan få den behandling, som aktstykke 37 faktisk fortjener.

Kl. 10:17

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pia Kjærsgaard som privatist.

Kl. 10:17

(Privatist)

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg vil godt indlede med at sige, at Dansk Folkeparti ønsker clearingerne ophævet i den her sag. I Folketinget har vi et meget, meget fornuftigt system, der gør det muligt at klare imellem Folketingets partier. Man udligner afstemningerne, hvis eventuelle møder rundt i Danmark, sygdom eller andet gør, at man ikke kan møde op til en afstemning i Folketingssalen. Det er et fornuftigt og respekteret og et godt system. Alle partier respekterer det; der er ikke nogen, der snyder på vægten overhovedet, og sådan skal det være.

Men det er altså en undergravning af et respektabelt og fornuftigt system, når SF'ere her til morgen meddeler, at de er clearet, fordi de er i politisk modstrid med, hvad deres parti ellers står for og mener. Man er forpligtet som folketingspolitiker, som valgt, som folkets repræsentant til at stå inde for sine holdninger, og det undergraver i den grad systemet, hvis man siger, at man ikke kan stemme, fordi man er uenig, og så bliver væk. Det er altså hykleri af værste skuffe.

Man skal vise ved sin stemmeafgivning, hvad man står for, og derfor ønsker Dansk Folkeparti clearingerne i denne sag ophævet. Tak.

Kl. 10:18

Formanden:

Jeg må måske gøre den bemærkning, at jeg er blevet spurgt om clearingssystemet her forud for mødet. Jeg er nødt til at sige, at Folketingets formand og Folketingets præsidium intet har med clearingssystemet at gøre. Det bygger på gentlemanaftaler mellem partierne.

Så er det hr. Per Clausen som privatist.

Kl. 10:19

(Privatist)

Per Clausen (EL):

Der kan jo siges meget til den her debat, og jeg er sikker på, at hr. Frank Aaen senere vil redegøre mere grundlæggende for Enhedslistens politiske holdninger i den her sag. Jeg skal heller ikke hæfte

mig ret meget ved, men kun bemærke de metoder, der er blevet taget i anvendelse i den her sag, hvor et stort flertal i Folketinget altså synes, at man kan færdigbehandle det her beslutningsforslag, på trods af at der er adskillige ubesvarede spørgsmål, efter at det tog meget lang tid, før Finansudvalget fik adgang til nogle af de relevante papirer.

Jeg synes nok, det er bemærkelsesværdigt, at regeringen i den her sag åbenbart har så meget hastværk, at man er villig til at ignorere de, skal vi sige, normale måder, vi behandler hinanden på her i Folketinget. Det har så også givet sig visse udslag i den måde, man gennemtrumfer beslutningerne på andre steder, men det skal jeg jo ikke blande mig i.

Jeg vil bare sige, at når jeg tager ordet her som privatist, er det, fordi udgangspunktet for diskussionen jo har været, at det var vigtigt for DONG at skaffe kapital til at investere i havvindmøller. Det har, uanset om man ønskede Goldman Sachs eller ej, været det drivende argument. Og det er jo bare sådan, at hvis man læser DONG's årsrapport fra 2012 og den ledelsesberetning, der er der, så fremstår det jo med al ønskelig tydelighed, at det er en meget, meget sminket udgave af sandheden.

For hvorfor var det, at DONG kom i økonomiske vanskeligheder? Var det på grund af investeringer i vind? Nej, det var ikke på grund af investeringer i vind ...

Kl. 10:21

Formanden:

Lige et øjeblik. Vi skal have mere ro i salen.

Værsgo.

Kl. 10:21

(Privatist)

Per Clausen (EL):

... at DONG kom i økonomiske vanskeligheder; det var på grund af investeringer i gas. Det synes jeg er vigtigt at holde fast i, at det altså var det, som skabte DONG's økonomiske vanskeligheder.

Er det så sådan, at DONG fremover vil koncentrere sine investeringer om vind og neddroge sine investeringer i olie og gas og olie- og gasudvinding? Nej, sådan er det ikke. Det fremgår tydeligt af ledelsesberetningen, at man har tænkt sig at øge sine investeringer voldsomt de kommende år i olie og gas. Altså, man har bl.a. brug for ekstra midler, fordi man skal investere i olie og gas.

Det vil sige, at hele argumentet for, at det er nødvendigt at finde pengene der, hvor man kan finde dem, acceptere Goldman Sachs, og at det handler om at skaffe ekstra penge til investeringer i havvindmøller, altså ikke er rigtigt. Det handler mindst lige så meget om at skaffe penge til investeringer i yderligere udvikling af fossile brændstoffer, som jo i øvrigt er nogle brændstoffer, som regeringen hævder den ønsker at gøre os uafhængige af.

Alligevel går man altså sammen med Goldman Sachs for at skaffe penge til at investere i fossile brændstoffer og få mere af det op af undergrunden, og det drejer sig vel at mærke også om, at en del af de investeringer, man satser på i fremtiden, er langt væk fra Danmark. Der er tale om investeringer i Ishavet, der er tale om investeringer ved Grønland. Og man kan selvfølgelig stille sig selv spørgsmålet: Er det en rigtig god idé at give Goldman Sachs mulighed for at få indflydelse på de investeringer? Tror man, at det er det, der sikrer, at man får løst de miljøudfordringer, som er enormt store, hvis man skal udvinde olie og gas?

Pointen i det her er bare, synes jeg, at man skal holde op med fra regeringens side at lade, som om man laver det her samarbejde med Goldman Sachs, fordi det er nødvendigt for at sikre fortsat udbygning med havvindmøller i DONG og i Danmark – for det er det ikke!

Det er heller ikke nødvendigt at gå sammen med Goldman Sachs for at skaffe penge til olie- og gasudvinding, for hvis man endelig

ville det, kunne man godt skaffe pengene fra anden side, f.eks. kunne den danske stat selv skaffe dem. Men det sætter bare det her samarbejde i et særligt dårligt lys, at det i virkeligheden ikke handler om at sikre den grønne omstilling, men at det handler om at fastholde DONG på et olie- og gasmarked, hvor i hvert fald gasmarkedet indtil nu har vist sig at være økonomisk ganske tvivlsomt.

Også den her sag kunne det være rart at få opklaret til bunds, inden vi stemmer om Enhedslistens beslutningsforslag. Vi har indkaldt finansministeren til samråd, hvor han skal få lov til at redegøre for den her sag i Klima-, Energi og Bygningsudvalget i Folketinget. Jeg kan forstå, at det så bliver, efter at beslutningen er truffet. Det er der ikke noget at gøre ved. Vi vil selvfølgelig fortsat forfølge de enkelte elementer i den her beslutning og arbejde på at skabe klarhed og lys over regeringens politik for at finde ud af, hvad det i grunden er, der ligger bag den her alliance med Goldman Sachs.

Men en ting kan man med sikkerhed sige: Det er ikke, fordi man lige pludselig i Finansministeriet er blevet vældig optaget af at satse på omstilling til grøn og vedvarende energi. Det er for at sikre, at DONG fortsat kan være en aktiv aktør, der kan investere i udvinding af fossile brændstoffer. Og det synes jeg også at nogle af dem, som har fundet et lille halmstrå at klynge sig til, nemlig at det her handler om havvindmøller, skulle tænke på, når de skal stemme imod Enhedslistens forslag – for det gør det ikke.

Kl. 10:24

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Fru Stine Brix som privatist.

Kl. 10:24

(Privatist)

Stine Brix (EL):

Kom nu herop, regeringspartier. Kom nu herop, Venstre, Konservative, Liberal Alliance – alle jer, der står bag den her aftale. Kom nu herop og tag debatten. Der er ikke mere end få timer til, at den her beslutning skal tages bag lukkede døre i Finansudvalget, og det klæder ikke nogen at blive siddende nu, hvor debatten er offentligt tilgængelig. Så kom nu herop, så vi kan få taget debatten.

Kl. 10:25

Formanden:

Da jeg ikke har noteret flere end hr. Frank Aaen, er det hr. Frank Aaen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 10:25

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg synes, det er beskæmmende, at de partier, der om lidt stemmer for, at det her skal afgøres, at vi sælger aktier og en bestemmende aktiepost i DONG til Goldman Sachs, ikke går op og tager ordet ...

Kl. 10:26

Formanden:

Jeg må bede om mere ro!

Kl. 10:26

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg synes, det er beskæmmende, at finansministeren ikke går op og deltager i debatten. Der er faktisk sket ganske meget, siden finansministeren udtalte sig om den her sag i Folketingssalen tilbage i december måned, men i dag har finansministeren mere travlt med at sidde og snakke med en fra SF end at deltage i den her diskussion. Men der er jo, vil jeg sige til finansministeren, stadig væk mulighed for at gå op og svare på de spørgsmål, der bliver rejst, de nye spørgsmål,

der er kommet frem, siden vi havde den første behandling af den her sag i Folketingssalen.

Til alle dem, der ikke er helt klar over, hvordan det her foregår, vil jeg bare sige, at den her sag i virkeligheden kunne være blevet lukket midt i december måned, på et lukket møde i Finansudvalget, for sådan er de her regler. Heldigvis fik vi så bragt sagen ned i Folketingssalen – jeg skal ikke fortælle, hvem der gjorde det – og siden da er der kommet ganske mange detaljer frem om, hvad sagen indeholder. Derfor mangler vi jo stadig væk at få en debat med regeringen, her i fuld åbenhed, om, hvad det er, det her går ud på, og som vi senere i dag skal stemme om i Finansudvalget, hvilket jo igen sker bag lukkede døre. Jeg synes, det er beskæmmende, at ordførerne for de partier, der ønsker at støtte det her salg, og finansministeren, der har ansvaret og siger, at det har han valgt, fordi han synes, det er det bedste, ikke går herop og forklarer, hvorfor det er det bedste, og besvarer de spørgsmål, der måtte være i forhold til, at det måske ikke var det så indlysende bedste forslag.

Jeg synes, det er beskæmmende, og det er ikke godt for demokratiet. Det er jo i det hele taget ikke godt med den konstruktion, der er bag DONG politisk set. For det, vi har, er, at vi har et 10 år gammelt forlig, som er fra før finanskrisen, fra før vi for alvor kendte noget til Goldman Sachs, fra før vi har set klimakrisen udvikle sig, som det er tilfældet. Og det er de partier, der står bag det forlig, der i dag stemmer det her igennem i Folketinget uden at tage en debat om det. Hvordan kan et 10 år gammelt forlig være bestemmende for, at en bestemmende aktiemajoritet i DONG bliver solgt til Goldman Sachs? Det er ganske uforståeligt. Det er i strid med enhver demokratisk opfattelse efter min mening.

Der er kommet ganske meget frem, siden vi startede diskussionen. Der er jo kommet alt det frem med SKAT, hvor vi, når det gælder de penge, som Goldman Sachs regnede med at tjene på det her, kan se, at udbyttet først blev flyttet til Luxembourg og bagefter til Cayman Islands og Delaware i USA, et andet skattely. Vi har lige haft samråd med skatteministeren. Og det er jo barokt, at vi har en regering, der på ene side siger, at den bekæmper skattely, som an lægger sag mod selskaber, der misbruger skattely, som har kørt en sag imod Goldman Sachs, fordi Goldman Sachs har misbrugt skattely til at undgå at betale skat i Danmark, og vi så på den anden side ser en finansminister, der på den måde gennemfører en aftale med Goldman Sachs, der baserer sig på, at man bruger skattely for at undgå at betale skat i Danmark. Hvordan kan det hænge sammen – vil jeg spørge regeringen – at man på den ene side siger, at man gerne vil bekæmpe skattely, mens man på den anden side selv indirekte er med til at bruge skattelykonstruktioner? Det hænger overhovedet ikke sammen.

Vi ved heller ikke, hvem der så i sidste ende ejer de her aktier, som bliver solgt. Man siger, at det er Goldman Sachs, og det er slemt nok i sig selv, men det er altså ejere, der bor på Cayman Islands eller i Delaware – eller rettere sagt, det gør de ikke; de har en eller anden e-mail-adresse i de to stater, men vi ved ikke, hvem der står bag de e-mail-adresser, vi ved ikke, hvem der er de egentlige ejere af de aktier, man står til at skulle sælge i dag til Goldman Sachs. Det er også et stort problem.

Goldman Sachs er berygtet, det ved alle, og derfor vil jeg ikke bruge tid på at gennemgå det her, men de har et enormt ansvar for finanskrisen. De foretager meget aktiv, aggressiv spekulation i råvarer, både i aluminium, i olie, og i alle mulige andre former for råvarer, herunder i de ting, som DONG producerer – dem er det velkendt at Goldman Sachs spekulerer i; skal de så også have retten til at få afgørende indflydelse på producenten af de råvarer, som er så afgørende for dansk økonomi, for forbrugerne, for klimaet? For det er jo også det, der står på spil, nemlig spørgsmålet om, hvad DONG skal styres ud fra – om det er ud fra det, der er bedst for forbrugerne og

for klimaet, eller om det er ud fra det, der er bedst for aktionærerne og for ejerne i Goldman Sachs; det er også til debat i dag.

Kl. 10:31

Jeg vil sige, at en grund til at diskutere, om det er klogt at sælge til Goldman Sachs, jo også er at få undersøgt de alternative muligheder, der måtte være, altså de pensionskasser, der har meldt sig, og som gerne vil investere i DONG. Så er vi fri for, at det er kortsigtede interesser, der styrer DONG, og så er vi fri for, at overskuddet forsvinder i et eller andet skattely langt væk; så bliver overskuddet beskattet i Danmark, og det, der er tilbage, bliver brugt til at forbedre pensionerne for danskere, i stedet for at der er en milliarder et eller andet mærkeligt sted ude i verden, der skal tjene på det.

Så vil jeg spørge om noget, og nu synes jeg sådan set, det er på sin plads, at man i regeringen, der er ansvarlig for det her, hører efter: Hvorfor skal dette forslag vedtages i dag, torsdag, kl. 13.00? Hvorfor er der ikke plads til at udvide diskussionen? Hvorfor kan vi ikke sørge for, at alle spørgsmål er besvaret, og tage den debat, der er ude i befolkningen, alvorligt, og være sikre på, at det er den rigtige beslutning, der bliver truffet? Hvorfor skal det være i dag, torsdag, kl. 13.00? vil jeg spørge finansministeren.

Det har vi ikke kunnet få noget svar på. Jeg kan godt give et svar på det – men det kan være forkert, og hvis det er det, vil jeg gerne tilrettevises af finansministeren – og det er, at jeg kun kan komme i tanker om én grund til, at den endelige beslutning om et salg til Goldman Sachs skal tages i dag, torsdag, kl. 13.00, og det er, at man vil undgå debat; man vil ikke have mere diskussion, og man vil ikke have flere afsløringer frem om, hvad det er, det her går ud på. Det er da ikke demokratisk – vil jeg sige til ministeren – det er da ikke ordentligt, at man for at undgå en demokratisk debat siger, at det her skal vedtages i dag, torsdag kl. 13.00; at det ikke må vente bare til på fredag.

Kan vi få en forklaring på, hvorfor det ikke kan vente til på fredag eller til på mandag? Jeg siger ikke, at det skal vente i flere måneder, men bare til på fredag eller til på mandag. Jeg synes, vi mangler et svar på, hvorfor det absolut skal køres igennem. Og det er der, hvis ikke vi får anden forklaring på det, kun den ene forklaring på, nemlig at ministeren ikke synes, det er rart, at den her debat fortsætter, og han derfor gerne vil have den afsluttet.

Jeg skal bare sige til sidst, at vi jo godt kunne se i betænkningen fra Finansudvalget, at det her ikke bliver vedtaget, og vi har derfor fremsat et nyt forslag, som vi regner med kommer til behandling i Folketingssalen på et andet tidspunkt, nemlig at man udskyder den endelige afgørelse af den her sag for at give tid til, at alle de relevante spørgsmål bliver afklaret, inden man træffer beslutning.

Kl. 10:34

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja. To ting: Den ene er, at jeg fuldstændig deler hr. Frank Aaens forundring over, at medlemmer af Folketingets partier, som støtter den her aftale, ikke tager ordet og giver anledning til, at vi kan diskutere indholdet og fornuften i at lave den aftale, som vi skal behandle i Finansudvalget senere i dag. Det er meget forunderligt at opleve i en sag, der har bragt så mange kaotiske ting ind i dansk politik, og som ser ud til at betyde, at et regeringsparti forlader regeringen. Det er en sag, der har optaget så mange danskere, og så tager man ikke ordet og forklarer, hvorfor man har den holdning, man har.

Den anden ting – og det er så mit spørgsmål – er, om hr. Frank Aaen kan bekræfte, at vi under Finansudvalgets behandling har fået at vide, at deadline for den aftale, der ligger, hedder den 29. august, og at det betyder, at hvis Folketingets flertal vil give tilstrækkelig tid til en ordentlig behandling af den her sag, så er der ikke noget som

helst juridisk til hinder for det. Det bud, der ligger fra Goldman Sachs, som et flertal åbenbart ønsker at skibe os ind i, er bindende for Goldman Sachs helt frem til den 29. august, har vi fået oplyst i Finansudvalget, og det betyder, at der i hvert fald ikke er nogen som helst juridiske grunde til, at det skal gå så stærkt.

Kl. 10:35

Formanden:

Der er stadig væk for meget støj i salen.

Ordføreren.

Kl. 10:35

Frank Aaen (EL):

Det sidste kan jeg bekræfte. Det er nemlig et svar på et spørgsmål, som jeg selv har stillet, nemlig at der er 9 måneder, fra den her aftale blev underskrevet, hvor man kan forhandle og her bruge den tid, der skal til, for det er jo en betinget aftale, der er gennemført. Det er ikke en endelig aftale. Den er betinget, nemlig betinget af, at Folketinget siger ja eller nej. Men tilbuddene gælder frem til august, det er fuldstændig korrekt.

Så får jeg lige anledning til at sige en ting, jeg glemte lige før, nemlig omkring behandlingen. Mens den her andenbehandling startede, fik vi omdelt et vred af fortrolige svar fra Finansministeriet vedrørende indholdet i aftalen, ikke det, der ligger i aktstykket, det har vi alle sammen kunnet læse, men det, der ligger i den bagvedliggende 250 siders, som det blev nævnt, engelske aftale, og som i virkeligheden er det dokument, der skal skrives under på. Der har vi lige fået sådan en stabel svar. Vi har selvfølgelig ikke haft tid til at læse det, og også af den grund synes jeg, at det er helt uansvarligt, at Folketinget i dag skal tage stilling til tingene.

Kl. 10:36

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for svaret.

Det andet argument, der så har været brugt for, at den her sag skal hastes igennem, er jo, at det er en økonomisk nødvendighed for DONG. Hvis ikke der kommer ro omkring DONG, så går det rygende galt. Man ser for sig, at Folketinget siger: Vi vil førstebehandle den her sag videre i morgen, og så i morgen tidlig falder DONG sammen. Har det nogen troværdighed på sig? Kan hr. Frank Aaen bekræfte, at tv, jeg tror, det var i går morges, kunne bringe et klip fra et af de her ratingbureauer, som man jo er blevet meget nervøse for hvordan reagerer, hvis Folketinget ikke færdigbehandler den her sag i dag, og ud fra det var der i hvert fald ikke nogen grund til at tro, at der sker bål og brand omkring DONG, hvis ikke den her sag færdigbehandles i dag. Kan hr. Frank Aaen bekræfte, at, jeg tror, alle partier i Folketinget har udtrykt enighed om, at DONG kan få tilført yderligere kapital, og at det kun er et spørgsmål og en diskussion hvordan og på hvilke præmisser, som det her handler om? Det er jo også et klart signal til omverdenen om, at DONG selvfølgelig er en virksomhed, som skal have den kapital, der er nødvendig, for at de også har en god fremtid.

Kl. 10:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:37

Frank Aaen (EL):

Tak for spørgsmålet. Jeg er helt enig i, at man har prøvet at fremmane et billede af, at der ikke er råd til lønninger her til den første, at

der er havvindmølleparker, man er nødt til at aflyse, hvis ikke vi i dag kl. 13.00 stemmer ja til det her aktstykke. Det er fuldstændig ude i hampen og nærmer sig en trussel mod Finansudvalget og Folketinget at sige, at hvis ikke vi stemmer ja i dag, så falder hele DONG sammen. Det passer selvfølgelig ikke, det ved alle, der kender lidt mere til det.

Det, man har bedt om fra DONG's side – det kan man også læse ud af DONG's beretning – er at få flere penge med henblik på langsigtede investeringer og ikke på udviklingen lige her og nu. Det er også derfor, man har indgået en aftale, der gælder frem til 29. august. Det udtrykker jo i sig selv, at der er god tid til at beslutte det her, og at det ikke er noget, der skal hastes igennem.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Der er ikke flere korte bemærkninger her. Så har hr. Anders Samuelson ønsket ordet som privatist, måtte jeg forstå. Ja.

Kl. 10:39

(Privatist)

Anders Samuelson (LA):

Det her er bare foranlediget af, at det blev udlagt, som om vi forsøgte at skjule os eller noget andet i den her debat. Jeg vil gerne hundrede procent stå ved, at Liberal Alliance støtter den indstilling, som er kommet fra finansministeren. Det er en svær debat, der foregår ude i landet i øjeblikket, men vi har lige fra starten ment, at det er rigtigt at få DONG på Børsen.

For at sikre det og for at sikre, at skatteborgerne ikke taber flere milliarder, er det en del af processen, at vi lægger stemmer til den indstilling, som kommer fra finansministeren. Og derfor står vi fuldstændig klart og tydeligt ved siden af finansministeren i den her sag. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Kl. 10:39

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Frank Aaen.

Kl. 10:39

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg er helt med på, at man synes, at man vil støtte privatiseringen. Jeg ved ikke, om jeg kan få det oplyst, men jeg tror ikke, at der er en eneste statslig virksomhed, som Liberal Alliance ikke ønsker at få privatiseret.

Men er det ikke en god idé at få tid til debat? Vil man ikke støtte, at vi får en udskydelse af den her beslutning, så alle spørgsmål bliver afklaret? For selv dem, der gerne vil privatisere, og som jo kender til de dårlige erfaringer, man har haft med privatiseringen af lufthavnen, mener, at det nok er en god idé først at få alle ting belyst, inden man gennemfører en privatisering.

Kl. 10:40

Formanden:

Hr. Anders Samuelson.

Kl. 10:40

Anders Samuelson (LA):

Altså, under normale omstændigheder ville vi støtte en udskydelse, men i det her konkrete tilfælde vurderer vi, at man driver rovdrift på den gensidige tillid, der er imellem partierne i forhold til det spørgsmål. For der har både været samråd og er blevet stillet mange spørgsmål. Så derfor støtter vi det ikke i det her konkrete tilfælde. Det kommer jo ikke til at ændre noget i forhold til beslutningen. Vi er afklaret i vores sag; vi støtter regeringen i det her tilfælde.

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:41

saglige at gøre. Jeg kan heller ikke se, at der på nogen som helst måde er en eller anden form for stemmemaksimeringssituation for finansministeren i den her sag. Det gør sikkert i et eller andet omfang ondt i hans socialdemokratiske hjerte – det ved jeg ikke, det må man jo snakke med ham om – men det er i hvert fald helt tydeligt, at det må være det mest sagligt rigtige at stemme på den her måde.

Kl. 10:43

Frank Aaen (EL):

Nu skal jeg ikke sætte etiket på, men jeg har sådan set hørt en hel del mægtige folk i denne verden sige, at der ikke er noget, der kan ændres, og at vi derfor lige så godt bare kan tage det.

Altså, det ikke et ret godt argument for ikke at få alle spørgsmål belyst. Og jeg tror, at alle dem, der har deltaget i processen – og særlig her i de sidste dage – ved, at der stadig væk er mange uafklarede spørgsmål, herunder om der er alternativer til Goldman Sachs. Jeg forstår sådan set ikke, at man ikke bare støtter, at vi får nogle flere dage til at beslutte det her, men bare kører det igennem med sit flertal. Er det ud fra den her opfattelse, at et flertal altid har ret?

Kl. 10:41

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:41

Anders Samuelsen (LA):

Nej, det er ud fra den opfattelse, at vi er nået dertil i processen, at det mere er blevet drilleri fra Enhedslistens side. Og det bakker vi ikke op om.

Kl. 10:41

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning. Og der skal stadig væk være mere ro i salen.

Kl. 10:42

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Anders Samuelsen, når han støtter regeringen i den her sag, om det så også er med den begrundelse, som regeringen har fremført, nemlig at det handler om at sikre DONG's muligheder for fortsat havvindmølleudbygning, altså at Liberal Alliance nu er blevet begejstrede tilhængere af flere vindmøller.

Kl. 10:42

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:42

Anders Samuelsen (LA):

Vi støtter regeringen i den her sag, fordi vi mener, det er rigtigt at få DONG bragt ind i en situation, hvor de kan blive introduceret på Børsen. Det er der så i øvrigt meget bred enighed om i Folketinget er en god idé. Til den tid vil Goldman Sachs jo understøttet af Lærernes Pension og andre gode folk, som investerer i Goldman Sachs, kunne købe alle de aktier i DONG alligevel. Så det er jo ikke det, der er spørgsmålet. Det er jo ikke Goldman Sachs, som egentlig er spørgsmålet i den her sag, for de kan jo under alle omstændigheder, når vi når frem til målstregen, købe alle de aktier, de nu har lyst til. Det, der er sagen her, er, at der er en polemik, som tager udgangspunkt i, at man har lært den danske befolkning at f.eks. Goldman Sachs er skyld i alt ondt her i verden.

Vi er nødt til at være så seriøse trods alt og saglige som parti, at når regeringen har lavet det arbejde, som den er blevet pålagt at lave af et bredt flertal i Folketinget, og kommer tilbage og siger: Det her er det bedste bud – jævnfør den farce, der har været omkring fagforningerne, som jo ikke mente noget som helst alvorligt med det, som de kom og sagde – er vi altså nødt til at læne os op ad finansministeren og sige, at vi tror på, at det her selvfølgelig er det rigtige og mest

Formanden:

Tak. Hr. Per Clausen.

Kl. 10:43

Per Clausen (EL):

Man kan da ønske finansministeren og statsministeren tillykke med, at de nu har fået et støtteparti af den rigtig solide slags, nemlig et parti, der i alle afgørende spørgsmål har fuld tillid til, at alt, hvad finansministeren siger, er rigtigt og korrekt. Det er godt for regeringen, at Liberal Alliance har meldt sig på den bane.

Men jeg spurgte sådan set overhovedet ikke om Goldman Sachs, jeg spurgte, om Liberal Alliance var enig med regeringen i, at det her handlede om at sikre investeringer i havvindmøller, eller om det afgørende for Liberal Alliance er at få DONG privatiseret, sådan at det bliver markedskræfterne, der entydigt afgør, hvordan DONG agerer i fremtiden.

Kl. 10:44

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:44

Anders Samuelsen (LA):

Ordførerens første halvdel af spørgsmålet bekræfter, at vi bare er nået til polemikken nu. Den anden halvdel har jeg svaret på: Vores primære intention med at støtte det, der foregår nu, er at sikre, at DONG kan komme på børsen.

Kl. 10:44

Formanden:

Hr. Finn Sørensen, kort bemærkning.

Kl. 10:44

Finn Sørensen (EL):

Jo tak, og tak fordi ordføreren trods alt stiller op til en debat om det – lidt hårdt presset, men tak for det.

Jeg har et moralsk spørgsmål: Tror ordføreren, det er gavnligt for moralen blandt danske virksomhedsledere med hensyn til at betale skat til det danske samfund, at de nu kan se, at regeringen med Liberal Alliances støtte giver indflydelse til en notorisk skatteunddrager som Goldman Sachs – indflydelse på en statslig virksomhed? Er det gavnligt for skattemoralen blandt danske virksomhedsledere?

Kl. 10:45

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:45

Anders Samuelsen (LA):

Jeg tror, det er utrolig gavnligt for både skattemoralen og for danske virksomheders moral at vide, at man har en regering, som sørger for at gældende lov og ret bliver overholdt, og at det er inden for de rammer, man spiller, og at man ikke pludselig opstiller nye fiktive regler, fordi man føler sig under pres af Enhedslisten.

Kl. 10:45

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:46

Kl. 10:48

Finn Sørensen (EL):

Jeg synes ikke rigtigt, jeg fik noget svar på spørgsmålet: Mener ordføreren ikke, at der er tale om en form for dobbeltmoral, når regeringen på den ene side jagter virksomheder, der prøver at gemme sig i skattely, og på den anden side laver en aftale med Goldman Sachs? Jeg går da ud fra, at ordføreren ikke bestrider, at Goldman Sachs benytter sig af en konstruktion, som ligger i skattely. Mener ordføreren ikke, at det er dobbeltmoral, og er det gavnligt for danske virksomhedslederes moral i skattespørgsmål?

Kl. 10:46

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:46

Anders Samuelsen (LA):

Som jeg har forstået regeringens arbejde, så jagter den skattesnydere. Lov er lov, og lov skal holdes, så den del støtter Liberal Alliance. Og som jeg har forstået det, er den aftale, som man er på vej til at indgå her, fuldt lovmedholdelig i forhold til alle skatteregler.

Kl. 10:46

Formanden:

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 10:46

Stine Brix (EL):

Tak for det, og også tak til Liberal Alliances ordfører for trods alt at tage debatten. Jeg vil gerne spørge til, om Liberal Alliance synes, at det her forløb er tilfredsstillende i forhold til at give Folketinget mulighed for at behandle en så kompleks sag som denne.

Bare for at tage nogle konkrete eksempler: Er man tilfreds med, at det indtil for 2 dage siden ikke har været muligt for Folketingets partier rent faktisk at se den konkrete aftale, som er indgået? Er man tilfreds med, at man kun får 4 timer til at læse en aftale, som er 250 sider erhvervsjura på engelsk? Er man tilfreds med, at vi først nu under behandlingen her får svar på det spørgsmål? Føler Liberal Alliance, at Folketinget bliver respekteret i den her sammenhæng i forhold til rent faktisk at kunne træffe en beslutning?

Kl. 10:47

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:47

Anders Samuelsen (LA):

Ja, Liberal Alliance føler, at Folketinget bliver respekteret i den her sag. Om så ordføreren og jeg selv havde fået 7 døgn til at læse den konkrete tekniske aftale – som i det hele taget er helt ekstraordinær, man har ikke oplevet eksempler på det tidligere – tvivler jeg på, om vi i bund og grund ville have kunnet fatte dybden i det. Et folkestyre bygger på, at man i den sidste ende vælger at konkludere ud fra, om man har tillid til, at det, der bliver lagt frem, er direkte manipulerende svindel eller andet, eller om man tror på, at der faktisk er folk, og så her i salen, som ikke er ude på at snyde andre, men faktisk gør et fornuftigt, seriøst stykke arbejde. Og jeg mener ikke, jeg kan se andet, end at det er det, finansministeren bestræber sig på i den her sag. Jeg beklager, hvis finansministeren føler sig for omklamret af Liberal Alliance i den her sag.

Kl. 10:48

Formanden:

Fru Stine Brix.

Stine Brix (EL):

Jeg vil bare nævne nogle flere eksempler: Er man fra Liberal Alliances side tilfreds med, at oplysningen om, at Goldman Sachs vil benytte skattely i Cayman Islands og i Delaware, først kommer som en afsløring i medierne, efter at aktstykket rent faktisk skulle have været behandlet? Og er man tilfreds med, at Folketinget ikke kan få at vide, hvilke andre bud der har været? Altså at Folketinget ikke har haft adgang til at vurdere regeringens beslutning om, at det tilbud, der tages, er det bedste? Er det sådan, at Liberal Alliance siger, at det, regeringen siger, bare er det rigtige? I så fald er der da ikke særlig meget opposition tilbage der.

Kl. 10:49

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:49

Anders Samuelsen (LA):

Det, der er det afgørende – og det er måske der, hvor der er et skel imellem os – er, at vi stoler på, at finansministeren indgår en aftale, som er fuldt lovlig, inklusive hvad angår, hvordan den virksomhed, man indgår en aftale med, indretter sig skatteteknisk. Om så Goldman Sachs havde ligget i Norge, havde vi jo sådan set ikke fået noget særligt ud af det i Danmark. Sagen er, om man foretager sig noget ulovligt eller ej. Foretog de sig noget ulovligt, så er jeg sikker på, at regeringen ville skride ind. Men regeringen må jo have konkluderet, at det, de foretager sig, er lovligt, og det er vi nødt til at stole på er rigtigt.

Kl. 10:49

Formanden:

Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:49

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Kan hr. Anders Samuelsen bekræfte, at Liberal Alliance ikke ser det som et problem, at Goldman Sachs har en selskabskonstruktion, der lægger op til skattely, og at det altså vil sige, at Goldman Sachs hverken betaler skat i Danmark eller i noget andet land for den sags skyld? Kan Liberal Alliance bekræfte, at det har man det helt fint med hos Liberal Alliance?

Kl. 10:50

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:50

Anders Samuelsen (LA):

Jeg kan bekræfte, at Liberal Alliance er optaget af to ting: Lov er lov, og lov skal holdes. Og så er vi optaget af at forhindre en situation, hvor skatteyderne ville komme til at bone ufattelig mange milliarder til et selskab, som sidste år vel havde en rentebærende gæld på ca. 33 mia. kr. Det er jo ikke på den måde et guldæg, vi taler om. Vi taler om et forsøg på at ændre noget, som vel nærmest kan kaldes et råddent æg, til et guldæg. Den proces vil vi meget gerne støtte, for det vil skatteborgerne få rigtig meget ud af.

Kl. 10:50

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 10:50

Kl. 10:53

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er jo superklar tale. I Liberal Alliance har man det fint med skattely. Hvis store selskaber har dygtige nok revisorer og rådgivere, der sådan kan rådgive selskaberne og sørge for, at de på lovlig vis kan betale nul kroner i skat – nul kroner i skat, vil jeg sige til hr. Anders Samuelsen – så er det super for Liberal Alliance. Og så kan man sende regningen for velfærdssamfundet videre til sygeplejersker, til metalarbejdere, til pædagoger. Så er det dem, der må betale for, at vi har et velfærdssamfund i Danmark, vel vidende at store firmaer som f.eks. DONG jo også nyder godt af, at der er uddannet arbejdskraft, og at der er veje at køre på osv. Skattely har man det så fint med i Liberal Alliance. Hvis bare man har revisorer, der er dygtige nok, så dan så man sørger for, at det er lovligt, så er det top, så er det super for Liberal Alliance.

Kl. 10:51

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:51

Anders Samuelsen (LA):

Ordføreren har fuldstændig misforstået situationen her. En regering er ikke et uansvarligt tilfældigt oppositionsparti i Folketinget. Regeringen er ansvarlig for, at lov er lov, og at lov skal holdes.

Man kan godt bekæmpe skattely, men når man er ude i at skulle indgå en aftale på baggrund af noget, der er blevet pålagt en af Folketinget, så kan man altså ikke samtidig gå ind og sige: Og i øvrigt gælder der nogle særregler i forhold til det her.

Der må det være sådan, at det er de gældende regler – uanset om man kan lide dem eller ej – der bestemmer rammerne for den virksomhed, som man indgår aftalen med. Hvis den virksomhed, som man indgår en aftale med, foretager sig noget ulovligt, har regeringen selvfølgelig et problem. Vi stemmer for noget, som vi forventer at regeringen, der lægger navn til, ser som lovligt.

Kl. 10:52

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 10:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Også herfra stor ros til hr. Anders Samuelsen for at tage ordet og stille sig til rådighed, det synes jeg er flot. Det kunne andre lære af. Det går jo hurtigt i dansk politik for tiden, så jeg ved ikke helt, hvordan det bliver tolket, at hr. Anders Samuelsen i virkeligheden er den eneste, der forsvare finansministeren. Altså, det kan man jo bare trække på smilebåndet ad måske, eller man kan tænke, at der da også må være andre til stede i salen.

Mit spørgsmål til hr. Anders Samuelsen er: Når en investor – altså her Goldman Sachs – kommer og vil placere nogle penge i DONG, er det så rigtigt forstået ifølge hr. Anders Samuelsen, at så kigger investoren på, hvad det afkast, man kan få ud af den investering, er?

Det afkast er selvfølgelig det afkast, man kan få ud af investeringen efter skat, og derfor betyder det jo ofte noget for en investor, hvordan skattereglerne er, hvilke omstændigheder man bliver beskattet under, og hvordan man kan indrette sig, så man betaler mindst muligt i skat.

Kl. 10:53

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Anders Samuelsen (LA):

Ja, det lyder meget fornuftigt. Det er jo logik, at selvfølgelig er det det samlede nettoresultat, som man arbejder efter, og som man vurderer situationen ud fra. Men hr. Kristian Thulesen Dahl ved jo lige så godt som mig, at man ikke kan gå ud i sådan en budrunde som den her og sige: I øvrigt er det kun virksomheder, der ender med at betale skat i Danmark, som kan få lov til at byde. Det ville heller ikke kunne lade sig gøre, hvis det var hr. Kristian Thulesen Dahl, der sad i regering, eller hvis hans parti var støtteparti for en borgerlig regering. Hr. Kristian Thulesen Dahl ved udmærket godt, at sådan kan man ikke arbejde.

Det er højst sandsynligt, at vores finansminister og store dele af den socialdemokratiske folketingsgruppe og SF ville have tordnet imod den her aftale, hvis den var blevet præsenteret af en borgerlig finansminister – det skal jeg da ikke afvise. Men nu er det bare en socialdemokratisk finansminister, som sidder med aben, og som er nødt til at holde sig til, at lov er lov. Og det er det princip, vi også arbejder efter hos os, og vi må forvente, at det er det, han foretager sig. Vi har ikke kunnet se andet, end at det er det, der er spørgsmålet.

Tilbage er der nogle moralske spørgsmål, og det er jo egentlig det, debatten går på.

Kl. 10:54

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, og så går den jo også på noget mere, for den går også på, hvad der så er lov, altså hvad retstilstanden er. For SKAT har jo forsøgt at forfægte det synspunkt ved domstolene, at den selskabskonstruktion, som Goldman Sachs her benytter sig af, ikke kan bruges til at trække penge ud uden at betale skat i Danmark. Altså, det har man jo ført sager om de seneste år, og man har også tabt store sager lige præcis om det spørgsmål.

For det er jo klart, at når man som Goldman Sachs kommer med en pose penge fra nogen, vi ikke ved hvem er, placerer pengene via Luxembourg i DONG i Danmark, placerer de aktier, man får ud af det i to selskaber i Luxembourg, som bagved er ejet af fem forskellige selskaber på Cayman Island og i Delaware, som igen er ejet af nogen, vi ikke ved hvem er – for det oplyser man ikke dér – så er der meget, der taler for, at den konstruktion har man lavet for at minimere sin skattebetaling. Kan hr. Anders Samuelsen ikke bekræfte det?

Kl. 10:55

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:55

Anders Samuelsen (LA):

Jeg er sikker på, at Goldman Sachs indretter sig så skattemæssigt optimalt som overhovedet muligt, ligesom alle danskere jo i øvrigt gør. Det er en privat virksomhed, ligesom vi som private borgere forsøger at ende i en situation, hvor vi betaler den skat, vi er forpligtet til, men ikke mere, end vi er forpligtet til. Så kan man lide eller ikke lide de internationale regler, og det er så en kamp, vi skal tage ved siden af, og se, om vi kan gøre det endnu bedre.

Men finansministeren er jo bare i en situation, hvor Folketinget har pålagt ham at løse den her opgave. Nu kommer han tilbage med det, der er det bedste bud, han har fået. Og alt det, vi har set i tv de seneste dage, har jo bekræftet, at ingen der ikke er nogen, der har været i nærheden af at komme med så godt et bud til finansministeren og via finansministeren til os danskere. Og forhåbentlig ender

den her sag – det er jo det, der er målsætningen, og det er Dansk Folkeparti jo også enig i – med, at vi trods alt, uanset polemikken, kommer ud med et meget stærkt DONG, som kommer på børsen, og som sikrer, at skatteborgerne tjener ufattelig mange gode penge.

Kl. 10:56

Formanden:

Hr. René Christensen, en kort bemærkning.

Kl. 10:56

René Christensen (DF):

Tak. Det er jo ret interessant, fordi det, som Liberal Alliance lægger til grund, er, at det her er lovligt. Det er jo sådan set også et meget godt synspunkt at have, at man stemmer for det, man mener er lovligt. Samtidig siger man så, at nu skal SKAT stoppe med at køre sager mod de her firmaer, som bruger den her konstruktion, men hvis den her konstruktion er lovlig, hvorfor fører man så fra SKATs side sager imod virksomheder, som har den her konstruktion? Derfor vil jeg gerne spørge hr. Anders Samuelsen: Når man nu indgår den her aftale, er det så et udtryk for, at det her lovligt, og at SKAT derfor skal stoppe med at køre de sager, som det påtænkes?

Kl. 10:57

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 10:57

Anders Samuelsen (LA):

Jeg kan kun gentage, at når vi når til at skulle stemme i den her sal eller i Finansudvalget, er vi i sidste ende tvunget til at stole på, at vi ikke bliver manipuleret med og snydt fra finansministerens side. Det her er teknisk komplicerede sager. Om forhåbentlig halvandet år, når det muligvis er en hr. Kristian Thulesen Dahl, der er finansminister, ville hr. René Christensen i samme situation være tvunget til at stemme ja. Det er kun, fordi man er i opposition, at man kan spille et andet kort. Vi forsøger i Liberal Alliance at stemme på samme måde, hvad enten vi er i opposition eller skulle blive støtteparti eller måske oven i købet en dag regeringsparti. Vi vil ikke lave om på de principper, vi stemmer efter.

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. René Christensen.

Kl. 10:58

René Christensen (DF):

Det er, fordi jeg også før bed mærke i et svar, der kom fra talerstolen, om, at meget af det her handler om etik og moral. Det er også det, der bliver diskuteret nu i forhold til det her aktstykke, og der er det jo paradoksalt, at Liberal Alliance på den ene side siger, at det her er lovligt, at det kører vi videre efter, samtidig med at man på den anden side 100 m længere væk fra Finansministeriet kører sager mod samme konstruktion. Er ordføreren ikke enig i, at det her jo absolut må stille staten ringere i forhold til at køre en sag i en retssal, fordi man på den ene side siger, at det her opfatter vi som fuldt lovligt, mens der på den anden side køres sager, fordi SKAT opfatter det som ulovligt? Er ordføreren ikke enig i, at det er paradoksalt?

Kl. 10:59

Formanden:

Jeg kan se af hr. René Christensens blik, at der er for meget støj i salen. Hvis der er nogen, der vil føre højrøstede samtaler, må de altså gå udenfor.

Det er hr. Anders Samuelsen.

Anders Samuelsen (LA):

Hvis de rygter, der svirrer i medierne, er rigtige, så ender jeg med at stå heroppe så længe, at jeg forlænger SF's levetid i regeringen, og jeg havde jo alligevel ikke forestillet mig, at det var mig, der skulle gøre det, men det er jo så i samarbejde med Folketinget.

Jeg kan kun gentage, at hvis den her situation var opstået om cirka halvandet år, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl muligvis er finansminister, måske med støtte fra bl.a. Liberal Alliances stemmer, så ville hr. René Christensen være tvunget til at stemme efter den indstilling, som hr. Kristian Thulesen Dahl ville være kommet med, nemlig at man skulle stemme ja. I Liberal Alliance stemmer vi ikke forskelligt afhængigt af, om vi sidder i regering eller ej. Vi følger samme principper.

Kl. 10:59

Formanden:

Tak til hr. Anders Samuelsen.

Jeg *må* bede om mere ro i salen.

Så er det hr. Frank Aaen til anden omgang som ordfører.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo sådan, at den her slags sager typisk bare bliver afgjort bag lukkede døre oppe i Finansudvalget. Men vi fik altså sagen ned til debat her i Folketingssalen, og det gjorde vi tilbage i december. Siden den behandling, hvor der var en omfattende diskussion mellem partierne, er der jo kommet ganske meget frem, f.eks. placeringen af Goldman Sachs' aktiver i skattelylande, så man undgår at betale skat i Danmark. Det er også kommet frem, at der var alternative tilbud fra forskellige pensionskasser, som i hvert fald burde have været vurderet for at se, om de ville være bedre end Goldman Sachs' tilbud.

Vi har i dag flere gange spurgt finansministeren, og vi har spurgt de forskellige partier, der står bag aftalen om salg af aktier i DONG til Goldman Sachs, om man ikke vil deltage i diskussionen, herunder i fuld offentlighed tage stilling til spørgsmål vedrørende indholdet af aftalen og vedrørende de problemer, der er blevet påpeget i både medierne og her i Folketingssalen.

Jeg må sige, at jeg synes simpelt hen, det er for meget. Det er simpelt hen for meget, at man står ovre i grebningen og diskuterer med sig selv, i stedet for at deltage i debatten her fra Folketingets talerstol. Jeg synes, det er for meget, at man ikke svarer på de ting, der bliver spurgt til. Jeg synes, det er for meget, at finansministeren ikke tager ordet i sådan en diskussion, og på den måde også giver mulighed for, at vi kan stille korte spørgsmål. Det er jo det, vi har Folketingets talerstol til. Det er jo, for at partierne og regeringen kan præsentere deres synspunkter. Og så kan man diskutere de synspunkter med de pågældende og få svar på de spørgsmål, man har, kritisere det, man synes der er at kritisere, og få et svar fra dem, der er under kritik. Hvorfor bruger man ikke muligheden her i dag til over for befolkningen, over for Folketinget at svare på de spørgsmål, der er stillet, svare på den kritik, der er rejst?

Det kan da ikke passe, at det bare er, fordi man ikke tør tage debatten – kan det? Kan det være, fordi man ikke tør tage diskussionen? Det håber jeg da ikke, men jeg venter stadig, og jeg hører gerne, om der er nogen, der tør stille sig til rådighed for en debat med Folketinget om et salg af en afgørende aktiepost i DONG, landets største energivirksomhed, der er så vigtig. Kom nu op og deltag i diskussionen.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til ordføreren. Jeg har ikke noteret andre, der ønsker ordet, og hvis det fortsat er situationen, så er debatten afsluttet.

Vi går til afstemning om beslutningsforslagets endelige vedtagelse.

Kl. 11:03

Afstemning**Formanden:**

Der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 30 (DF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 94 (V, S, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 91:**Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven. (Henstand med exitsskat ved selskabers overførsel af aktiver og passiver til et andet EU-/EØS-land).**

Af skatteministeren (Holger K. Nielsen).

(Fremsættelse 04.12.2013. 1. behandling 19.12.2013. Betænkning 21.01.2014).

Kl. 11:04

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:**Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Gennemførelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 20.11.2013. 1. behandling 28.11.2013. Betænkning 23.01.2014).

Kl. 11:04

Forhandling**Formanden:**

Der er heller ikke her stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Forespørgsel nr. F 8:**Forespørgsel til statsministeren, justitsministeren og forsvarsministeren om overvågning af danske borgere m.v:**

Vil ministrene redegøre for, hvorvidt USA's efterretningstjeneste NSA eller andre USA-efterretningstjenester foretager overvågning af danske borgere, virksomheder og politikere, for lovligheden heraf efter dansk lov og for, om regeringen vil tage skridt til at undersøge disse spørgsmål nærmere?

Af Pernille Skipper (EL), Nikolaj Villumsen (EL) og Stine Brix (EL).

(Anmeldelse 05.11.2013. Fremme 07.11.2013).

Kl. 11:06

Begrundelse**Formanden:**

Jeg gør opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 4. februar 2014.

Jeg giver først ordet til ordføreren for forespørgerne for begrundelse af forespørgslen.

Kl. 11:06

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at sige, at der sker meget i dansk politik i disse timer, og en af de ting er, at det i morges er kommet frem, at den amerikanske efterretningstjeneste, NSA, også har foretaget overvågning af danske interesser, altså at der i forbindelse med COP15-mødet i 2009, som hr. Lars Løkke Rasmussen som bekendt sad i formandsstolen for, blev overvåget forud for forhandlingerne. Det gjaldt de såkaldte forhåndsdetaljer, som blev brugt af de amerikanske forhandlere for groft sagt at undgå at gøre særlig meget for klimaet. Det vidste vi selvfølgelig ikke, da vi indkaldte til den her forespørgselsdebat, men det er nye oplysninger, som er kommet frem så sent som i dag.

De skal så lægges oven i en lang række afsløringer, som whistlebloweren Edward Snowden har lagt frem. I foråret 2013 kom de første afsløringer fra ham som tidligere NSA-ansat, og han har siden da

gennem tusindvis af dokumenter vist, hvordan den amerikanske efterretningstjeneste overvåger ganske almindelige borgere i USA og topledere verden over, herunder den tyske kansler. Han har afsløret, hvordan NSA har overvåget centrale EU-institutioner, og ikke mindst afsløret, hvordan der fra amerikansk baserede virksomheder indsamles data fra ganske almindelige borgere rundt omkring i hele verden, når de bruger noget så ganske hverdagsagtigt som Facebook, hotmail, gmail eller noget lignende. Og så nævner jeg slet ikke de mange millioner telefonopkald, som øjensynlig er registreret. Jeg kan høre, at den tidligere justitsminister lige giver gode råd til den nye – det er godt at høre.

Det her kunne alt sammen lyde som noget fra en Hollywoodfilm, men det, vi kan se, er jo, at der også foretages overvågning og registreringer af ganske almindelige borgere og af ledere blandt de nære allierede. Og i dag har vi så kunnet se, at det ikke holder længere, når regeringen påstår, at der ikke er nogen grund til at tro, at der foregår ulovlig overvågning i Danmark. Ellers har man godt nok i et forklaringsproblem.

Det er den debat, vi forhåbentlig kan få i dag. Forhåbentlig kan vi komme frem til, at vi har en regering i Danmark, som ikke bare sidder med hænderne i skødet, når noget tyder på, at danske borgers frihedsrettigheder bliver krænkede.

Kl. 11:09

Formanden:

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så er det statsministeren til første del af besvarelsen af forespørgslen.

Kl. 11:10

Besvarelse

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Tak til forespørgerne for at have taget initiativ til dagens debat. Efterretningstjenesternes arbejde er afgørende for vores sikkerhed, men arbejdet rejser også vigtige spørgsmål om balancen mellem sikkerhedshensyn og det enkelte individs grundlæggende rettigheder.

Jeg forstår godt, at mange er optaget af de spørgsmål, ikke mindst i lyset af den massive medieomtale, der har været i de seneste måneder, og som jeg også ved har gjort mange bekymrede. Derfor håber jeg, at debatten i dag kan være med til at sætte nogle ting på plads. Justitsministeren og forsvarsministeren vil om lidt give en mere detaljeret besvarelse af forespørgslen, og selv vil jeg indlede med at fremhæve et par af de mere overordnede aspekter i debatten.

Det allervigtigste for mig er igen at understrege, at myndighederne her i landet ikke har noget grundlag for at antage, at der skulle foregå ulovlige amerikanske efterretningsaktiviteter rettet mod Danmark eller danske interesser.

Hvis vi så vender os mod den mere generelle internationale debat, har regeringen gentagne gange understreget, at regeringen har fuld forståelse for den bekymring om de påståede aflytninger af bl.a. EU-institutioner og den debat, det har skabt – ikke mindst her i Europa – om databeskyttelse af EU-borgerne. Det gælder også den angivelige aflytning af kansler Merkels mobiltelefon, hvor regeringen har fremhævet, at den form for systematisk aflytning af en tæt allieret selvfølgelig er uacceptabelt – det siger sig selv.

Disse klare holdninger har regeringen helt fra starten af givet udtryk for over for USA. Det skete allerede, da jeg mødtes med præsident Obama i Stockholm den 4. september sidste efterår. Præsident Obama fremhævede ved den lejlighed, at USA har stor forståelse for den bekymring og den opmærksomhed, som sagen havde skabt. Han var netop meget opmærksom på balancen mellem på den ene side sikkerhedshensyn og på den anden side individets grundlæggende rettigheder og forholdet til nære allierede. Og han understregede vigtigheden af at sikre balance mellem mål og midler i efterretningstje-

nestens arbejde, og at der ikke indsamles unødigt meget materiale, bare fordi man kan.

Præsident Obamas tale i forrige uge om de amerikanske efterretningstjenester havde netop også til formål at adressere de temaer, jeg her har nævnt, og det synes jeg i sig selv er positivt. Samtidig skal man også holde sig for øje, at der er tale om en proces, som nu er sat i gang, og som også vil kræve Kongressens medvirken. Vi må derfor vente og se, hvordan talen bliver udmøntet i praksis, og forsvarsministeren vil om lidt komme ind på det nærmere indhold i talen.

Jeg vil også gerne benytte den her lejlighed til at gentage et par helt overordnede budskaber om vigtigheden af samarbejdet på efterretningsområdet. Det synes jeg er et væsentligt aspekt i debatten, et aspekt, som ofte bliver overset. Som et lille land er Danmarks sikkerhed helt afhængig af et godt og tæt samarbejde med vores allieredes efterretningstjenester, herunder USA's. Det samarbejde er med til at sikre danske liv, både herhjemme og i udlandet. Vi har simpelt hen ikke størrelsen og kapaciteten til at løfte f.eks. indsatsen mod terror helt på egen hånd, og her har vi meget stor gavn af samarbejdet med vores nære allierede. I det omfang, der samarbejdes med udenlandske efterretningstjenester i Danmark, skal det selvfølgelig ske inden for rammerne af dansk lovgivning. Det vil justitsministeren og forsvarsministeren gøre nærmere rede for om lidt.

Med disse indledende ord og overordnede bemærkninger vil jeg give ordet til justitsministeren.

Kl. 11:14

Formanden:

Ordet gives til justitsministeren, også af formanden.

Kl. 11:14

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Tak, hr. formand. Dagens forespørgsel handler om, hvorvidt amerikanske efterretningstjenester overvåger danske borgere, virksomheder og politikere.

I forlængelse af statsministerens redegørelse vil jeg fokusere mere generelt på spionagetruslen mod Danmark, på indsatsen mod spionage, som varetages af PET, og på de lovgivningsmæssige rammer på området. Jeg vil i den forbindelse komme ind på rammerne for PET's samarbejde med udenlandske efterretningstjenester og på kontrollen med PET. Men jeg vil gerne indledningsvis og som overordnet svar på forespørgslen slå fast, at PET ikke har grund til at tro, at amerikanske efterretningsaktiviteter på ulovlig vis er rettet mod Danmark eller danske interesser. Jeg tror i øvrigt, at det kan være nyttigt at indlede med et par ord om det aktuelle billede, når det drejer sig om spionage.

Spionagetruslen mod Danmark og danske interesser har ændret sig i takt med den sikkerhedspolitiske og teknologiske udvikling. Men PET vurderer ikke desto mindre, at en række lande i dag aktivt driver spionage mod Danmark og mod danske interesser i udlandet. PET vurderer, at fremmede efterretningstjenester er interesserede i at indhente informationer om bl.a. vores forsvars- og sikkerhedsforhold, indenrigs- og udenrigspolitik, økonomi og Danmarks og andre landes holdning til internationale sammenslutninger som f.eks. EU og NATO. Der er også interesse for at indhente tekniske og videnskabelige oplysninger om forskning fra diverse højere læreanstalter og private virksomheder, såkaldt industrispionage. Endelig har vi i Danmark også set den såkaldte flygtningespionage, som går ud på, at en fremmed stat indsamler oplysninger om flygtninge fra det pågældende land. Så når der kun har været meget få offentlige sager om spionage mod Danmark, er det altså ikke et udtryk for, at spionage ikke forekommer herhjemme. Det tror jeg egentlig heller ikke vil overraske nogen.

Jeg har ikke mulighed for i dag at gå nærmere ind i konkrete tilfælde af spionage, men jeg kan forsikre om, at PET er meget opmærksom på området.

PET har til opgave at identificere, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil udgøre en trussel eller en fare for Danmark som et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund. Efterretningstjenesten skal gennem sin virksomhed skabe grundlag for, at bl.a. udenlandske efterretningstjenesters spionage mod Danmark eller danske interesser kan identificeres og håndteres så tidligt og effektivt som overhovedet muligt. Det er en opgave, som er blandt kerneområderne for efterretningstjenestens virksomhed.

Jeg håber, der er forståelse for, at jeg som nævnt ikke i dag kan gå i detaljer med efterretningstjenestens konkrete tiltag mod spionage. Jeg kan dog mere generelt oplyse, at indsatsen i vidt omfang er forebyggende. Efterretningstjenesten afholder bl.a. præventive samtaler med virksomheder, institutioner og enkeltpersoner, som antages at ville udgøre et mål for en fremmed efterretningstjeneste. Det kan også nævnes, at tjenesten har etableret en kontaktgruppe for brancheorganisationer med henblik på bl.a. at højne bevidstheden om spionage og industrispionage.

Efterretningstjenesten har i en række tilfælde forhindret, at sager har udviklet sig til alvorlige spionagesager. I disse tilfælde har efterretningstjenesten afbrudt forløb, der var ved at udvikle sig til spionage, f.eks. ved at gøre opmærksom på, at tjenesten var vidende om aktiviteter, der kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens spionagebestemmelser. Efter disse bestemmelser er det f.eks. strafbart for en person, der arbejder for en fremmed efterretningstjeneste, at udforske eller videregive oplysninger om forhold, som er hemmelige af hensyn til danske stats- eller samfundsinteresser. Det er efter omstændighederne også strafbart at røbe eller videregive uklassificerede oplysninger af f.eks. militær eller samfundsøkonomisk betydning til en fremmed efterretningstjeneste.

Som led i den retshåndhævende indsats mod spionage anvender efterretningstjenesten de samme efterforskningsmetoder som det øvrige politi. Det drejer sig om afhøringer, ransagninger og indgreb i meddelelshemmeligheden, herunder telefonaflytninger. Efterretningstjenesten har også mulighed for at indhente oplysninger gennem overvågning og kilder i relevante miljøer eller personkredse. Alt i alt har vi et robust og effektivt beredskab mod spionage, og jeg er helt tryk ved den indsats, som PET yder på området.

Kl. 11:19

Med forespørgslen ønskes der en redegørelse for lovligheden af en eventuel overvågning af danskere foretaget af amerikanske efterretningstjenester. Som sagt har PET ingen grund til at tro, at amerikanske efterretningsaktiviteter på ulovlig vis er rettet mod Danmark eller danske interesser.

Når det er sagt, håber jeg ikke, at det kommer bag på nogen, at der er et tæt samarbejde mellem danske og udenlandske efterretningstjenester om generelle trusselsvurderinger og også om konkrete sager. Og det er der grund til. Center for Terroranalyse, i daglig tale CTA, udgav i sidste uge en ny analyse af terrortruslen mod Danmark, og det er nedslående læsning. For CTA vurderer, at der fortsat er en alvorlig terrortrussel mod Danmark.

Trusselsbilledet er komplekst. Truslerne udspringer bl.a. fra militante islamistiske miljøer, men angrebet i Norge i 2011 viste os, at truslen også kan komme fra andre kanter. Og truslen er grænseoverskridende. Det er derfor helt afgørende for Danmarks sikkerhed, at PET samarbejder med udenlandske efterretningstjenester. Jeg kan i den forbindelse henvise til, at samarbejdet med det svenske Säkerhetspolisen SÄPO førte til anholdelsen af tre mænd, som i 2010 blev idømt 12 års fængsel for at planlægge et terrorangreb mod Jyllands-Posten. Jeg kan også nævne, at samarbejdet mellem PET og FBI i 2009 førte til anholdelsen af to mænd i Chicago. De to mænd blev i 2013 idømt lange fængselsstraffe for bl.a. at have forberedt omfattende terrorangreb mod mål i Danmark.

Samtidig er det væsentligt at understrege, at PET's samarbejde med udenlandske efterretningstjenester i alle tilfælde skal ske i overensstemmelse med dansk ret. Det betyder bl.a., at udenlandske efterretningstjenester ikke må handle på egen hånd i Danmark. Hvis de skal foretage sig noget i Danmark, skal det altså ske i samarbejde med de danske efterretningstjenester. Og de danske efterretningstjenester vil skulle sikre sig, at samarbejdet ikke strider mod dansk ret.

Det betyder også, at hvis der som led i et sådant samarbejde skal foretages indgreb i meddelelshemmeligheden som f.eks. telefonaflytning i Danmark, så skal det ske i overensstemmelse med retsplejelovens regler. Det betyder bl.a., at retten skal godkende indgrebet.

Jeg kan også nævne, at den nye lov om PET indeholder regler om efterretningstjenestens videregivelse af oplysninger. De nye regler indebærer, at PET kun må videregive oplysninger, hvis videregivelsen efter en konkret vurdering må anses for forsvarlig. I forsvarlighedsvurderingen vil det indgå, hvilken skadevirkning videregivelsen vurderes at kunne få for den, som oplysningerne vedrører, og det vil f.eks. også kunne indgå i vurderingen, hvordan forholdene er i modtagerlandet.

Som en væsentlig nyskabelse er der med den nye PET-lov også oprettet et uafhængigt tilsyn med efterretningstjenesten. Tilsynet kontrollerer, om PET's behandling af oplysninger er lovlig, og tilsynet kan også kontrollere PET's videregivelse af oplysninger, herunder om det har været forsvarligt at videregive oplysningerne. Som led i kontrollen vil tilsynet have adgang til alle oplysninger og dokumenter hos PET, og det gælder også oplysninger, som udveksles med udenlandske tjenester.

PET er også underlagt kontrol fra domstolene. Ligesom for det øvrige politis vedkommende kan domstolene kontrollere, om PET overholder domstolenes afgørelser om tvangsindgreb. Domstolene kan således f.eks. under hovedforhandlingen af en straffesag påse, om PET's efterforskningskridt har været lovlige. Dette gælder også i sager, hvor PET samarbejder med en udenlandsk tjeneste om en sag i Danmark. Hvis domstolene i en sag bliver opmærksomme på, at PET ikke har overholdt en retskendelse, vil domstolene skulle tage stilling til, hvilken betydning dette skal have for sagen. I visse tilfælde, f.eks. i tilfælde om uberettiget telefonaflytning eller dataaf-læsning, vil domstolene endvidere skulle underrette Justitsministeriet om sagen.

PET er også undergivet kontrol fra Justitsministeriet, Folketingets Ombudsmand, Rigsrevisionen og den uafhængige politiklagemyndighed.

Lad mig afslutningsvis kort opsummere mine bemærkninger om sagen. Indsatsen mod spionage er et kerneområde for PET. PET har ikke grund til at tro, at amerikanske efterretningsaktiviteter på ulovlig vis er rettet mod Danmark eller danske interesser. Det er afgørende, at PET bevarer sit gode og tætte samarbejde med udenlandske tjenester og at dette samarbejde altid skal foregå i overensstemmelse med dansk ret, og endelig, at der er en række instanser, som fører kontrol med PET's virksomhed, også når tjenesten samarbejder med udenlandske efterretningstjenester.

Disse var ordene, hr. formand. Tak for ordet.

Kl. 11:24

Formanden:

Tak til justitsministeren. Så er det forsvarsministeren til fortsat besvarelse af forespørgslen.

Kl. 11:24

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det, formand.

Som minister for Forsvarets Efterretningstjeneste, som er Danmarks udenrigs- og militære efterretningstjeneste, vil jeg godt indlede med at knytte nogle bemærkninger til efterretningstjenestens arbejde.

Som også statsministeren var inde på, er det for at sikre danske interesser og beskytte samfundet mod trusler på den ene side åbenbart, at Danmark ligesom alle andre lande har brug for en velfungerende og effektiv efterretningstjeneste. På den anden side er det selvfølgelig også afgørende, at der i et demokratisk samfund er den fornødne åbenhed omkring tjenesternes virksomhed, de vilkår, tjenesterne arbejder under, og i øvrigt kontrollen hermed. Der skal kort sagt findes en balance mellem på den ene side at sikre åbenhed og på den anden side sikre efterretningstjenesternes mulighed for at arbejde effektivt og i det skjulte, når det er nødvendigt.

Som også justitsministeren var inde på, vedtog Folketinget sidste år en helt ny lovgivning for efterretningstjenesterne og kontrollen hermed. Et meget bredt flertal i Folketinget stemte i den forbindelse for loven om Forsvarets Efterretningstjeneste, og vi har således i Danmark i fællesskab fundet en fornuftig balance. I Danmark har vi således et system, hvor både et uvildigt tilsyn og Folketinget fører kontrol på efterretningsområdet. Det uvildige tilsyn er tidligere blev ført gennem det såkaldte Wambergudvalg, der som følge af den nye lovgivning her fra årsskiftet er blevet erstattet af et nyt styrket uvildigt tilsyn, nemlig Tilsynet med Efterretningstjenesterne. Tilsynet har til opgave at føre kontrol med, om Forsvarets Efterretningstjenestes behandling af oplysninger om i Danmark hjemmehørende personer er lovlig, og samlet set er der sket en styrkelse af kontrollen med Forsvarets Efterretningstjeneste. Det gælder såvel tilsynets ressourcer som uafhængighed og beføjelser.

Folketingets kontrol sker gennem Kontroludvalget vedr. Politiets og Forsvarets Efterretningstjenester. Folketinget har i forbindelse med den nye lovgivning om efterretningstjenesterne besluttet at udbygge og styrke sin kontrol og indsigt på efterretningsområdet. Det indebærer bl.a. en pligt for regeringen til på anmodning fra kontroludvalget at give oplysninger om efterretningstjenesternes virksomhed. FE-loven fastsætter bl.a., at FE har meget vigtige opgaver med bl.a. at medvirke til at forebygge og modvirke trusler mod Danmark og danske interesser og tilvejebringe det efterretningsmæssige grundlag for dansk udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik. Det betyder bl.a., at FE gennem sin efterretningsmæssige virksomhed skal identificere trusler mod Danmark og danske interesser. Det kan f.eks. være trusler i form af netværk eller andre aktører, der planlægger cyberangreb eller terrorangreb mod Danmark. Det betyder også, at FE bl.a. skal tilegne sig kendskab til andre aktørers virkelige hensigter, med henblik på at regeringen kan træffe udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske beslutninger baseret på et efterretningsmæssigt grundlag.

Som forsvarsminister lægger jeg selvfølgelig også stor vægt på vores soldaters sikkerhed. Det tror jeg at vi alle gør. Jeg vil derfor også godt understrege, at efterretningsvirksomhed er nødvendig for at gennemføre effektive militære operationer og – nok så vigtigt – for at sikre vore soldater bedst muligt. Efterretninger bidrager både til at klarlægge truslen mod vores soldater og til at identificere lovlige mål, men også til at danne et billede af de omkringliggende civile samfund. Det er samtidig nødvendige informationer, hvis vi skal leve op til den humanitære folkerets regler om distinktion og proportionalitet.

I områder, hvor danske styrker er indsat i en væbnet konflikt sammen med allierede og koalitions partnere, udveksles der derfor oplysninger og informationer. I den forbindelse er det væsentligt at have øje for, at en relativt lille nation som Danmark er afhængig af det efterretningsmæssige samarbejde med en række udenlandske partnere, hvis vi skal passe bedst muligt på Danmark. De udviklinger og trusler, der kan have betydning for Danmarks sikkerhed, er i høj grad grænseoverskridende, og derfor er et nært samarbejde med efterretningstjenester i andre lande helt afgørende. Det gælder f.eks. i forbindelse med indsatsen mod terror- og cybertruslen, at den efterretningsmæssige indsats spiller en væsentlig rolle. Derfor har FE og

så uden for en væbnet konflikt et samarbejde med andre lande om udveksling af oplysninger og informationer.

Kl. 11:29

En udenrigsefterretningstjeneste i et lille land som Danmark kan ikke selv dække alle områder og have en dyb viden om alle relevante forhold af betydning for Danmark. Selv de største landes efterretningstjenester har behov for støtte og bidrag fra andre for at kunne danne det bedst mulige efterretningsbillede. FE's samarbejde med udenlandske partnere er helt afgørende nødvendigt for, at FE kan varetage sine opgaver, og giver FE adgang til andre landes efterretninger og analyser.

Det tætte gensidige samarbejde betyder, at der udveksles oplysninger med samarbejdspartnere, hvis dette kan være af betydning for FE eller samarbejdspartnernes opgavevaretagelse. En samarbejdspartner forventes således at stille oplysninger til rådighed for FE, når sådanne oplysninger f.eks. kan have særlig betydning for vurderingen af truslen mod Danmark og danske interesser. Lad mig i den forbindelse understrege, at FE's samarbejde med udenlandske efterretningstjenester selvfølgelig og helt naturligt skal foregå inden for rammerne af dansk lovgivning.

Samarbejdet med udenlandske efterretningstjenester er baseret på mange års oparbejdet tillid og fortrolighed og forudsætter, at FE til enhver tid fremstår som en troværdig og tillidsvækkende partner. Det har stor betydning for vores sikkerhed og for danskernes tryghed.

Jeg vil også gerne i dag gentage, hvad tidligere er sagt, nemlig at vores efterretningstjenester ikke har grundlag for at antage, at der fra amerikansk side gennemføres ulovlig overvågning rettet mod kongeriget Danmark. Der er gennem Folketinget stillet skriftlige spørgsmål om, om der mon sker amerikansk aflytning i Grønland. Dertil kan jeg sige, at kongeriget som bekendt også omfatter Grønland, og svaret gælder derfor også for Grønland.

Lad mig så vende mig mod præsident Obamas nylige tale om de amerikanske efterretningstjenester. De ændringer, som præsident Obama annoncerede den 17. januar, har til formål at adressere en række af de temaer, der har været bragt op i den amerikanske og internationale debat.

Jeg synes, at der alt i alt var tale om en afbalanceret og politisk vigtig tale, hvor præsidenten på den ene side fik demonstreret, at han tager den rejste kritik fra såvel national som international side alvorligt, og på den anden side tydeligt fik slået fast, at der fortsat er brug for dygtige og effektive efterretningstjenester. Præsidenten annoncerede bl.a. stramninger i procedurerne for, hvornår NSA håndterer de såkaldte metadata.

Som jeg indledte med at sige, handler det om at finde en balance. Det underliggende budskab i Obamas tale handlede netop om vigtigheden af det. Det synes jeg var et positivt budskab, og jeg ser frem til at følge den videre proces, som Obama og den amerikanske regering har taget skridt til.

Kl. 11:32

Formanden:

Tak til forsvarsministeren. Ordføreren for forespørgerne, fru Pernille Skipper.

Kl. 11:32

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak til de tre ministre for svarene. Der var rigtig mange svar på rigtig mange spørgsmål, som vi slet ikke har stillet. Man skal jo ikke brokket sig over at blive overinformet, og slet ikke,

når vi taler om efterretningstjenester. Så vi siger bare tak for den fylde gennemgang af bl.a. lovgrundlaget for PET. Det var dejligt.

Jeg må dog også sige, at det jo lyder, som om pladen er gået noget så grusomt i hak. Altså, vi hører et argument om, at der ikke er nogen grund til at tro, at der foregår ulovlig overvågning. Ærlig talt: Enten læser man slet ikke aviser eller noget som helst i regeringen – det tror jeg ikke på – eller også er det decideret naivt eller udtryk for en undervurdering af befolkningens intelligens. For alle vi andre har opdaget de mange afsløringer, alle vi andre har taget os tid til at læse Information i morges, og det tror jeg også forsvarsministeren har gjort, selv om hans første reaktion var, at han ikke havde set dokumentet, men i øvrigt ikke troede på, at det var rigtigt.

Derfor må man jo spørge: Hvis der ikke er nogen grund til at tro, at der foregår noget ulovligt, er det så, fordi regeringen ikke læser aviser, eller fordi den har en overdrevent naiv tilgang til det, eller er det, fordi der foreligger en aftale, der gør den overvågning, der nu er påvist, lovlig i Danmark? Jeg synes, det ville klæde en af ministre med ansvar for en efterretningstjeneste at svare på det i dag. Foreligger der en aftale på den ene eller den anden måde, som gør det lovligt, at danske borgere bliver overvåget af amerikanske efterretningstjenester? Det kan man jo godt svare på, og jeg synes sådan set, at befolkningen har en ret til at vide det. Hvis det så er tilfældet, kan man tage en demokratisk debat af, om man synes, det er i orden eller ej.

Derudover vil jeg sige, at med alle de dejlige, ekstra informationer, vi har fået, synes jeg, det er interessant, at man kan påstå, at der slet ikke er noget grundlag for at tro, at der sker noget som helst ulovligt mod danske interesser, men alligevel vælger at påpege, at præsident Obama i en tale redegør for, hvordan han vil gøre op med den overvågning, som der så øjensynligt ikke foregår i Danmark. Det er spændende.

Så er der kommet et nyt tilsyn med PET og Forsvarets Efterretningstjeneste. Det er også komplet irrelevant i forhold til den diskussion, vi har lige nu. På den ene side har det nye tilsyn til formål at kontrollere registrering af personoplysninger, altså hvad der registreres om hvem, men der er på den anden side ikke nogen kontrol med tvangsindgreb i øvrigt. Og som den tidligere justitsminister, som jeg bemærker er til stede i salen i dag, har sagt meget klart, kan kontrollen af tvangsindgreb kun foretages af dette tilsyn, hvis de opdager lovbrud ved en tilfældighed.

Er der behov for samarbejde mellem efterretningstjenester? Ja, og det er der heller nogen, der har spurgt ind til. Har de her afsløringer noget som helst at gøre med terrorbekæmpelse? Nej, og at sige det er også at afspore debatten. Det, vi kan læse i Information i dag, er, at man har foretaget spionage mod danske interesser for at stå bedre i nogle politiske forhandlinger, som ikke handler om beskyttelse mod terrorisme, men som handler om vores klima og en målsætning, som jeg i øvrigt troede vi var enige med regeringen om, nemlig at det er godt at fremme internationalt samarbejdet på det område.

Så det har ikke noget at gøre med, om efterretningstjenester samarbejder eller ej, og det, vi diskuterer i dag, har ikke noget at gøre med terrorbekæmpelse. Det, vi diskuterer, er, om der foregår en ulovlig overvågning i Danmark eller ej.

Det, vi helt grundlæggende har behov for at vide, er, om danske borgere, regeringsledere og forhandlere er blevet overvåget af amerikanske efterretningstjenester, uanset om det er lovligt eller ulovligt, uanset om det er med eller uden dansk samtykke. Er det sket? Og det er interessant, fordi vi som Folketing og regering – og også statsministeren selv – har et personligt ansvar for at stå i spidsen for et forsvar af danske borgeres grundlæggende frihedsrettigheder.

Det er helt basalt i et demokrati, at man som borger skal kunne vide sig sikker på, at man kan bevæge sig frit, kommunikere frit, snakke med sin bedstemor frit, uden at der er nogen stat, der overvå-

ger det, hverken ens egen stat eller fremmede magter. Den demokratiske stat beskytter sine borgere mod sådan en overvågning, og derfor er det her en interessant diskussion om nogle spørgsmål, som jeg mener den danske befolkning har krav på at få svar på.

Kl. 11:38

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Lauritzen som Venstres ordfører.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak, formand. Overvågning, særlig efterretningstjenesternes overvågning, er der jo kommet en del fokus på, siden den unge NSA-systemadministrator Edward Snowden i juni sidste år lakkede oplysninger til den britiske avis The Guardian om NSA's påståede masseovervågning, hvor bl.a. programmet PRISM, som har været en del af det, hvis man skal tro rygter, har været iværksat mod bl.a. europaparlamentsmedlemmer.

Det er jo svært at vide med sikkerhed, om Snowdens oplysninger er korrekte, og hvor troværdige de i virkeligheden er. Det samme kan man jo sige om den afsløring, eller den påståede afsløring, som Information og TV 2 kommer med i dag. Der kan man diskutere, om det nu også er den objektive sandhed, der bliver lagt frem. Man kan også, det gør vi i hvert fald i Venstre, betragte det sådan, at det nærmest virker som et baggrundspapir mere end nogle meget, meget hemmelige papirer, der er blevet lagt frem. Men lad den sag hvile, vi betragter det ikke som nogen stor afsløring.

Sådan er det jo med de fleste rygter om efterretningstjenesternes lukkede verden. Ofte skal man være opmærksom på, at der er mange interesser på spil, når der er tale om efterretningsvirksomhed, også for whistleblowere som Snowden. Jeg skal undlade her i dag at tage stilling til, hvorvidt de oplysninger, han fremkommer med, er korrekte eller ej. Det har jeg hverken som borger eller som medlem af Folketinget nogen forudsætning for at vide. Man kan selvfølgelig have nogle formodninger, mistanker, konspirationsteorier, men som udgangspunkt er det ikke noget, jeg synes hører hjemme her i Folketingssalen.

Jeg vil gerne understrege, at vi i Venstre ser USA som en meget tæt og nær allieret. Vi har i højeste grad tillid til dem, ikke at forveksle med blind tillid, men tillid i højeste grad. Og det dansk-amerikanske samarbejde på efterretningsområdet er af stor betydning for PET's muligheder for at beskytte Danmark mod en terrortrussel, som fortsat er aktuel, desværre. Og vi har ikke grundlag for at mistænke amerikanerne for ikke at respektere dansk lov i forhold til overvågning.

I hele den her overvågningsdebat, som har stået på siden juni 2013, er det dog, må jeg sige, lidt mit indtryk, at regeringen opfører sig, som om man på et eller andet plan frygter folkeopinionen eller måske bare det parlamentariske grundlag, og det kan man jo også høre på både statsministerens og justitsministerens redegørelse her i dag, hvor statsministeren henholder sig til, at der ikke finder ulovlig overvågning sted. Ja tak, selvfølgelig gør der ikke det, det er jeg ikke et sekund i tvivl om.

Spørgsmålet er så, om der findes lovlig overvågning, og det er jo et spørgsmål, som regeringen er meget tilbageholdende med at forholde sig til. Det forstår jeg faktisk ikke. Altså, det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Folketinget har vedtaget lovgivning, der giver den til enhver tid siddende regering hjemmel til at indgå aftaler med andre landes efterretningstjenester og giver EU-lande hjemmel til at udveksle oplysninger, også om danske statsborgere, og foretage overvågning, monitorering osv. Det har min gode kollega, fru Birthe Rønn Hornbech, bl.a. spurgt ind til i en række udvalgs spørgsmål så sent som i efteråret, og i efteråret skrev hun også et udmærket debat-

indlæg i Politiken i efteråret, som man kan anbefale alle, der er interesseret i emnet, at læse.

Lad os da være ærlige og sige, at selvfølgelig er der et efterretningssamarbejde, der indbefatter andre lande, og hvor der lovligt kan laves overvågning og monitorering også af danske statsborgere – et samarbejde, der foregår i tillid til, at de oplysninger selvfølgelig bliver brugt under den lovgivning, som de er indsamlet under. Men man kan selvfølgelig også komme i en situation, hvor de oplysninger kan blive misbrugt. Det kan man ikke udelukke. Et sådant samarbejde giver efter Venstres opfattelse god mening og kan være et effektivt og nødvendigt værn mod kræfter i form af terrorister, der vil ødelægge vores demokratiske samfund og bekæmpe vores liberale frihedsidealer.

Under hvilke vilkår sådanne aftaler er indgået, om der er proportionalitet, altså sammenhæng, mellem på den ene side kampen mod terror og på den anden overvågningen og udvekslingen af oplysninger og det indgreb i privatlivets fred, som overvågning, monitorering og udveksling af oplysninger kan udgøre, er det jo den til enhver tid siddende regerings pligt og ansvar at vurdere, altså om der er den pågældende balance. Og hvis regeringen så vurderer, at der ikke er balance, må den tage initiativ til at lave aftalerne og lovgivningen om. Det er jo regeringen, statsministeren, justitsministeren og forsvarsministeren, der sidder inde med den fortrolige viden, der skal til for at foretage den vurdering. Den kan jeg ikke foretage som medlem af Folketinget med den viden og de informationer, jeg har.

Selv om regeringen muligvis svigter på andre områder, og det i dag – ja, lad os være ærlige – i hvert fald ser lidt rodet ud med regeringssamarbejdet, så har vi i Venstre selvfølgelig en berettiget forventning om, at regeringen er sig sit ansvar bevidst i forhold til at sikre den balance. Og derfor bakker Venstre op om det forslag til vedtagelse, som et flertal af partier fremsætter senere i debatten.

Kl. 11:43

Formanden:

Der er fire til korte bemærkninger noteret. Først hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 11:43

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg kan forstå på Venstres ordfører, at Venstre ikke synes, der er noget stort i afsløringen i Information i dag, hvor det kommer frem, at den tidligere Venstrestatsminister og den tidligere konservative klimaministers regering og ageren åbenbart blev overvåget under COP15 – det står sort på hvidt i Information, at det åbenbart fandt sted. Man kan jo så betvivle, at det var det, der skete. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om Venstre ikke ønsker, at det skal undersøges, eller om Venstre bare ønsker at leve i frivillig uvidenhed. Det kunne jo være bekvemt, såfremt man bare mener, at amerikanerne skal have ret til alting. Men ville det ikke være fair over for danskerne, at man lod dem få at vide, om den danske regering blev overvåget under klimatopmødet i København i 2009?

Kl. 11:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:44

Karsten Lauritzen (V):

Man skal jo passe på, hvad man spørger om, og viden kan være en træls ting, men altså, jeg har nu det udgangspunkt, at jeg selvfølgelig gerne vil oplyses om tingenes sande tilstand. Men jeg må sige, at jeg tror, man skal være meget naiv, hvis man forestiller sig, at der ikke fra nogen landes side foregik endda intensiv overvågning under klimatopmødet. Jeg tror sågar også, der er nogle lande, der sikkert har foretaget aflytning. Men jeg synes ikke, man kan udlede af Informa-

tions artikel, at det skulle vores allierede, amerikanerne, der stod bag det.

Det dokument, der er lagt frem, virker mest som et baggrundsdocument, der er ikke noget specielt interessant i det. Jeg mener ikke, der findes dokumentation for, at man har foretaget aflytninger eller noget som helst andet. Så jeg må holde fast ved, at jeg ikke synes, der er noget specielt interessant i den såkaldte store afsløring, som Information har lavet. Det er selvfølgelig træls for Information, der har arbejdet med det her i lang tid, at det altså var det eneste, de kunne komme frem med, men det er jo så sådan, det er. Det giver ikke anledning til, at vi i Venstres synes, at man på det foreliggende grundlag skal undersøge det videre.

Kl. 11:45

Formanden:

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 11:45

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg tillader mig at gå ud fra, at Venstre kan læse, og der står jo, at den amerikanske efterretningstjeneste har overvåget Danmark. Altså, er det o.k.? Er det o.k., at en Venstrestatsminister bliver overvåget af den amerikanske efterretningstjeneste? Vil man bare finde sig i det? Er det bare sådan fuldstændig i orden, og er det baggrunden for, at Venstre ikke ønsker at undersøge det?

Kl. 11:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:45

Karsten Lauritzen (V):

Overvågning er jo mange ting. Altså, en gang om dagen får jeg en presseovervågning fra min udmærkede medarbejder, der sidder og kigger på, hvor mit navn er nævnt i dagspressen. Overvågning kan være mange ting, og jeg tror måske, at Enhedslisten i den her sag forveksler overvågning med aflytning. Det er altså to meget, meget forskellige ting. Derfor vil jeg holde fast ved, at jeg ikke mener, der er noget særlig interessant i den historie, som Information har slået meget, meget stort op. Jeg synes da, det er ærgerligt for Information, som har haft så mange journalister til at arbejde på det i så langt tid, at der ikke er mere i det. Det må jeg sige.

Kl. 11:46

Formanden:

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 11:46

Pernille Skipper (EL):

Det synes jeg lyder meget mærkeligt, må jeg sige. I de dokumenter, som vi har kunnet se her i morges ligge på Informations hjemmeside, står der jo, at man vil arbejde med signalefterretninger. Det er ikke en presseovervågning, det er ikke en googlesøgning, det er signalefterretninger. Det er overvågning af elektronisk kommunikation, og det vil spille en betydningsfuld rolle i forhold til forhandlingerne. Altså, at sammenligne det med en presseovervågning synes jeg måske er at tage en kende for let på den her debat. Men det er så bare min holdning.

Hr. Karsten Lauritzen siger, at han helst ikke vil beskæftige sig med konspirationsteorier, og han siger også, at han ikke kan forstå, hvorfor regeringen ikke forholder sig til, om der foregår en lovlig overvågning i Danmark. Det lyder en lille smule, som om hr. Karsten Lauritzen og Venstre siger, at det er rigtigt, at vi har behov for noget afklaring, vi har behov for en undersøgelse. Kan det passe?

Kl. 11:47

Kl. 11:50

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:47

Karsten Lauritzen (V):

Man må jo være klar over, og det tror jeg også fru Pernille Skipper er, at det her jo ikke er et område, hvor man kan have en eller anden undersøgelseskommission og fuld offentlighed, for så forsvinder det gode samarbejde, vi har med vores partnere, og den tillid, der er der, som er nødvendig for at beskytte Danmark mod en terrortrussel, som stadig væk er aktuell. Så vi har det system, at regeringen sidder inde med de informationer, der findes, og når regeringen i Folketingssalen siger, at der ikke foregår noget ulovligt her, så har vi i Venstre valgt at sige, at vi accepterer det. Vi siger så, at det til gengæld er regeringens ansvar at sikre, at der er balance mellem hensynet til den enkeltes privatliv kontra terrortruslen og kontra det indgreb, det kan være i nogle frihedsrettigheder, at vi udveksler oplysninger, og vi vil selvfølgelig holde regeringen op på deres ansvar. Og vi må jo åbent erkende, at når vi udveksler oplysninger med andre lande – uanset om det er store eller små oplysninger, om det er offentlige eller hemmelige – så kan de også misbruges til andet end det, der var formålet. Det er et vilkår, som man må vælge at leve med, og hvis ikke man vil leve med det, må man acceptere, at vi ikke kan få den samme grad af beskyttelse. Det er regeringens ansvar at sikre, at balancen mellem de to ting er til stede – det er dem, der har indsigten.

Kl. 11:49

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:49

Pernille Skipper (EL):

Nu gør hr. Karsten Lauritzen en lille smule det, som alle ministre også gjorde. Det, vi taler om, når vi taler om de dokumenter, der bringes i Information i dag, er ikke en terrortrussel. Vi er enige om, og det synes jeg også hr. Karsten Lauritzen har erkendt, at der foregår spionage, som absolut intet – intet – har med terrorbekæmpelse at gøre, men alligevel hiver man det frem hver gang. Vi foreslår ikke, at man laver fuld offentlighed om alt muligt, men kunne hr. Karsten Lauritzen ikke samtidig erkende, at det også er vores ansvar som folketingsmedlemmer at sikre borgernes frihedsrettigheder?

Kl. 11:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:49

Karsten Lauritzen (V):

Det er i høj grad vores opgave at sikre borgernes frihedsrettigheder. Men hvis man skal tage den aktuelle sag, som Enhedslisten er meget optaget af, vil jeg sige, at det jo ikke har så meget med borgerne at gøre, men noget med nogle politikere ude i Bella Center at gøre. Jeg var selv til stede, og det kan da godt være, at der var nogle, der holdt øje med, hvad jeg gjorde, og hvad jeg sagde – om det så var amerikanere eller kinesere eller japanere eller egyptere. Jeg tror, man må erkende, at man skal være meget naiv, hvis man forestiller sig, at det ikke foregår, og vi tager gerne den principielle debat. Men vi siger bare, at vi anerkender, at der er en række samarbejdsaftaler, der sikrer, at der kan foregå lovlig overvågning, og når regeringen siger, at der er balance mellem tingene, må vi have tillid til, at der så rent faktisk er det. For det er regeringen, der har mulighed for at vurdere det. Det har jeg ikke som folketingsmedlem.

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 11:50

Per Clausen (EL):

Jeg har nok misforstået hr. Karsten Lauritzen, så derfor spørger jeg: Er det korrekt, at hr. Karsten Lauritzen mener, at vi må acceptere og leve med, at USA's efterretningstjeneste overvåger danske ministre og danske regeringsrepræsentanter, der diskuterer, hvilken forhandlingsstrategi de skal have? Er det den verden, som hr. Karsten Lauritzen mener vi er nødt til at acceptere at vi lever i, og at vi er nødt til at acceptere, at det, som regeringen og Venstre kalder vores bedste allierede, udfører den form for spionage?

Kl. 11:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:51

Karsten Lauritzen (V):

Se, det var jo derfor, jeg i min ordførertale sagde, at jeg ikke synes, konspirationsteorier hører hjemme i Folketingssalen. For hr. Per Clausen udleder noget af et dokument, som Information har lagt frem, som man ikke kan udlede af det. Og det er en konspirationsteori om, at der har siddet nogle amerikanere med lytteudstyr sådan lidt som i en James Bond-film, og det tror jeg altså ikke har fundet sted ude i Bella Center. Det findes der ikke nogen dokumentation for, så derfor vil jeg afholde mig fra at indgå i den form for spekulationer, men henholde mig til, at det jo er regeringen, der sørger for, at dansk lovgivning bliver overholdt. Og inden for dansk lovgivning har vi mulighed for også at lave et samarbejde med den amerikanske efterretningstjeneste, hvor vi udveksler oplysninger i samarbejde med PET, og de oplysninger kan man selvfølgelig misbruge, men jeg har ikke nogen grund til at tro, at det er sket.

Kl. 11:52

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 11:52

Per Clausen (EL):

Der fremlægges dog i Information dokumentation for, at man har diskuteret, planlagt og lavet det, der kaldes signalovervågning. Der foreligger også dokumentation for, at man i USA har været særdeles velinformeret om, hvad der foregik i den danske regering. Men hr. Karsten Lauritzen ønsker ikke at finde ud af, hvordan de har fået den information. Hr. Karsten Lauritzen synes, det er bedst at leve i uvidenhed, for så kan han tale om konspirationsteorier, hver gang der kommer noget frem, han ikke bryder sig om.

Det må være derfor, Venstre indtager det standpunkt, at i den her sag nærer de ubetinget tillid til regeringen. Under det tidligere punkt var det Liberal Alliance, der nærede ubetinget tillid til regeringen. Så det går godt med tilliden til regeringen – på højrefløj, vil jeg sige – i dansk politik. Men er det ikke lidt mærkværdigt, at hr. Karsten Lauritzen stillet over for den dokumentation, der er fremlagt i Information i dag, siger: Vi ønsker ikke at vide mere?

Kl. 11:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:52

Kl. 11:56

Karsten Lauritzen (V):

Jamen der skal jo være en saglig begrundelse for, at man ønsker at vide mere. Det er jo så en vurdering, hvor Enhedslisten ser anderledes på den her sag, end vi gør i Venstre. Det er der så forskel på, og det ville overraske mig – jeg tror også, det ville overraske en hel del folk uden for den her sal – hvis Enhedslisten og Venstre var fuldstændig enige om det her. Vi ser bare forskelligt på, hvilken dokumentation der er lagt frem, og jeg må sige, at det pågældende dokument – jeg kan anbefale alle at gå ind og læse det – mere virker som sådan et baggrundspapir end et eller andet, der er meget, meget hemmeligt. Og det giver os ikke anledning til at forlange en undersøgelse.

Kl. 11:53

Formanden:

Hr. Christian Juhl, kort bemærkning.

Kl. 11:53

Christian Juhl (EL):

Tak. Ordføreren sagde, at konspirationsteorier og mistanker om overvågning ikke hører hjemme i Folketingssalen. Jeg kan forstå det med konspirationsteorier, men der har jeg det sådan, at hvis der er nogle ting, man ikke ved noget om, trives konspirationsteorier jo gevaldigt.

Jeg mindes lidt min ungdom, når jeg hører ordføreren. Der er afsløret mange ting om, hvordan den sovjetiske efterretningstjeneste fungerede, og det er kritiseret med rette. Jeg kan bare sige, at hvis man har så blind tillid til sine allierede, som ordføreren har, er der en risiko for, at man bliver blind for det, hvis ens allierede laver fejl – man får ikke øje på dem. Er der ikke en risiko for, at mange ting så kan foregå, uden at man tager fat i dem?

Jeg er ligeglad med, om det er Venstre, Konservative, Socialdemokraterne eller andre, der overvåger mig indenrigs; jeg er ligeglad med, om det er Iran, Israel, Rusland eller USA, der overvåger mig internationalt: Jeg kan ikke lide det, og jeg vil ikke have det, hvis ikke jeg har lavet nogle ting, der bare antyder, at jeg vil gøre nogle meget alvorlige ting. Forstår ordføreren ikke det standpunkt?

Kl. 11:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:54

Karsten Lauritzen (V):

Jo, jeg forstår udmærket det standpunkt. Men hr. Christian Juhl må jo så også tilsvarende forstå, at Venstre ikke deler det standpunkt. Sådan er det. Der er en politisk uenighed mellem Enhedslisten og Venstre; det er jo ikke nogen verdensnyhed, trods alt.

Så vil jeg bare sige til ordføreren, at jeg sagde, at *som udgangspunkt* hører formodninger og mistanke om konspirationsteorier ikke hjemme i Folketingssalen. Og jeg skal også erkende, at jeg i mine 6½ år i Folketinget måske på et tidspunkt har mistænkt regeringen for nogle ting. Men som udgangspunkt synes jeg, man skal være varsom med det.

Altså, jeg kan bare gentage – og det gør jeg gerne – at vi mener ikke i Venstre, at de papirer, som Information har lagt frem, giver anledning til, at man skal sætte gang i en eller anden stor undersøgelse. Men vi vil gerne tage den principielle debat, og modsat regeringen vil vi også gerne sige ærligt til danskerne: Ja, der er et lovgrundlag, der muliggør, at man kan lave lovlig overvågning. Men det er altså den til enhver tid siddende regerings ansvar at sørge for, at de regler, der så er omkring det, bliver respekteret, og informere Folketinget i de tilfælde, hvor der skulle være behov for det.

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:56

Christian Juhl (EL):

Jeg har med stor glæde, og jeg er også blevet meget klogere af det, lyttet til en fremtrædende Venstremand, som tidligere var leder af Politiets Efterretningstjeneste, Hans Jørgen Bonnichsen, som jo advarer om, at der bliver opsamlet alt, alt for mange oplysninger – endda så mange oplysninger, at efterretningstjenesten ødelægger sine egne muligheder. Og han siger, at efterretningstjenestens aktivitet er alt, alt for omfattende og slet ikke står mål med den opgave, man har. Hvad er ordføreren kommentar til hr. Bonnichsens synspunkter?

Kl. 11:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:56

Karsten Lauritzen (V):

Jamen det har jeg jo ikke nogen mulighed for at vurdere. Jeg har stor respekt for Bonnichsen, men det er jo også nogle år siden, han var chef for Politiets Efterretningstjeneste. Man kan ikke andet som medlem af det danske Folketing, med det system vi har, end at holde regeringen ansvarlig for at sikre, at der er en balance. Så kan man jo tage den politiske diskussion, men det er sådan, det er, så jeg tror ikke, at vi kommer meget videre i den her debat. Venstre og Enhedslisten bliver ikke enige i det her spørgsmål.

Kl. 11:57

Formanden:

Den sidste korte bemærkning er fra hr. Uffe Elbæk.

Kl. 11:57

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg kan jo forstå på hr. Karsten Lauritzen, at artiklen i Information i dag ikke har gjort noget nævneværdigt indtryk. Men jeg har lyst til at spørge: Når Venstre igennem det sidste halve år har kigget på de oplysninger og informationer, der er kommet frem i kraft af Edward Snowden, hvilke vurdering foretager Venstre så sådan principielt af de informationer, der er blevet fremlagt af Edward Snowden?

Kl. 11:57

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:57

Karsten Lauritzen (V):

Som sagt synes vi ikke, at der er så meget at komme efter i den sag, som Information har lagt frem. Men hvis rygterne om, at nogle har aflyttet kansler Merkels telefon, er korrekte, så er det jo selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt. Hvis man på et ikkesagligt grundlag indsamler oplysninger om danskernes færden på internettet, er det også et alvorligt problem.

Jeg tror bare, at man må erkende – og det skulle vi måske være mere optaget af i Folketinget – at når man har en Facebookkonto og tingene ligger på en server i USA og ikke på en server i Danmark, gælder der nogle andre regler. Det er jo sådan, det er, og det synes jeg som liberal at vi så må oplyse folk om. Jeg tror ikke, at det nødvendigvis er noget, vi kan gøre noget ved. Vi kan have en politisk diskussion om det, men det er jo altså en konsekvens af, at vi lever i en globaliseret verden, hvor de regler, vi har i Danmark, gælder for de ting, der befinder sig på dansk grund. Hvis tingene på internettet

befinder sig i USA, Cayman Islands eller et andet sted, er det nogle andre regler, der gælder, og det skal man være opmærksom på som borger i et land som Danmark, og det har vi politikere en forpligtelse til at oplyse borgerne om. Det vil jeg gerne være med til, og det gør indtryk på mig, og den diskussion om privacy synes jeg at vi skal have.

Kl. 11:59

Formanden:

Hr. Uffe Elbæk.

Kl. 11:59

Uffe Elbæk (UFG):

Kommer det så bag på Venstre og hr. Karsten Lauritzen, at andre regeringer tager de afsløringer, som Edward Snowden er kommet frem med, dybt alvorligt? En af vores meget tætte samarbejdspartnere, nemlig den tyske regering, tager det dybt alvorligt. Selv den amerikanske regering og den amerikanske præsident tager det alvorligt. Den amerikanske kongres tager det alvorligt. Men det, jeg kan forstå på den her udlægning, er, at det ikke er noget, der bekymrer Venstre.

Kl. 11:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:59

Karsten Lauritzen (V):

Altså, jeg tror, jeg sagde, at præcis den pågældende historie i Information ikke bekymrede os. Og det er sådan set heller ikke mit indtryk, at det her ikke blive taget alvorligt. Altså, der er den forskel på Danmark og Tyskland, at det, der har været rygter om, og som tilsyneladende er rigtigt, er, at der er nogen, der har aflyttet den tyske kansler Merkels telefon – det er jo ikke den danske statsministers telefon. Den forskel er der jo. Jeg tror, at vi, hvis det samme var sket i Danmark, ville have set en helt anden politisk reaktion.

Men den dokumentation er der bare ikke. Det er jo derfor, at der heller ikke er noget synderlig interessant i Informations historie. Det er ikke nogen synderlig interessant dokumentation, man lægger frem, på trods af at man sikkert har arbejdet på det i lang tid. Og det er jeg da egentlig glad for ikke er tilfældet.

Kl. 12:00

Formanden:

Tak til Venstres ordfører.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:00).

Kl. 13:00

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Trine Bramsen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Tak for det. Forespørgerne har bedt ministeren redegøre for, hvorvidt USA's efterretningstjeneste NSA eller andre amerikanske efterretningstjenester foretager overvågning af danske borgere, virksomheder eller politikere. Forespørgerne er også interesserede i lovligheden af dette og i, hvorvidt regeringen vil tage skridt til at undersøge spørgsmålet nærmere.

Overvågning er som bekendt ikke noget nyt fænomen. Forleden dag besøgte jeg en stor dansk fagforening, der har indrettet deres hovedbestyrelseslokale med et særligt loft, der sikrer god akustik. Da lokalet blev bygget, frygtede man russerne i en sådan grad, at man ville undgå al anvendelse af mikrofoner og andet elektronisk udstyr i lokalet. Med den stadig større teknologiske udvikling har overvågning udviklet sig fra skæg og blå briller til digital opsnapping af oplysninger, og forskning og virksomhedshemmeligheder er blevet oplysninger af meget høj værdi, som kræver en særlig beskyttelse. Så der er god grund til at sikre, at danske efterretningstjenester er helt fremme i skoene.

Lad mig starte med at slå fast, at vi Socialdemokrater ikke har fundet anledning til at betvivle det, når danske efterretningstjenester gang på gang slår fast, at de ikke har grund til at tro, at amerikanske efterretningstjenester foretager ulovlig overvågning af Danmark eller danske interesser. I samme vending må jeg stille mig spørgende over for, hvorfor danske efterretningstjenester på nogen måde skulle have interesse i at dække over ulovlig overvågning af danske interesser. Hvorfor skulle de ikke fortælle, hvis fremmede myndigheder ikke overholdt de aftalte spilleregler?

Jeg vil også understrege, at det er helt afgørende, at vores efterretningstjenester bevarer deres gode og tætte samarbejde med udenlandske tjenester. Vi har set eksempler på, at det har forebygget terrorhandlinger. For os er det selvfølgelig afgørende, at samarbejdet foregår i overensstemmelse med dansk ret. Det står ikke til diskussion, og vi har ikke grund til at tro, at dette ikke foregår.

Desuden hæfter jeg mig ved, at der med den nye PET-lov er oprettet et uafhængigt tilsyn med efterretningstjenesten. Det er tilsynets opgave at kontrollere, at PET og PET's handlinger og udveksling af oplysninger netop er lovlige.

Vi Socialdemokrater noterer os, at de danske efterretningstjenester ikke har grundlag for at antage, at der foregår ulovlig amerikansk efterretningsvirksomhed rettet mod Danmark eller danske interesser.

På den baggrund vil jeg oplæse et forslag til vedtagelse på vegne af regeringspartierne, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig, at Politiets Efterretningstjeneste varetager indsatsen mod spionage mod Danmark og danske interesser, og at indsatsen er et af kerneområderne for efterretningstjenesten.

Folketinget noterer sig i den sammenhæng, at Politiets Efterretningstjeneste ikke finder grundlag for at antage, at amerikanske efterretningsaktiviteter på ulovlig vis er rettet mod Danmark eller danske interesser, herunder danske ministre eller medlemmer af Folketinget.

Folketinget noterer sig desuden, at heller ikke Forsvarets Efterretningstjeneste har grundlag for at antage, at der foregår ulovlige amerikanske efterretningsaktiviteter rettet mod Danmark eller danske interesser.

Folketinget noterer sig, at Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste inden for deres kompetenceområder har et godt og nødvendigt samarbejde med udenlandske partnere, og at dette samarbejde foregår i overensstemmelse med dansk ret.« (Forslag til vedtagelse nr. V 15).

Kl. 13:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Det netop fremsatte forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger og drøftelser.

Der er nogle til korte bemærkninger, og den første i talerkøen er fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:04

Kl. 13:07

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg noterer mig, at ordføreren har en vending, som jeg synes jeg har hørt før, nemlig at der ikke er grund til antage, at der foregår noget ulovligt, altså en ulovlig overvågning i Danmark.

Man bliver nødt til at lægge mærke til vendingen: at der ikke er nogen grund til at antage ..., og så forudsætter jeg, at ordføreren har læst alle de afsløringer, som Edward Snowden er kommet med, bl.a. at amerikansk baserede selskaber har givet bagdøre til NSA, så de har haft fri adgang til oplysninger udvekslet over g-mail, hotmail, Facebook og alle sådan nogle almindelige internettjenester. Jeg antager også, at ordføreren har læst Information i dag.

Kunne ordføreren ikke svare mig på, om det er, fordi man nægter at forholde sig til den dokumentation, der er lagt frem, eller om det er, fordi der er givet lov til, at der bliver foretaget den her overvågning i Danmark, altså at det er sanktioneret fra dansk side?

Kl. 13:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:05

Trine Bramsen (S):

Jamen ordføreren kan bekræfte, at hun læser Information og også sætter sig ind i de øvrige dokumenter, der er på området, og de påstande, der måtte fremgå, men det ændrer ikke ved, at jeg som socialdemokrat ikke har grund til at antage, at der foregår ulovlig overvågning i Danmark.

Som jeg også sagde i min tale, er samarbejdet mellem lande og efterretningstjenester helt essentielt for at forebygge eksempelvis terrorhandlinger og for at hjælpe hinanden med at opklare forbrydelser. Men vi har ikke grund til at tro, at der foregår ulovlig overvågning.

Må jeg så ikke i forhold til det her med NSA – nu blev det også diskuteret i forhold til den tidligere ordfører fra Venstre – sige, at forsvarsministeren gjorde det meget klart i sin tale, at han ikke kunne genkende det billede, som Information fremstiller i dag. Det er et meget spekulativt billede, og der er beskyldninger; men det ændrer ikke på det forhold, at danske efterretningstjenester ikke har grundlag for at tro, at der foregår ulovlig overvågning af Danmark eller danske interesser, ud over de aftaler der er indgået.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren ordet til anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 13:07

Pernille Skipper (EL):

Tak. Endnu en gang må jeg slå fast, at vi ikke fra Enhedslistens side overhovedet har sat spørgsmålstejn ved, om efterretningstjenester skal samarbejde. Det er slet ikke det, vi diskuterer. Vi diskuterer, om der er udenlandske efterretningstjenester, nære allierede, der overvåger på dansk jord.

Så lad mig spørge direkte en gang til: Foregår der *lovlig* overvågning af danske borgere eller danske interesser på dansk jord? Har den danske regering accepteret, at amerikanske efterretningstjenester opererer på dansk jord?

Kl. 13:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.**Trine Bramsen (S):**

Jamen jeg synes egentlig ikke, at spørgerens spørgsmål hænger sammen. For det første erklærer spørgeren sig enig i, at der selvfølgelig skal foregå samarbejde, men for det andet sætter spørgeren spørgsmålstejn ved, om samarbejde betyder, at man netop samarbejder om overvågning.

Det essentielle her er, om der foregår ulovlig overvågning, som ikke er i overensstemmelse med eventuelle aftaler, som Danmark har indgået med andre lande. Og det har jeg og Socialdemokraterne ikke grund til at tro at der gør.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste i talerrækken er hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:08

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg synes egentlig, det var meget fin og klar tale fra Socialdemokraterne. Det er åbenbart en aftale, man har med NSA, om, at de må overvåge, og man føler sig ikke forurettet over oplysninger og Information i dag. Betyder det, at den amerikanske efterretningstjeneste har fået lov til at overvåge den danske regering, ligesom det åbenbart har fundet sted under COP15, klimatopmødet i 2009?

Kl. 13:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Trine Bramsen (S):

Det har jeg ikke kendskab til. Jeg forholder mig til, at vores danske efterretningstjenester udtrykkeligt giver udtryk for, at de ikke har grundlag for at tro, at der foregår ulovlig overvågning af danske interesser eller af danskere.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Nikolaj Villumsen for den anden korte bemærkning.

Kl. 13:09

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen hvis den amerikanske overvågning ikke er ulovlig, så må den jo være lovlig, fordi den danske regering har givet den amerikanske efterretningstjeneste lov til at overvåge, ja, faktisk den danske regering selv. Synes Socialdemokraterne, det er fornuftigt? Er det fornuftigt, at den amerikanske efterretningstjeneste skal overvåge den danske regering?

Kl. 13:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:09

Trine Bramsen (S):

Jeg synes, at samarbejde er fornuftigt, så længe det foregår inden for rammerne af dansk lovgivning, og jeg har ikke grund til at tro, at det samarbejde, der foregår, strider mod dansk lovgivning.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Uffe Elbæk for en kort bemærkning.

Kl. 13:09

retnings tjenester. Så jeg kan ikke se, hvad sådan en undersøgelse overhovedet skulle igangsættes for.

Kl. 13:12

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg synes, at der allerede ud fra de fremlæggelser, der har været nu, melder sig sådan et mere principielt spørgsmål, nemlig om regeringen har taget en aktiv handling på baggrund af de informationer, der er kommet fra Edward Snowden, eller om man er passivt afventende i forhold til, hvis der nu kommer en sag.

Derfor har jeg lyst til at spørge fru Trine Bramsen, om man i Socialdemokratiet har vurderet de informationer, der er kommet frem i lidt mere end et halvt år fra Edward Snowden. Og hvis man har lavet en vurdering, hvad er så den vurdering?

Kl. 13:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Trine Bramsen (S):

Det synes jeg er et mærkværdigt spørgsmål. Spørgeren spørger, om vi på grundlag af nogle antagelser om ulovlig overvågning, som vi ikke har grund til at tro foregår, vil igangsætte en undersøgelse. Jeg har meget svært ved at se den undersøgelse udført i praksis. Forestiller man sig, at vi skal ringe til amerikanske myndigheder for at spørge dem, om de foretager ulovlig overvågning af danske interesser, og om vi i så fald kan få udleveret oplysninger om den ulovlige overvågning, som vi ikke kender til? Det er urealistisk.

Kl. 13:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 13:11

Uffe Elbæk (UFG):

Jamen jeg synes overhovedet ikke, at det er urealistisk. Jeg vil sige, at det i min optik ville være helt naturligt, når man ser, hvordan debatten har udfoldet sig i andre lande, både her i Europa og i USA. Politikere og undersøgelseskomiteer etc. er gået ind i diskussionen for at finde ud af, om de her informationer er valide, eller de ikke er det. Og enhver regering må vel have som sin vigtigste opgave at beskytte sine borgere i forhold til eventuelle fremmede magters overvågning. Så det er da helt naturligt, at man, når der kommer informationer på det her niveau, så overvejer, om det er noget, man skal tage alvorligt eller ej.

Så spørgsmålet er: Mener Socialdemokratiet, at man skal tage Edward Snowdens informationer alvorligt, eller mener Socialdemokratiet, at man ikke skal?

Kl. 13:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Trine Bramsen (S):

Altså, det, der jo er essentielt her, er, at vi har spurgt danske efterretningstjenester. De har gjort det fuldstændig klart ad flere omgange, at de ikke har grund til at tro, at der foregår ulovlig overvågning af danskere eller af danske interesser. Så ville det da være mærkeligt at begynde at sætte en undersøgelse i gang af en overvågning, som der ikke er grundlag for at tro finder sted.

I forhold til Informations oplysninger, så ændrer det jo ikke ved det, som vores efterretningstjenester har været ude at sige flere gange, nemlig at der ikke er grund til at tro, at der foregår ulovlig overvågning af danske interesser, men at der selvfølgelig inden for rammerne af den danske lovgivning samarbejdes med udenlandske efter-

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger i denne omgang. Vi fortsætter i talerækken, og den næste ordfører er hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Mange tak. Jeg skal på Dansk Folkepartis vegne takke Enhedslisten, fordi man har rejst debatten, og jeg vil også takke regeringen for de besvarelser, der har været. Det er vigtigt, at Folketinget hele tiden er oppe på mærkerne, når det gælder Danmarks efterretningstjenester, og at vi hele tiden er opmærksomme på de udfordringer, som disse tjenester altid har.

At fremmede magter forsøger at skaffe sig informationer om Danmark, det være sig på sikkerhedsområdet, på erhvervsområdet eller på forskningsområdet er jo ikke en ny foreteelse, og at Danmark tilsvarende forsøger at skabe sig adgang til informationer om fremmede magter på sikkerhedsområdet og på erhvervsområdet, er jo ej heller en ny opfindelse. Jeg vil hævde, at begge dele har fundet sted siden tidernes morgen. At skaffe efterretninger kan det kaldes, eller det kan kaldes spionage, og her vil jeg overordnet sige, at jeg ville blive meget, meget skuffet, hvis det skulle vise sig, at vi fra dansk side ikke gjorde, hvad vi kunne, for at finde ud af, hvad der foregår i andre lande – sikkerhedsmæssigt, forskningsmæssigt og erhvervsmæssigt.

Efterretninger om fremmede magter kan skaffes ad mange kanaler og bliver skaffet ad mange kanaler. Alle kan, hvis de har penge til det, rejse af sted til fremmede lande, alle kan holde sig orienteret ved at læse udenlandske aviser, og alle kan holde sig orienteret ved at læse, hvad danske journalister rapporterer fra andre lande. Så er der en langt snævrere kreds, som har adgang til de bulletiner, som vore danske ambassadører og delegater udstationeret rundt om i verden rapporterer hjem med deres særlige indsigt. Allerede på det niveau begynder det at blive fortroligt. Det kan være Udenrigspolitisk Nævn, det kan være Forsvarsudvalget eller andre, som får denne særdeles fortrolige orientering, som vi jo ikke ved hvordan er fremskaffet. Så er der en meget snævrere kreds, nemlig Folketingets Kontroludvalg og enkelte af regeringens ministre, der bliver holdt orienteret om de informationer, som efterretningsfolkene indhenter rundt om. Men hvordan disse mange informationer, som jeg sagde, er blevet fremskaffet, ja, det vil offentligheden jo ikke kunne indvies i, og hvis man forestillede sig simpelt hen bare at offentliggøre metoder og systemer, så ville kilderne jo hurtigt tørre ud, og lige så hurtigt ville vores samarbejdspartnere i vores alliancelandede kappe efterretningsforbindelserne til Danmark, og dermed vil Danmark sikkerhedsmæssigt være meget ilde stedt.

Jeg nævner alt dette, som måske for mange her er selvfølgeligheder, fordi det ofte forekommer mig, at specielt denne debats forespørgere undertiden udviser en meget naiv tilgang til hele det her område, der kaldes efterretningsområdet. I gamle dage skulle efterretningsfolk tiltuske sig og affotografere dokumenter eller forsigtigt åbne breve og lukke dem igen med særlig lim, alle de her spændende metoder, som jeg kan huske fra spionromanerne i min drengetid. De levede et farligt liv, på kanten af det lovlige, men de gjorde en nødvendig indsats.

I dag med den tekniske udvikling er indsamling af efterretninger blevet ulig nemmere, ja, faktisk så nemt, at det måske er blevet for nemt. Nu kan størstedelen af en overvågning, i hvert fald en aflytning, foregå i hyggelig varme på et kontor, ofte mange tusinde kilometer væk. Og det er måske det, der er det egentlige problem for ti-

den, hvor effektive efterretningstjenester siges at overvåge og aflytte mange millioner mennesker.

Sådan kan vi jo ikke have det, og derfor er den gruppe – har jeg forstået – af allierede, de frie lande, som vi også er med i, jo enige om, at her i forhold til os i Danmark gælder dansk lov og ret endnu, og vi skal ikke tolerere overtrædelser. Jeg synes også, vi har fået at vide fra regeringens side, at det heller ikke sker. Vi har i det hele taget på det her punkt en stor tillid til, at regeringens ministre, som specielt har med det her område at gøre, forsvarsministeren og justitsministeren og selvfølgelig også statsministeren, gør det nødvendige, og vi har en god dialog med dem. Så vi er selvfølgelig med i det forslag til vedtagelse, som heldigvis samler stort set hele Folketinget. Tak.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er foreløbig to indtegnet til korte bemærkninger. Først er det fru Pernille Skipper fra Enhedslisten.

Kl. 13:17

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg har jo tidligere kunnet forstå på Dansk Folkeparti, at det er helt okay, at amerikanere overvåger på dansk jord, fordi de er vores nære allierede. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge Dansk Folkeparti for det første, om det stadig væk er Dansk Folkepartis holdning, efter at det jo så er kommet frem, at den amerikanske efterretningstjeneste også har overvåget i forbindelse med forhandlinger ved klimatopmødet med henblik på at styrke sin egen forhandlingsposition over for Danmark. Er det stadig væk helt okay for Dansk Folkeparti, at det foregår? For det andet, og det er mit spørgsmål nummer to, hvis jeg må: Mener Dansk Folkeparti, at den danske befolkning har krav på at vide det, hvis den danske stat har givet andre efterretningstjenester lov til at overvåge i Danmark?

Kl. 13:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Søren Espersen (DF):

Altså, jeg ved ikke af, at vi har sagt, at vi synes, det er helt i orden, at der bliver overvåget. Det ved jeg så ikke, men lad det ligge.

Jeg vil i forhold til den her sag, som man fra Enhedslistens side kører frem her og har kørt frem mod andre ordførere, sige, at det jo på en måde er særdeles unfair, at man anmelder en forespørgselsdebat den 5. november 2013 til afholdelse den 30. januar, altså nu. Vi sad hjemme i vores lønkammer i går og forberedte os til en debat, som så kun kommer til at dreje sig om en artikel i Information, som jeg ikke så før i morges, da jeg kom ind på kontoret. Hvorfor skulle jeg stå her og give den validitet eller det modsatte? Jeg har ikke den fjerneste fornemmelse af, om den artikel er rigtig eller falsk. Hvad er meningen med, at vi pludselig skal have det hevet frem i dag, 2 timer efter at det har stået i Information. Og er det i øvrigt et sammenbrud, at Information har den artikel i dag, samtidig med at Enhedslisten har den her forespørgsel? Hvad har man aftalt med Information? Det kunne man måske så fortælle mig.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 13:19

Pernille Skipper (EL):

Det vil jeg meget gerne svare på. Svaret er absolut ingenting, men som jeg kunne forstå på Informations egne udtalelser i dag, så har de

trykt den, fordi de mente, det var relevant op til den her debat. Det kan jeg kun give dem ret i, men jeg vil også forsikre om, at det ikke er noget. Enhedslisten har haft noget at gøre med. Vi har indkaldt til den her forespørgsel på baggrund af de mange, mange informationer, der i løbet af mere end det sidste halve år er kommet ud om amerikanske efterretningstjenesters overvågning af europæiske ledere, EU-institutioner og europæiske borgere.

Men så kunne jeg jo spørge om noget andet. Tror Dansk Folkeparti på, at den overvågning, som øjensynlig foregår i både Frankrig, Spanien, Holland og Norge af ganske almindelige mennesker, og den overvågning, der foregår af ledere i EU, af Angela Merkels mobiltelefon, er Danmark fuldstændig fri for?

Kl. 13:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Søren Espersen (DF):

Jeg ville gerne, at Enhedslistens ordfører kunne fortælle mig, hvornår hun så fik kendskab til, at Information ville komme med den historie i dag. Var det i går aftes, eller var det for 3 dage siden, eller hvornår var det? Det vil jeg gerne have en forklaring på, for jeg synes, det virker mærkeligt, at man stiller en forespørgsel den 5. november, og så kommer der helt ud af det blå en artikel i Information, som vi andre så skal forholde os til, og som vi ikke har haft en kinamands chance – undskyld udtrykket, det er garanteret racistisk – for at vide noget som helst om. Der må jeg sige, at det går simpelt hen ikke.

I forhold til de andre ting, der nu kommer frem, og som vi så har haft mulighed for at forberede hjemme i lønkammeret, har jeg stor tiltro til, at regeringen har et øje på hver finger, og at vores kontroludvalg, vores justitsminister og vores forsvarsminister har det, og at man har fuldstændig kontrol med, at det, der foregår i Danmark af overvågning, foregår inden for rammerne af det danske retssystem.

Så vil jeg i øvrigt ikke besvare flere spørgsmål om Information. Jeg har ikke fået den læst endnu. Det er sikkert en god avis. Har ordføreren i øvrigt læst Anders And? Det kan vi måske så også diskutere bagefter. Det har jeg nemlig.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg tror ikke, formanden giver reprimander for nogle små sproglomster. Det kan mere være, hvis man ikke holder sig til sine sekunder, når man kun har 30 sekunder.

Næste spørger er hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten.

Kl. 13:21

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Man får jo helt ondt af hr. Søren Espersen. Han er blevet konfronteret med virkeligheden, og det er åbenbart ikke gået op for hr. Søren Espersen, at det er væltet frem med den ene skandale og afsløring efter den anden omkring NSA. Det tror jeg vil undre de 84 pct. af danskerne, der i en meningsmåling sagde, at de faktisk regnede med, at Danmark blev overvåget af amerikanerne. Men nok om det. Det må stå for Dansk Folkepartis egen regning.

Dansk Folkeparti plejer at gå ind for, at man skal overholde lov og orden, og jeg kunne godt tænke mig at høre fra Dansk Folkepartis ordfører: Hvis amerikanerne har overvåget klimatopmødet, overvåget Danmark, er det så ikke interessant at finde ud af, om det er foregået på lovlig vis? Eller er det sådan, at lige præcis amerikanerne ikke skal overholde loven i Danmark?

Kl. 13:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Søren Espersen (DF):

Vi tror på, at amerikanerne og Danmark har sådan et godt tillidsforhold i de her sager om efterretninger, at der ikke foregår nogen aflytninger på dansk område, som ikke er i overensstemmelse med retsplejen og med straffeloven. Det tror vi faktisk på.

Som jeg sagde, har vi i de her sager stor tillid til, at regeringens ministre – specielt justitsministeren og forsvarsministeren – og Folketingets kontroludvalg holder øje med de her ting. Så jeg har ikke nogen som helst anledning til at mene noget andet, for jeg er ikke blevet præsenteret for andre ting. Jeg mener, at man i PET arbejder inden for de lovgivningsmæssige rammer og inden for straffeloven.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 13:23

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen tak for det svar. Så kan jeg da godt forstå, at Dansk Folkeparti er så bekymrede over virkeligheden. For virkeligheden er altså, at der på forsiden af et dansk dagblad i dag er en afsløring af, at der er et dokument, hvor der står, at NSA overvågede Danmark under klimatopmødet i 2009. Bør det ikke undersøges? Eller har man i Dansk Folkeparti bare en tyrkertro på, at det kunne amerikanerne aldrig finde på, og er man bare fuldstændig ligeglad, hvis amerikanerne siger noget andet?

Kl. 13:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Søren Espersen (DF):

Jeg vil da indrømme, at jeg i frokostpausen kom til at kigge på det her, for jeg tænkte, at jeg lige måtte finde det frem, da jeg havde en pause til det. Og der står jo så – det står så på engelsk, men jeg kan da godt nogenlunde forstå, hvad der står – at man selvfølgelig holder øje med, hvad der foregår i de forskellige landes forhandlingsdelegationer. Det skulle da bare lige mangle. Sikke dog en elendighed, hvis man ikke er forberedt på at følge med i, hvad der sker på den konference, som er så væsentlig. Det gjorde vi forhåbentlig også: Hvad laver de, hvad tænker de i den tyske delegation? Det er en form for overvågning af hinanden, som jo finder sted. Det, der tales om her, er noget helt andet, som om man ligesom skulle have været inde i et system og have aflyttet alle de folk, der var med til topmødet. Det er jo helt forkert.

Kl. 13:24

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til kort bemærkning er hr. Uffe Elbæk, uden for gruppe-

Kl. 13:24

Uffe Elbæk (UFG):

I mine spørgsmål tager jeg egentlig udgangspunkt i, at alle partier her i Folketinget har en interesse i, at vi beskytter følsomme informationer om danske borgere. Det er selvfølgelig også derfor, at det undrer mig, at hr. Søren Espersen lige så vel som nogle af de tidligere ordførere, der har været heroppe, også i det her tilfælde har en sådan næsegrus tillid til i første omgang USA som allieret – det kan

man så måske have nogle gode argumenter for – men også en stor tillid til den måde, NSA har ageret på.

Når jeg understreger det, er det selvfølgelig, fordi den her diskussion har været fuldstændig afgørende og på den politiske dagsorden i en lang række lande. Den amerikanske kongres er gået ind i den. Obama har forholdt sig til den og har sagt, at vi bliver nødt til sætte nogle grænser for den måde, NSA agerer på. Vi har problemer med den måde, man høster kollektive informationer på etc. etc.

Så undrer det mig, at man i Dansk Folkeparti ikke bare et splitsekund kan have den overvejelse, om der kan være foregået en uhen-sigtsmæssig indsamling af følsomme informationer i Danmark, og om vi skal undersøge det.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Søren Espersen (DF):

Jamen det kan jeg heller ikke sige at der ikke har været. Altså, lige så lidt som jeg har sikker viden om, at det foregår og er foregået, kan jeg jo heller ikke sige det modsatte, al den stund jeg jo ikke sidder i kontroludvalget eller er en af regeringens ministre.

Hr. Uffe Elbæk peger præcis på, at præsident Obama jo selv er klar over, at NSA i mange tilfælde garanteret er gået langt, langt videre, end man egentlig bør, og det tager man jo fat på i et demokratisk og frit land som USA, altså man foretager sig noget. Vi har også hørt fra folk i kongressen.

Hvordan skulle vi kunne lave en undersøgelse af amerikanske forhold i NSA? Det ville jo være fuldstændig umuligt. Jeg har hørt bl.a. Enhedslisten fremføre tidligere, at nu skulle der laves en undersøgelse af de her ting. Det kan vi jo ikke. Altså, det er jo noget, amerikanerne selv er i gang med, fordi man måske, som jeg sagde i min ordførertale, simpelt hen har fået for let ved at finde ud af, hvad der foregår rundt omkring. Der tager man fat på det, og det er da glimrende, at amerikanerne gør det.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 13:27

Uffe Elbæk (UFG):

Det er selvfølgelig det, jeg kredser om i mine spørgsmål, også til de andre ordførere, altså om man fra regeringens side har handlet aktivt, eller om man, kan man sige, har ventet lidt passivt på, at der kommer en dansk sag. For i de andre landes parlamenter har der som sagt været en meget, meget seriøs diskussion om, hvorvidt der er noget i det her.

Nu står jeg faktisk på den samme side som hr. Søren Espersen, med hensyn til at jeg heller ikke har læst den artikel i Information. Men hvis det er rigtigt, hvad Information bringer i dag, så er der jo i hvert fald en sandsynlighed for, at noget tilsvarende har fundet sted i Danmark. Derfor synes jeg jo, at den her debat er vigtig. Skal vi handle mere aktivt på det? Har regeringen gjort det?

Det kan hr. Søren Espersen af gode grunde selvfølgelig ikke svare på, men det er det, der har min nysgerrighed.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Søren Espersen (DF):

Jeg ville da blive overrasket og skuffet, hvis ikke regeringen har en løbende dialog med amerikanerne. Altså, det er jo det, der er ideen. Jeg kan ikke forstå, hvorfor det ikke er en selvfølge, at forsvarsministeren og justitsministeren tager fat på det, når der kommer en stor artikel i Information, og henvender sig til deres amerikanske partnere – eller at man gør det på et niveau gennem efterretningstjenesterne og spørger: Hvad er det her for noget? Selvfølgelig skal man det.

Jeg mener, at den tillid, som vi har til det, bør hele Folketinget jo have, for vi kan ikke have tillid til vores institutioner, hvis ikke vi ved, at de netop tager fat på de her ting. Men at vi sådan skulle sætte det i gang og sige, at nu skal forsvarsministeren og justitsministeren henvende sig officielt til USA, synes jeg er nyttesløst i den her type af sager.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerækken, og den næste er fru Zenia Stampe, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Forespørgslen bygger jo på en bekymring eller ligefrem mistanke om, at USA's efterretningstjeneste foretager ulovlig overvågning af danske borgere, virksomheder og politikere. Forespørgslen bygger vel også i et eller andet omfang på en antagelse eller mistanke om eller bekymring for, at regeringen og danske myndigheder enten stilte accepterer en sådan ulovlig overvågning eller ligefrem ansporer til det. Jeg vil derfor gerne starte med at slå noget helt fast. Vi læser også aviser, og vi ser også med stor alvor på de anklager og mistanker, der har været fremme i pressen, for vi ville aldrig acceptere, at den type krænkelse af danske statsborgere finder sted. Det gælder for Det Radikale Venstre som parti, det gælder den radikale folketingsgruppe, det gælder de radikale ministre, og det gælder regeringen.

Når jeg derfor siger, at vi ikke har grundlag for at tro, at USA foretager ulovlig overvågning af Danmark, er det ikke, fordi jeg bare er ligeglad eller synes, det er det mest bekvemme svar, men så er det, fordi jeg ved, at min regering ikke vil acceptere det, at de ansvarlige myndigheder, som vi som regering er ansvarlig for, ikke vil acceptere det, og fordi vores kontroludvalg, hvor vi jo selv er repræsenteret, ikke vil acceptere det. Det er derfor min klare forventning og opfattelse, at man på alle disse niveauer tager anklagerne og mistankerne alvorligt, og at man gør, hvad man kan for at forhindre og forsikre sig imod, at noget i den retning sker. Det vil sige, at man gør alt, hvad man kan for at afsløre det, og at man gør alt, hvad man kan for at handle på det, hvis man fik kendskab til noget. Det er på det grundlag, jeg bygger sætningen: Vi har ikke noget grundlag for at antage, at der bliver foretaget ulovlig overvågning af danskere af de amerikanske efterretningstjenester. Tak.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er for nuværende en enkelt til en kort bemærkning. Hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten.

Kl. 13:31

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. De Radikale føler sig betrygget i, at der ikke er nogen grund til at antage, at Danmark bliver overvåget af den amerikanske efterretningstjeneste, og at danske interesser bliver overvåget. Jeg

går ud fra, at vi – Enhedslisten og De Radikale – er enige om, at COP15 og det at finde en løsning på verdens klimaudfordringer var i Danmarks interesse. Nu kan vi så læse i Information, at NSA åbenbart overvågede, aflyttede indsamlede data fra den danske regering på det her topmøde. Bekymrer det ikke De Radikale, og synes De Radikale, at det er i orden? Man kunne jo også eksempelvis starte en undersøgelse, og ville det ikke være en god idé, så vi kunne komme til bunds i det, så vi kunne finde ud af, om det er foregået, og så vi kunne undgå det i fremtiden? Er De Radikale ikke interesseret i at komme til bunds i den her sag, når nu den antagelse, De Radikale har, bliver kraftigt udfordret af Informations afsløring i dag?

Kl. 13:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Zenia Stampe (RV):

Jeg må bare spørge: Hvorfor skal vi have en undersøgelse, når vi har to kontrolorganer, som har mulighed for at kontrollere netop sådan noget her? Jeg ved godt, at Enhedslisten ikke sidder i Folketingets Kontroludvalg, og det ærgrer mig faktisk, for det kunne være, at man ville være mere betrygget, hvis man sad der. Det kunne være, at det er det, der gør, at man føler, at Folketinget ikke bliver hørt, eller at Folketinget ikke har mulighed for at kontrollere. Og det er jo rigtigt, at det har Enhedslisten ikke, for Enhedslisten er ikke med i Kontroludvalget, men Folketinget har samlet set mulighed for at kontrollere og undersøge den slags oplysninger.

Artiklen har jeg også kun hurtigt skimmet, hvorfor jeg ikke har en kinamands chance, eller hvad man nu kan sige, for at kommentere den. Men ud fra det, jeg skimmede, vil jeg sige, at jeg dog ikke kunne se, at man havde blotlagt en bestemt forretningsgang, altså sagt: Vi har sat aflytningsudstyr op dér og dér, vi har fundet det og det dokument, dér og dér har vi lusket det ud af det lokale osv. osv. Så det vil sige, at det er en generel omtale, men i virkeligheden ligger selve beviserne for det jo ikke dér. Men igen og for at vende tilbage til min indledende præmis: Vi tager det her alvorligt. Det er jo ikke sådan, at vi bare tænker: Åh, endnu en eller anden åndssvag anklage, det gider vi ikke bekymre os om. Vi tager det alvorligt: Det gør min folketingsgruppe, det gør regeringen, det gør jeg som medlem af Kontroludvalget. Vi tager de her anklager, mistanker alvorligt, men vi tager vores bekymringer og vores foranstaltninger op dér, hvor de er relevante. Og det er desværre ikke fra Folketingets talerstol, for der er visse oplysninger, når det handler om efterretningstjenestens arbejde, som ikke egner sig til at blive drøftet heroppefra.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 13:34

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg vil da anbefale den radikale ordfører at læse Information, hvor der jo står, at den amerikanske efterretningstjeneste har tænkt sig løbende at give deres forhandlere overvågningsindsamlede informationer i løbet af forhandlingerne. Det er da »overvågning«, der her klokkeklart står. Jeg kan forstå på De Radikale, at de er meget betrygget, fordi De Radikale sidder i Kontroludvalget i modsætning til Enhedslisten. Men kan De Radikale så ikke bare fra Folketingets talerstol i dag afvise, at danske borgere, danske virksomheder, danske myndigheder, eksempelvis under COP15, er blevet overvåget af den amerikanske efterretningstjeneste, nu hvor De Radikale har så stor en indsigt?

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:35

advarslers overhørig. Man ville på den måde være medansvarlig for den form for ulovligheder. Det ville være ekstremt alvorligt. Og det tror jeg ikke der er nogen der ville kunne finde på.

Kl. 13:38

Kl. 13:35

Zenia Stampe (RV):

For det første ved Enhedslistens ordfører jo udmærket godt, at vi har total tavshedspligt i forhold til, hvad der foregår på Kontroludvalgets møder. For det andet er der en grund til, at vi som regering ikke kan gå ud at sige: Nej, vi kan garantere, at der ikke finder ulovlig overvågning af danskere sted. For det vil vi aldrig kunne garantere. Vi kan garantere, at vi vil gøre, hvad vi kan. Som regering og som ansvarlig for efterretningstjenesten, der arbejder med at optrevle den spionage, kan vi garantere, at vi vil gøre, hvad vi kan. Men vi kan jo ikke garantere, at det ikke vil ske, for det kan jo godt ske, selv om vi sætter alle sejl ind for at undgå det. Men det er jo derfor, vi har et PET, og det er derfor, at noget af deres allervigtigste arbejde netop er at optrevle udenlandsk spionage på dansk jord, og det gælder selvfølgelig også spionage foretaget af vores egne allierede.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 13:36

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg lægger mærke til, at fru Zenia Stampe går meget op i, at Kontroludvalget sådan ligesom er den store forkromede løsning på alting, og at den eneste grund til, at vi overhovedet er frustreret fra Enhedslistens side, er, at vi slet ikke ved, hvad der foregår. Det skal jeg jo ikke kunne vide; jeg kan ikke sige, om det er rigtigt.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om fru Zenia Stampe ikke vil bekræfte, at uanset hvad Folketingets medlemmer får at vide i Kontroludvalget – uanset om man der får at vide, at efterretningstjenester bryder alle de menneskerettigheder, de overhovedet kan finde frem til eksisterer, om de gør det for sjov, eller hvad der ellers sker – så kan fru Zenia Stampe eller andre medlemmer af Kontroludvalget ikke gøre andet end at gå til statsministeren og spørge, om hun ikke godt vil være sød og se, om hun kan få dem til at lade være. Altså, borgerne har ingen indsigt og ingen mulighed for at få indsigt i, om den kontrol, der foregår, er god, om den har en ordentlig kvalitet.

Kl. 13:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Zenia Stampe (RV):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, at det er den handlemulighed, vi har. Det er at gå til statsministeren og sige: Vi er blevet gjort bekendt med, at der foregår ulovligheder, og vi opfordrer dig til at gøre noget ved det.

Der må jeg jo bare lige sige en ting, hvis der under det her spørgsmål ligger en beskyldning eller en formodning om, at vi kunne have opnået information om den type overtrædelse, og at vi så enten ville have undladt at gå til vores statsminister, eller, hvis vi var gået til vores statsminister, havde fået svaret: Arh, det gider jeg ikke lige beskæftige mig med – undskyld, hun taler jo meget pænere end mig – det vil jeg ikke henholde mig til i dag. Altså, hvis det er det, der er forestillingen, vil jeg selvfølgelig ikke sige, det er langt ude, men jeg synes, det ville være konspiratorisk.

Altså, jeg har ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at der er nogen i det her Folketing, der, hvis de sad på en sådan post, hverken som kontroludvalgsmedlem eller statsminister, ville sidde den type

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 13:38

Pernille Skipper (EL):

Dertil må jeg bare sige, at det er fru Zenia Stampe, der lige har sidet og er kommet med den konspirationsteori, og ikke mig eller andre medlemmer af Enhedslisten. Tværtimod sætter vi spørgsmålstegn ved, om Kontroludvalget er reelt, ikke fordi vi sætter spørgsmålstegn ved de mennesker, der sidder deri, men fordi der ikke er andre end nogle meget, meget få mennesker med nogle meget få reaktionsmuligheder, der sidder der. Vi synes sådan set, at kontrol med så magtfulde organer som efterretningstjenester også betyder, at befolkningen, altså alle dem ud over den lille lukkede skare, skal være med til at kontrollere det. Så fru Zenia Stampes konspirationsteorier er hendes egne og ikke Enhedslistens.

Jeg kunne godt tænke mig, at fru Zenia Stampe så ville bekræfte, at den eneste mulighed, man har i det kontroludvalg, er at spørge, og at man, hvis efterretningstjenesterne ikke vil svare eller de danser en dans eller gør et eller andet andet, så heller ikke kan gøre noget for at kontrollere, om det, der bliver sagt, er rigtigt.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Zenia Stampe (RV):

Nej, det er jo rigtigt, at vi ikke kan gøre andet end at spørge, og så må vi stole på, at vi får de rigtige svar. Det gælder jo sådan set også, hvis man er minister eller folketingsmedlem osv. Man kan spørge, og så må man jo stole på, at de svar, man får, også er sandfærdige.

Men jeg vil godt sige noget til det der med, at det skulle være mig, at der sådan legede med konspirationsteorier. Altså, når man ligefrem latterliggør, at den eneste handlemulighed, vi har, er at gå til vores statsminister, så må det jo være, fordi man regner med, at vi enten ikke gør det, eller at statsministeren, hvis vi gør det, så ikke tager det alvorligt. Jeg mener faktisk, at det er en ret god handlemulighed, for jeg har en forventning om, hvad enten det er en socialdemokratisk statsminister, en Venstrestatsminister, en Enhedslistestatsminister eller en Dansk Folkeparti-statsminister, at man selvfølgelig reagerer, hvis man finder ud af, at der foregår ulovlig overvågning i Danmark.

Det er der ingen der har en interesse i, og det, der ryster mig mest ved den her debat, er, at Enhedslisten åbenbart tror, at vi har en interesse i, at der finder overvågning sted, eller i hvert fald, at vi har en interesse i ikke at afdække det. Det må vel være det, der er grundlaget for, at vi står her, altså at man ikke tror på det, når vi siger, at vi ikke har grundlag for at tro, at der finder ulovlig overvågning sted i Danmark.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Uffe Elbæk, uden for grupperne.

Kl. 13:41

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg vil spørge lidt i en anden retning, men bare lige indledningsvis sige, at jeg er fuldstændig sikker på, at vi alle sammen er optaget af

at beskytte danske borgeres følsomme informationer, og afhængig af hvor man sidder henne i salen og hvilket parti man repræsenterer, kan man have en forskellig indgang til det. Men det, der i hvert fald er drivende for mig i mine spørgsmål, er en oprigtig interesse for, hvordan vi beskytter de digitale frihedsrettigheder for vores borgere.

I den sammenhæng har jeg ud fra alt det, vi nu har fået at vide om NSA i kraft af Edward Snowden, lyst til at stille den radikale ordfører et spørgsmål om den beslutning, som Danmark i sin tid traf tilbage i 1994 eller 1996, hvor vi solgte Datacentralen til det amerikanske selskab, der hedder CSC, Computer Sciences Corporation. Vi har en kontrakt med dem om, at det er der, vi lagrer en lang, lang række følsomme informationer: alle danskeres cpr-numre, Rigspolitiets oplysninger, oplysninger fra politiet, SKAT, forsvaret etc. etc. Når man så ved, at CSC er den tætteste samarbejdspartner til NSA, er det så noget, der kan vække bekymring hos den radikale ordfører, og hvis ikke, er den aftale, vi har med CSC, så god nok?

Kl. 13:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Zenia Stampe (RV):

Jeg vil opfordre hr. Uffe Elbæk til at indkalde til et samråd om emnet, for det ligger tydeligvis uden for forespørgslens område. Jeg synes absolut, det kunne være interessant at diskutere det, men jeg mener ikke, det er emnet for i dag.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 13:42

Uffe Elbæk (UFG):

Jamen det er jo vigtigt i den sammenhæng, at CSC er en meget, meget tæt samarbejdspartner til NSA, og dermed vigtigt, hvordan vi sikrer følsomme danske informationer, når vi har valgt – og det kan der være en masse gode grunde til, kan jeg så sige – CSC som det sted, hvor vi opbevarer de allermost følsomme informationer om danskerne, og når man så samtidig ved, at de har et tæt, tæt samarbejde med NSA. Det er jo i det perspektiv, det skal ses. Er det noget, der vækker bekymring eller ej?

Kl. 13:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:43

Zenia Stampe (RV):

Jamen jeg må bare igen sige, at jeg synes, hr. Uffe Elbæk enten skal stille et spørgsmål til den relevante minister og kalde ministeren i samråd eller tage initiativ til en forespørgselsdebat om lige præcis det her emne, som jeg finder er en smule bredere end det, der er på dagsordenen i dag.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er endnu en, der har meldt sig for en kort bemærkning. Hr. Simon Emil Ammitzbøll. Værsgo.

Kl. 13:43

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at stille fru Zenia Stampe et spørgsmål, men jeg synes bare, at retorikken blev sådan lidt voldsom, da ordføreren sagde, at der var rigtig meget, som man i sin vildeste fantasi ikke havde kunnet forestille sig. Men hvis jeg havde

spurgt ordføreren for 3 måneder siden, om man kunne forestille sig, at en justitsminister og en retsudvalgsformand havde ført Folketinget bag lyset, havde svaret sikkert været, at det kunne man heller ikke i sin vildeste fantasi have forestillet sig. Og derfor synes jeg bare, vi skal prøve at se på, hvad det egentlig er for en problemstilling, vi står over for, og hvordan vi sørger for, at der er en ordentlig kontrol, i stedet for den der lidt vilde ordveksling, der var mellem ordføreren og forespørgerne.

Mere var der sådan set ikke.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Zenia Stampe (RV):

Som et konkret svar til det vil jeg sige, at jeg tror, vi skal bruge de to kontrolorganer, vi har, både det nye tilsyn, men selvfølgelig også Folketingets kontroludvalg. Og det, jeg plejer at sige til min folketingsgruppe – og det kan jeg jo godt sige, for det handler ikke om, hvad jeg siger i Kontroludvalget – er, at det kontroludvalg jo ikke bliver bedre end dets medlemmer og det arbejde, vi udfører, og det engagement og det ansvar, vi føler som medlemmer af det kontroludvalg.

Så jeg vil da i hvert fald sige, at der jo påhviler de partier og de medlemmer, der sidder i Kontroludvalget, et ansvar i forhold til selvfølgelig at bruge Kontroludvalget til at få testet nogle af de bekymringer, som bliver bragt til torvs indimellem, og som jo har været særlig massive her det sidste års tid.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning. (*Simon Emil Ammitzbøll* (LA): Nej, det har jeg ikke bedt om). Så er der en ny, der har bedt om en kort bemærkning. Hr. Karsten Lauritzen, Venstre.

Kl. 13:45

Karsten Lauritzen (V):

Ordføreren var inde på Kontroludvalgets rolle, og der vil jeg bare spørge ordføreren, om hun mener, at Folketingets kontroludvalg udfører egentlig parlamentarisk kontrol af efterretningstjenesterne.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Zenia Stampe (RV):

Jeg forstår ikke helt – for at være helt ærlig – om der ligger en eller anden fælde i at bruge ordet parlamentarisk, for jeg tror, at Venstres ordfører prøver at fange mig på et eller andet dér. Men jeg mener, at Kontroludvalget gennemfører en parlamentarisk kontrol af efterretningstjenesterne på Folketingets vegne. Desværre er alle partier jo ikke repræsenteret, og på mange måder ville det jo være det bedste i sådan en situation som den her. Og det var bestemt ikke for at latterliggøre Enhedslisten før, for jeg ville sådan set også finde det utrygt, hvis jeg ikke selv havde repræsentanter siddende i Kontroludvalget. Men den debat har vi haft tidligere, og det bliver der ikke lavet om på.

Så jeg mener sådan set, at det kontroludvalg udfører kontrol, men jeg mener også, at det er Kontroludvalgets medlemmer, der helt og holdent afgør, hvor god den kontrol bliver.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 13:46

Karsten Lauritzen (V):

Tak for svaret. Det var nu ikke nogen fælde, det var sådan set bare for at få ordføreren til at forholde sig til, at det, der foregår i Folketingets Kontroludvalg, jo går ud på at få indsigt i efterretningstjenesternes arbejde. Altså, man kan ikke udføre reel kontrol, fordi man ingen muligheder har – og det var den debat, der var før – for at informere Folketinget. Og det er så den model, et flertal i Folketinget har valgt – og Venstre stemte for. Men jeg vil sige, at personligt er jeg da meget tilbageholdende over for at danne et billede af, at man kan kontrollere alt muligt i Folketingets kontroludvalg, for det eneste, man kan, er, at man kan få indsigt. Og hvis man bliver opmærksom på noget, kan man reelt ikke gøre ret meget andet end at skrive til henholdsvis justitsministeren og statsministeren, som jo er dem, man i virkeligheden også er med til at kontrollere.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Zenia Stampe (RV):

Ja, og så er det jo så et definitionsspørgsmål: Kan man kalde det kontrol? Kan I ikke huske, dengang man havde de der kontrollere, som var nogle små virksomhedsspioner, der tog rundt i de forskellige afdelinger? Jeg tror ikke, det er så populært mere. Og så indrapporterede de til chefen, hvis de faldt over nogle, som de ikke syntes var helt effektive nok, eller som gjorde noget, som ikke var godt nok. Og det er jo så den bløde og milde udgave af, hvad kontrol kan være.

Det er sådan, jeg ser det: at Kontroludvalget får indsigt, og hvis der er noget, som påkalder sig særlig opmærksomhed, og som gør en bekymret, så går man til sin politiske chef, uanset om man så selv er regeringsmedlem eller ej.

Kl. 13:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Først og fremmest vil jeg gerne takke Enhedslisten for at rejse forespørgselsdebatten. Det er jo altid rart at få diskuteret de her emner, især fordi vi jo også sidste år i høj grad diskuterede kontrollen med efterretningstjenesterne sådan i al almindelighed, og det er nok der, min tale ender, men det kommer jeg som sagt tilbage til.

I Liberal Alliance tager vi selvfølgelig terrortrusler og trusler imod danske borgeres sikkerhed meget alvorligt. Der er ingen tvivl om, at især truslen fra de islamistiske terrorister er meget nærværende og noget, vi skal forholde os til, desværre. Jeg vil også gerne slå fast, at Liberal Alliance har den opfattelse, at det er godt, at vi har efterretningstjenester, der kan hjælpe os i den kamp, og det er naturligt, at der skal være samarbejde mellem landenes efterretningstjenester.

Jeg vil også godt sige, at jeg ikke tror, man påstå, at det er en overraskelse, at andre landes efterretningstjenester måtte forsøge at foretage overvågning i Danmark. Jeg ved ikke, om det er for meget at sige, at jeg til en vis grænse jo også opfatter det som helt naturligt, at danske efterretningstjenester gør noget lignende i andre lande.

Men for os står borgernes frihed og borgernes mulighed for at kunne kommunikere med hinanden i fred uden at blive overvåget af danske eller udenlandske myndigheder selvfølgelig helt centralt. Det er klart, at det for os jo i virkeligheden bare teknologisk set er en

fortsættelse af den brevhemmelighed, som også er garanteret af grundlovens § 72.

Det er klart, at der kan være berettiget mistanke mod bestemte personer, der gør, at man må overvåge dem, og det accepterer vi sådan set også. Men vi vender os bort fra overvågning af generel karakter, hvor man ligesom lægger trawlet ud og håber på at fange noget og i virkeligheden overvåger alle borgere på en gang, eller at man overvåger større grupper på en måde, der mere har tilfældighedens karakter.

Vi er ikke i tvivl om, at man en gang imellem er gået for langt, også i dansk lovgivning, i forhold til hvilke midler man vil tage i brug i terrorbekæmpelsens navn, og der er vel heller ikke meget tvivl om, at der er foregået noget, der ikke helt skulle foregå, også fra NSA's side – altså, det har vi vel nærmest både den amerikanske og den tyske ledelses ord for, og jeg har ingen grund til ikke i den sag at tro på den amerikanske og den tyske regering, som vel begge er nogle af de nærmeste allierede, Danmark overhovedet har.

Hvad skal man så gøre ved det? Som jeg forstår det på Enhedslisten, vil man gerne have en eller anden form for undersøgelse eller noget i den stil, men det er jo nok lidt svært at gøre i den praktiske virkelighed, når der er tale om efterretningstjenester. Det er i hvert fald svært at forestille sig. Skal det så være sådan en advokatundersøgelse, eller skal det være en eller anden undersøgelseskommission med en grad af offentlighed? Så begynder det hele at blive lidt speget, når det handler om efterretningstjenester.

Der, hvor hunden i virkeligheden ligger begravet, er jo spørgsmålet om kontrollen med efterretningstjenesterne, og der syntes vi, at det var synd, at man under den tidligere justitsminister lavede sådan en kosmetisk ændring af tilsynet med de danske efterretningstjenester og ikke fik taget ordentligt fat på det arbejde. For selvfølgelig er der mange af de her ting, man ikke kan diskutere i et kæmpe offentligt rum, men det ville jo altså være bedre, hvis der var en både bredere og dybere parlamentarisk kontrol med de danske efterretningstjenester.

Folketingets Retsudvalg har jo bl.a. været i Norge på en studietur for at se på, hvordan de gør der, og der er ingen, der skal bilde mig ind, at nordmændene har et ringere samarbejde med tyskerne eller amerikanerne i forhold til efterretningsarbejdet, fordi de har en bedre kontrol. Briterne har sådan set også på visse stræk en bedre kontrol. Den er ikke så god som den norske, men når det kan lade sig gøre i andre nordvesteuropæiske lande, burde det vel også kunne lade sig gøre i Danmark uden at komme med sådan lidt halvdårige undskyldninger.

Så det, vi synes er konklusionen på den her debat og på det, der er blevet rejst, er, at man strammer kontrollen med efterretningstjenesten og får et kontroludvalg, der har karakter af at være kontroludvalg. Jeg husker stadig en debat for nogle år siden, da den tidligere justitsminister, hr. Morten Bødskov, der dengang var formand for udvalget, gjorde meget ud af her i Folketingssalen at sige, at der jo egentlig ikke var tale om et kontroludvalg, men om et udvalg vedrørende efterretningstjenesterne. Det tror jeg sådan set er det sandeste der er sagt om det udvalg.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Der er foreløbig en indtegnet til kort bemærkning. Hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:53

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det, og tak til Liberal Alliances ordfører. Jeg har jo fornøjelsen af at være forsvarsordfører, og jeg var i en tv-debat med Liberal Alliances forsvarsordfører, der meget klart sagde, at han syntes, det var helt i orden, at den amerikanske efterretningstjeneste overvågede danskerne. Hvad mener Liberal Alliance egentlig? Er det sådan, at

forsvarsordføreren mener en ting, og så mener retsordføreren en anden ting, eller hvordan skal man forstå det?

Kl. 13:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Liberal Alliance mener det, jeg lige har redegjort for i min tale, og vi mener – som jeg også sagde i min tale – at der kan være tilfælde, hvor det er godt med samarbejde mellem forskellige landes efterretningstjenester. Og så længe der er tale om en konkret overvågning, der bunder i mistanker, så synes vi, det er rimeligt. Men vi går ikke ind for at lægge sådan et net ud, der kan overvåge på må og få.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 13:54

Nikolaj Villumsen (EL):

Liberal Alliances ordfører tager altså afstand fra forsvarsordføreren, der siger, at det er helt i orden, når den amerikanske efterretningstjeneste overvåger i Danmark. For det var jo det, som var det tydelige budskab fra forsvarsordføreren i Liberal Alliance.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstår intentionen med spørgsmålet. Pointen er, at vi i Liberal Alliance mener, det er helt i orden, at der kan være et samarbejde mellem danske og udenlandske efterretningstjenester – herunder amerikanske. Det gælder også samarbejde om konkrete overvågningsopgaver, hvis der er grund til det i konkrete tilfælde.

Men vi går ikke ind for, at der skal være en generel overvågning af folk. Mindre overvågning er et af de mest grundlæggende principper for os som liberalt parti, og så kan jeg vel ikke sige det tydeligere.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere indtegnet til korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Der er ikke noget, der tyder på, at USA foretager ulovligt efterretningsarbejde i Danmark. Det er der ikke. Og vi har i dag igen fået bekræftet, både fra justitsministerens side, fra forsvarsministerens side og endda også fra statsministerens side, at der ikke er noget, der tyder på, at USA foretager ulovligt efterretningsarbejde i Danmark. Og hvorfor skulle en regering få den information? Altså, lad os tage det tænkte eksempel, at Forsvarets Efterretningstjeneste eller Politiets Efterretningstjeneste opdagede, at det rent faktisk skete, kunne man så forestille sig en regering i Danmark, uanset farven på regeringen, der bare ville sige nå ja og hvad så? Nej, det kunne man ikke. Man ville reagere. Man ville skride ind. Man ville gøre, hvad man kunne, for at få det stoppet. Man ville konfrontere, man ville tage det op. Selvfølgelig ville man det. Hvorfor skulle man lade

være? Hvad skulle motivet eller formålet være med at lade være?

Det findes ikke. Tværtimod ville det da være en klar vindersag, hvis der rent faktisk er nogle, som aflytter os, hvad enten det nu er offentlige institutioner og virksomheder eller private borgere, at vores efterretningstjenester afslørede det og kunne gå ud og fortælle alverden, at her i Danmark er vi så dygtige, at vi afslører, når der foregår noget ulovligt. Så lad nu være med det en anden gang. Det ville man da gøre. Det er jo en klar vindersag at gå ud med. Jeg er helt overbevist om, at når regeringen fastholder, at der ikke er noget, der tyder på, at USA foretager ulovligt efterretningsarbejde i Danmark, så er det rigtigt.

Der er ingen af de artikler, som er i dagens Information, og som jo meget belejligt kommer til dagens debat, der overhovedet ændrer på det med så meget som et komma. Der er en masse gisninger. Der er en masse gætteri. Man fremlægger dokumenter og gør, som om dette er dokumentationen. Men det dokument, man fremlægger, er indholdsmæssigt overhovedet ikke anderledes, end hvis det var den herboende amerikanske ambassadør, der havde sendt et notat hjem om, hvordan situationen er i Danmark. Der står jo ikke noget i det papir, som ikke var offentligt tilgængeligt på det pågældende tidspunkt. Så man behøver slet ikke at lave aflytninger for at få de informationer. Man kan bare slå ørerne ud. Hvis man stillede sig ned på Rådhuspladsen i København og slog ørerne ud, ville man få den information. Sværere er det jo ikke. Så det der med, at Information med så mange journalister efter så lang tid mener, at nu har de virkelig det fældende bevis på, at USA er de ondeste i denne verden, holder overhovedet ikke.

Jeg har ingen anledning til at kritisere USA. Tværtimod vil jeg gerne have lov til at takke USA og de amerikanske efterretningstjenester for det fortrinlige samarbejde, der er. Det har forhindret terroraktioner på dansk grund. Det har forhindret, at danskere er blevet slået ihjel af terrorister. Det skal vi takke amerikanerne for i den grad, og det burde man gøre. Alle i Folketinget burde rejse sig op og sige tak, fordi der er nogle, der vil samarbejde med os.

For hvad er sandheden? Sandheden er jo, at Danmark med den størrelse, vi har, og med de efterretningstjenester, vi har, da ikke kan løfte den opgave alene. Vi har simpelt hen ikke kræfterne til at holde øje med alverdens terrorister. Vi er nødt til at samarbejde med nogle, der kan hjælpe os, og det gør vi, og det beskytter os. Det er jo det, der er så godt ved det samarbejde. For det, der er sagen, er, at når vi samarbejder, lever vi i et land i sikkerhed og i tryghed. Og tryghed er forudsætningen for frihed. Hvis ikke vi har den tryghed, så er frihed jo omsonst overhovedet at diskutere.

Derfor vil jeg sige, at det da er fint, at vi får rejst debatten her i dag. Det giver jo da så i hvert fald anledning til med syvtommersøm at få naglet fast, at der er en kolossal forskel på Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti. Det er jeg glad for at kunne bekræfte her i dag under den her debat.

Så det, der er sagen, er, at det forslag til vedtagelse, der er fremsat, og som vi også er med på, naturligvis er et forslag til vedtagelse, vi kan støtte, nemlig at vi bekræfter, at der intet er, der tyder på, at der foregår ulovlig efterretningsaktivitet i Danmark fra amerikansk side. Og jeg er helt overbevist om, at i det omfang, det skulle ske, er vores efterretningstjeneste så dygtig, at den nok skal afsløre det, og så er jeg helt sikker på, at så får regeringen det også at vide. Det er næppe noget, man vil sidde og gemme på.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er foreløbig tre indtegnet til korte bemærkninger. Den første er hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:00

Kl. 14:04

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. En ting, som jeg tror at Enhedslisten og De Konservative kan blive enige om, er, at fru Connie Hedegaard ikke er en terrorist. Nu ved vi jo alle sammen, at fru Connie Hedegaard lavede en stor indsats for at få en aftale på klimatopmødet – det har De Konservative i hvert fald ofte brystet sig af. Og så kan man se i dag, selv om det åbenbart er noget, De Konservative helst vil lukke øjnene for, at den amerikanske efterretningstjeneste løbende har overvåget og aflyttet indsamlede data, som de har givet til de amerikanske forhandlere under topmødet. I selv samme avis kan man læse, at Connie Hedegaard var bekymret for, at de her oplysninger ville falde i hænderne på amerikanerne.

Men lige meget hvad står det i hvert fald klart, at amerikanerne har foretaget den her overvågning. Hvis det er rigtigt, bekymrer det så ikke De Konservative? Og mener De Konservative, at den danske regering, både den daværende og den nuværende, bør have samarbejdsaftaler med amerikanerne, der giver den amerikanske efterretningstjeneste lov til at overvåge den danske regering?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Tom Behnke (KF):

Der er intet sted i dagens udgave af Information, hvor det bliver dokumenteret, at der er foregået aflytning – ingen steder. Det er jeg nødt til at understrege igen og igen, fordi vi hører det, som om Information har løftet beviset for det. Det har de ikke.

Det andet er, at der jo er en kæmpe forskel på overvågning og aflytning, og hr. Villumsen bruger det i flæng, helt med vilje, for det er et supergodt retorisk trick at bruge, for så får vi jo alle sammen fedtet ind i det her. I øjeblikket foregår der massiv overvågning af Folketingssalen. Der sidder journalister alle mulige steder rundt på kontorer og følger med på tv og kan se debatten her i Folketingssalen. Det er overvågning. Er det problematisk? Næh, det er det da ikke.

Så lad nu være med at gøre ulovlig aflytning til det samme som lovlig overvågning. Det er det ikke, det er to vidt forskellige ting. Så kom nu ind i kampen om det, vi taler om. Vi er da selvfølgelig lige så interesseret som alle andre i at bekæmpe ulovlig aflytning. Det er ulovligt, det ligger i ordet. Ulovlig aflytning er selvfølgelig ulovligt, og det skal vi da bekæmpe.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 14:03

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg tror helt ærligt, at ordføreren giver udtryk for at vide lidt mindre om overvågning, end ordføreren reelt ved. Det, der jo er tale om, er altså elektronisk indhentning af data og overvågning ude i Bella Center. Og det, som så er interessant i den sammenhæng, er jo, at hvis det skulle være tilfældet – De Konservative afviser, at det er tilfældet, men lad os nu bare antage, at det faktisk er tilfældet, og at Information har ret – er det så i orden? Altså, er det en samarbejdsaftale, Danmark bør have med USA, at deres efterretningstjenester har lov til at overvåge den danske regering?

Det må man jo forholde sig til, når man bakker op om det forslag til vedtagelse, som De Konservative har valgt at tilslutte sig i dag. Er det en samarbejdsaftale, Danmark skal have, at vores ministre skal overvåges af den amerikanske efterretningstjeneste?

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Tom Behnke (KF):

Der står ikke i dagens Information, at man har foretaget elektronisk indhentning af informationer. Der står, at en efterretningstjeneste, der har den mulighed, har udarbejdet det dokument, som er optrykt i avisen. Men hvis man ser i det dokument, der er optrykt i avisen, så er der intet, der tyder på, at der er foretaget elektronisk indhentning af informationer eller aflytning – intet. Det fremgår ikke af det papir.

Det, der står i det pågældende papir, er informationer, som var tilgængelige for alle og enhver den pågældende dag, altså bare ved det, at man gad møde op ude i Bella Center og lytte en lille smule til, hvad der skete – og det behøvede man såmænd ikke engang, for man kunne følge med på TV 2 News og få præcis den samme information om, at der cirkulerede nogle papirer. Man var på vej med et eller andet, der var nogle rygter om noget osv.

Der er intet – intet – i Information i dag, der dokumenterer, at den aflytning har fundet sted.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Uffe Elbæk for en kort bemærkning.

Kl. 14:04

Uffe Elbæk (UFG):

Hr. Tom Behnke har lyst til at sige tak til USA, og det har jeg også. Vi har fået rigtig, rigtig meget godt fra USA: musik, mode, demokratiskudiskussioner, og hvad ved jeg. Der er rigtig meget, vi skal sige dem tak for, og noget af det, jeg har allermest lyst til at sige tak for, er, at de har en kritisk presse, og at de har politikere, som tager friheden ganske alvorligt. Der har været op til flere høringer i den amerikanske kongres om NSA.

Jeg har da lyst til at spørge hr. Tom Behnke, når hr. Tom Behnke nu har så stor respekt for USA – og det synes jeg også at landet og ikke mindst dens befolkning fortjener – om hr. Tom Behnke også roser sine amerikanske kollegaer, når de er så kritiske over for NSA, som de rent faktisk er, fordi man jo på mange måder er blevet overrasket over, hvad omfanget er af den aflytning, NSA gennemfører både i USA og i Europa.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Tom Behnke (KF):

Jeg synes, at det er alle tiders, at vi samarbejder med et land, der bygger på de samme værdier – plus/minus – som vi gør i Danmark, og som netop også er meget, meget stor tilhænger af ytringsfrihed, åbenhed, af, at ting skal kunne diskuteres. Det er et land, vi samarbejder med mod nogle mennesker her i verden, som har det stik modsatte synspunkt. Der er dagligt en konkret trussel mod Danmark eller danskere fra folk, som hader ytringsfrihed, og som er klar til at slå andre ihjel, hvis de benytter sig af deres ytringsfrihed. Der samarbejder vi med USA for at beskytte Danmark, den danske befolkning og konkrete personer her i landet og for at værne om og beskytte den frihed. Det synes jeg er alle tiders, og det er jeg glad for at vi gør.

Jeg kan godt forstå, at der er den debat i USA. Den skal da være der. Jeg kan godt forstå, at debatten er her i Folketinget i Danmark. Den skal også være der. Men vi bliver da også nødt til på et eller an-

det tidspunkt at drage en konklusion, og konklusionen i den her debat er, at der ikke er nogen grund til at antage, at USA har foretaget ulovlige aflytninger i Danmark. Det er der ikke noget der tyder på.

Kl. 14:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 14:07

Uffe Elbæk (UFG):

Der er jo meget, vi ikke ved, og det er selvfølgelig også derfor, vi diskuterer det. Der er nogle, der ved mere om de her ting, fordi de sidder i diverse udvalg, men de af os i Folketingssalen, som ikke gør det, bliver jo nødt til at tage samtalen her i salen og så finde ud af, om der er noget at komme efter.

Den 25. november 2013 kunne New York Times offentliggøre dokumenter, som var lækket af Edward Snowden, om, at NSA på dansk jord havde servere, som, kan man sige, høstede datatrafik her i landet. Er det en oplysning, som hr. Tom Behnke mener er noget, man skal forholde sig til, eller er det ligegyldige oplysninger?

Kl. 14:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Tom Behnke (KF):

Altså, hvad Snowden er kommet frem med, kan kun være et partsindlæg. Jeg er helt med på, at han i øjeblikket prøver at gøre alt, hvad han kan, for ligesom at understrege, at det, han siger, er rigtigt. Jeg kan så se i dagens Information, at det godt nok er begrænset, hvad man er i stand til at komme frem med der. End ikke en dokumentation af, at der er sket en aflytning, kan man finde frem. Det kan man ikke. Så hans troværdighed ligger på et meget lille sted set med mine øjne.

Men det er klart, at vi i Danmark selvfølgelig skal beskytte os, hvis andre lande laver overvågning her. Det gælder både borgere, virksomheder og offentlige institutioner. Det skal vi da gøre. Det har vi efterretningstjenesten til, og i det øjeblik, de opdager det, bliver der grebet ind, og det er jeg tilfreds med at man gør.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 14:08

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil ærligt indrømme, at jeg er svært fascineret af hr. Tom Behnkes sådan selektive opfattelse af, hvordan virkeligheden hænger sammen, og hvad dokumentation består af. Storartet, storartet. Hvis alting er et partsindlæg, er det jo også lidt svært på noget tidspunkt at komme frem med tilstrækkelig dokumentation, men det, vi kan sige, er jo, at det, vi kan læse i Information i dag, bl.a. er, at der er dokumenter, hvoraf det fremgår, citat:

»Signalefterretninger ... har allerede alarmeret beslutningstagere om at komme specifikke udenlandske pres på USA i forkøbet og har leveret indsigter i nøglenationers og -lederes planlagte handlinger på dette område«

Det er signalefterretninger, altså elektronisk kommunikation – og nu bruger jeg ordene bevidst aflytning. Det synes hr. Tom Behnke ikke er dokumentation nok til, at man behøver bekymre sig om noget som helst, og vi skal alle sammen rejse os op og sige tak til USA. Det er så Konservatives holdning, og der må jeg så bare sige, at én ting er vi enige om: Enhedslisten og Konservative er milevidt fra hi-

nanden, for vi står sådan set på borgernes frihedsrettigheders side, mens hr. Tom Behnke vælger USA.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er, om De Konservative mener, at det er på sin plads i et demokrati, at borgere har adgang til at vide det, hvis udenlandske stater har adgang til at overvåge dem. Altså, burde de danske borgere vide det, hvis USA har adgang til at overvåge dem?

Kl. 14:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Tom Behnke (KF):

Det er ikke nogen hemmelighed. Den debat har vi haft så mange gange her i Folketingssalen. Det har de amerikanske efterretningstjenester, det har efterretningstjenesterne i andre lande, som vi samarbejder med. Det er der lavet en lovgivning om i Danmark og ikke bare i Danmark, men i alle EU-lande, for det kommer fra et EU-direktiv, at man kan lave et fælles efterretningsarbejde. Så det er jo ikke nogen hemmelighed.

Men det er da klart, at hvis det er sådan, at amerikanske efterretningstjenester har mistanke om, at Tom Behnke vil lave en terrorhandling og derfor går sammen med de danske efterretningsmyndigheder om at prøve at finde ud af, hvad ham der Tom Behnke går og laver, så skal det da ikke ud i offentligheden. Så skal det da ikke stå på forsiden af avisen, for så kan Tom Behnke jo læse det. Det ville være fuldstændig galimatias at fortælle terroristerne, at vi holder øje med dem.

Så specifikt kan man jo ikke gøre det, men konkret er det da ikke nogen hemmelighed. Det har Folketinget bekræftet igen og igen. Vi har haft en kæmpe debat i Folketingssalen om det. At det først er gået op for Enhedslisten i dag, er jo så lidt ærgerligt.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren sin anden korte bemærkning?

Kl. 14:11

Pernille Skipper (EL):

Altså, jeg synes, det er fremragende, at hr. Tom Behnke står på talerstolen og bevidst fordrejer debatten. Det må være tilfældet, fordi jeg ved, at hr. Tom Behnke godt kan finde ud af at læse aviser, og jeg ved, at hr. Tom Behnke godt har set, at noget af det, som bliver afsløret, bl.a. er, at den amerikanske efterretningstjeneste har bagdøre ind til store it-virksomheder, som dagligt bliver benyttet af danske borgere, og det er derfor, at der er mistanke om, at ganske almindelige borgere, ikke dem, der er mistænkt for at begå kriminalitet, men ganske almindelige frie borgere i et demokratisk samfund, faktisk er i risiko for at blive overvåget. Og det nægter hr. Tom Behnke og Konservative at forholde sig til. Man vil hellere takke USA og fordrøje debatten og lade, som om det slet ikke er noget, der foregår. Fred være med det. Det var ikke engang et spørgsmål, det var bare en kommentar.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Tom Behnke (KF):

Men det er jo noget sludder. Altså, prøv nu at høre her: Hvis det er sådan, at danske myndigheder samarbejder med amerikanske myndigheder, så foregår det efter dansk lovgivning. Så skal det foregå efter dansk lovgivning. Og det der med at prøve at stå og bilde be-

folkningen ind, at helt almindelige borgere, frie borgere, overvåges – hvorfor i alverden skulle man gøre det? Hvad skulle man bruge den viden til?

I forvejen har vi tidligere i debatten i dag hørt, at efterretningstjenesternes største problem er, at de faktisk får for mange informationer at skulle sidde og sortere i. Så det bruger man da ikke kræfter på. Hvorfor i alverden skulle man gøre det? Man fokuserer på, hvor der er problemer, der, hvor det er interessant, der, hvor det er relevant. Og når regeringen siger, at der ikke er noget, der tyder på, at amerikanske myndigheder har foretaget ulovlige aflytninger i Danmark, så tror jeg på vores regering, indtil det modsatte er bevist. Og Informations artikel beviser intet!

Kl. 14:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Uffe Elbæk uden for grupperne, og der er taletiden 3 minutter.

Kl. 14:13

(Privatist)

Uffe Elbæk (UFG):

Så skal jeg se, om jeg kan overholde de 3 minutter. Jeg skal i hvert fald prøve på det. Det har også allerede været en lang debat.

Når jeg er glad for, at Enhedslisten har taget initiativ til den her debat, er det selvfølgelig, fordi jeg igen og igen er blevet overrasket og nærmest rystet over nogle af de informationer, der er kommet frem fra Edward Snowden. Da han gik ud i offentligheden med sin viden tilbage i juli sidste år, tror jeg at det var de færreste af os, der havde forestillingsevne til at forestille sig, at det arbejde, som NSA rent faktisk har foretaget med aflytning ikke bare af amerikanske borgere, men også af europæiske borgere, var så omfattende.

Der er jo flere, der har sagt heroppe fra talerstolen, at man har tillid til USA, og at man har tillid til NSA, men det, der selvfølgelig bekymrer, er så alligevel, at en allieret, som vi har så stor respekt for, faktisk aflytter en anden allieret. Jeg tror, det var det, der kom bag på rigtig, rigtig mange. Det kan godt være, det er, fordi vi har taget nogle ting for givet, som vi ikke skal, men jeg tror, det kom rigtig meget bag på mange, at eksempelvis den tyske kanslers telefon blev aflyttet.

Når man så dykker ned i det, kan man se, at der også er nogle afledte effekter af det her – og det er selvfølgelig også grunden til, at jeg synes, at den her debat er rigtig, rigtig vigtig i en dansk sammenhæng. Da jeg forberedte mig til debatten, fik det op for mig, at det firma, som lagrer alle de mest, hvad skal man sige, følsomme danske informationer, nemlig borgernes cpr-nummer, oplysninger fra Rigspolitiet, SKAT, forsvaret etc., er et amerikansk firma, der hedder Computer Sciences Corporation, som bygger videre på Datacentralen, som blev solgt i 1996. Og CSC arbejder helt, helt tæt sammen med NSA. Derfor synes jeg, at den her debat er væsentlig. Altså, ønsker vi danske data på danske hænder, eller ønsker vi, at danske data som sagt er på amerikanske hænder? For det er det, der er tilfældet her.

Så jeg er rigtig, rigtig glad for, at vi får mulighed for at arbejde videre med det, og jeg har helt klart nogle spørgsmål til justitsministeren, som selvfølgelig ikke skal stilles til den radikale ordfører, men til justitsministeren, nemlig om, hvad det er for en kontrakt, vi har med CSC, hvor lang tid den varer, og om man kunne forestille sig, at danske data kom tilbage på danske hænder. De spørgsmål har jeg lyst til at stille til justitsministeren.

Men tak for, at Enhedslisten har taget det her initiativ, og at vi har haft mulighed for at diskutere det.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Det var en fin overholdelse af grænsen på de 3 minutter. Der er ikke nogen til korte bemærkninger. Så jeg skal spørge, om der er en minister til at kommentere. Det ser ud til at være justitsministeren, og ministeren har 10 minutter. Værsgo.

Kl. 14:16

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for det, og tak i øvrigt for en god debat. Jeg synes, det har været spændende at høre de forskellige synspunkter og høre den debat, som har udfoldet sig i salen. Og selv om der har været andre ting på den politiske himmel, tror jeg alligevel, at vi kommer til at arbejde videre med de her emner, for det er selvfølgelig rigtig, rigtig vigtige emner.

Jeg blev stillet nogle konkrete spørgsmål, som jeg naturligvis rigtig gerne svarer på. Først og fremmest vil jeg gerne sige, som jeg også nævnte det i min tale, at Politiets Efterretningstjenestes indsats mod spionage i vidt omfang bygger på at være en forebyggende indsats, for tjenesten anvender nogenlunde de samme efterforskningsmetoder som det øvrige politi gør, dvs. afhøringer, ransagninger og indgreb i meddelelseshemmeligheden, og endelig har man også mulighed for at indhente oplysninger gennem overvågning og gennem kilder i relevante miljøer og personkredse. Når det er sagt, er det også meget tydeligt beskrevet, hvad det er for en lovgivning, der dækker anvendelsen af de arbejdsmetoder, der bliver brugt i PET.

Det vil sige, at hvis man eksempelvis skal arbejde sammen med udenlandske efterretningstjenester, som jo er det, som vi har talt om, så er det en absolut nødvendighed, at det samarbejde naturligvis finder sted inden for lovens rammer. Det betyder, at hvis der i forbindelse med det samarbejde foretages aflytninger af telefoner eller lignende, sker det i overensstemmelse med retsplejelovens regler, og så kræver det f.eks. en dommerkendelse. Så bare for god ordens skyld, også så det lige er sagt: Det er altså selvfølgelig ikke sådan, at vores efterretningstjenester kan bede udenlandske myndigheder om at foretage sig noget, som man ikke selv kan blive fedtet ind i. Sådan foregår det ikke. Man opererer ikke på den måde pr. stedfortræder. Hvis vi samarbejder om noget, sker det i overensstemmelse med dansk ret, og hvis vi samarbejder om noget, sker det sådan, at der skal være en dansk ret, som naturligvis skal godkende det, som skal finde sted.

Så blot for at understrege det en gang til: Udenlandske tjenester må ikke operere på egen hånd i Danmark. Hvis de skal foretage sig noget i Danmark, skal det naturligvis ske i forståelse med de danske efterretningstjenester. På den måde kan vi sikre os, at samarbejdet ikke strider mod dansk ret.

Det var lidt af det sådan overordnede. Så har der været nogle spørgsmål i forhold til Snowden og i forhold til, hvilke oplysninger og historier som kommer frem. Det ønsker jeg på sin vis ikke rigtig at deltage i spekulationer om. Hvis der kommer noget frem, forholdt vi os naturligvis til det og svarer på det. Der har over de sidste måneder været mange ting; der har været skrevet side op og side ned i forskellige indenlandske og udenlandske aviser, og det følger vi selvfølgelig meget tæt med i og finder ud af og vurderer, om der er nogle påstande i noget af det, der bringes frem, som skal håndteres på den ene eller den anden måde.

I forhold til spørgsmålet om COP15 vil jeg bare nøjes med at henvise til den meget, meget klare udtalelse, som forsvarsministeren i dag er kommet med, hvor forsvarsministeren jo klart siger, at han ikke kan genkende det billede, som Informations artikel tegner af NSA og Danmark. Forsvarsministeren har fastslået, at der ikke er noget i artiklen, som ændrer på det forhold, at vores efterretningstjeneste ikke har oplysninger, der giver grundlag til at antage, at amerikanske efterretningsaktiviteter på ulovlig vis er rettet mod Danmark.

Som forsvarsministeren også understreger, er der i Danmark selvfølgelig en løbende og konstruktiv dialog mellem vores efterretnings-tjenester og deres samarbejdspartnere. Så hvis der er yderligere spørgsmål vedrørende COP15, vil jeg gerne bede om, at de bliver stillet til forsvarsministeren. Tak.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Der er tre korte bemærkninger. Den første er fra hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten.

Kl. 14:20

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg tror, det står klart for de fleste, at der så finder et samarbejde sted mellem Danmark og NSA. Ministeren har nu gentagne gange sagt, at man ikke har grund til at tro, at det er en ulovlig overvågning, som NSA udfører i Danmark. Ergo må det jo være noget, regeringen har givet lov til.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre fra ministeren, hvad den danske regering har givet den amerikanske efterretningstjeneste lov til. Har man givet dem lov til at overvåge danske virksomheder? Har man givet dem lov til at overvåge danske borgere? Har man givet dem lov til at overvåge, ja, ligefrem regeringen selv, som det jo er kommet frem i dag i Information, nemlig at det åbenbart er foregået under COP15-forhandlingerne i 2009?

Kl. 14:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 14:21

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Regeringen bestræber sig jo på at overholde landets love, og det gør vi sådan set, og vi går ret meget op i det. Derfor laver vi selvfølgelig ikke sådan nogle aftaler om, at andre bare kan komme ind og på den måde overvåge. Hvis der finder samarbejde om overvågning sted, så foregår det, som jeg gentagne gange har sagt, inden for rammerne af dansk lovgivning. Det vil sige, at er der eksempelvis behov for, at man har et samarbejde, som vil kræve, at man bruger mulighederne for at kunne kigge i meddelelseshemmeligheden, så vil det kræve, at man kommer forbi en dansk dommer, og at en dansk dommer godkender, at sådan en overvågning kan finde sted.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 14:22

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Så andre efterretningstjenester må ikke komme ind og overvåge i Danmark, tak for det. Nu kan det jo så være, at det er sket i 2009 under klimatopmødet. Det er der meget der tyder på, hvis man læser dagens Information. Er det så i strid med regeringens holdning til, hvad den amerikanske efterretningstjeneste må foretage sig i Danmark, og hvorfor så ikke undersøge det? Jeg synes, det er rigtig fint, at ministeren i dag slår fast, at fremmede efterretningstjenester ikke bare må overvåge i Danmark. Men skal vi så ikke sikre, at det ikke finder sted?

Kl. 14:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 14:22

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jo, men det er jo også sådan, at når der er sådan nogle store begivenheder, så tager PET og det danske system, vi nu engang har bygget op i forhold til at modstå spionage, selvfølgelig nogle forholdsregler for at forhindre, at det finder sted. Det har vi naturligvis også gjort i forbindelse med COP15.

Jeg synes ikke, at tiden er til at kaste sig ud i spekulationer i forhold til, hvad der er sket. Jeg kan henvise til det, som forsvarsministeren meget tydeligt har sagt, nemlig at de oplysninger, der er fremkommet i dag i Information, ikke giver grundlag for at antage, at der har fundet overvågning sted – og så yderligere sådan set ikke kaste sig ud i spekulationer. Vi må videregive det, som vi får oplyst, og det er, at vi ikke har oplysninger, som giver anledning til at tro, at USA indhenter oplysninger ulovligt mod Danmark eller danske interesser.

Kl. 14:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Uffe Elbæk, værsgo.

Kl. 14:23

Uffe Elbæk (UFG):

Mit spørgsmål til justitsministeren går på vores forhold til CSC, altså den amerikanske virksomhed, som opbevarer danske følsomme informationer: borgernes cpr-numre, oplysninger fra Rigspolitiet, politiet, SKAT, forsvaret etc. Kan ministeren sige noget om, hvor lang tid vi har den kontrakt? Er der nogle overvejelser om, hvorvidt man skal videreføre kontrakten? Og er der en interessekonflikt i, at vi har lagret danske følsomme informationer i et amerikansk ejet selskab, som jo kan komme i en konflikt mellem amerikansk lov og dansk lov? Kan justitsministeren sige noget om, hvilke overvejelser man gør sig der?

Kl. 14:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 14:24

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Med hensyn til CSC er det Digitaliseringsstyrelsens direktør, som har udtalt sig om det. Og som jeg har forstået det, har han udtalt, at han har tiltro til, at CSC, som de skal, overholder dansk lovgivning. Det har jeg sådan set ikke yderligere at tilføje.

I øvrigt bliver jeg nødt til også at sige, at kommer der yderligere spørgsmål om det – der er sikkert også allerede besvaret skriftlige spørgsmål om det – hører de under finansministerens ressort, og jeg vil anmode om, at man stiller spørgsmålene til ham.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:24

Uffe Elbæk (UFG):

Det vil jeg så selvfølgelig også gøre. Det var jeg ikke vidende om, men det er jeg så blevet klogere på nu. Men jeg vil bare sige, at diskussionen har været oppe tidligere, nemlig da man solgte Datacentralen, og der var det ikke Enhedslisten, der satte spørgsmålstegn ved det, men faktisk chefen for efterretningstjenestens sikkerhedsafdeling, John E. Andersen, som sagde, at det var meget bekymrende, at man valgte at give et udenlandsk selskab den beføjelse at lagre følsomme informationer. Men nu er jeg så blevet klogere på, hvem jeg skal stille spørgsmålet til.

Kl. 14:25

Kl. 14:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 14:25

Justitsministeren (Karen Hækkerup):
Det var så lidt.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Den næste med korte bemærkninger er fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 14:25

Pernille Skipper (EL):

Altså, jeg tror bestemt, det er relevant at have en diskussion af CSC i den her sag, og hvis man kigger på baggrundsmaterialet til den her forespørgselsdebat, kan man også se, at der er flere skriftlige spørgsmål fra Enhedslistens side, som netop handler om CSC's evne, kan man sige, og vilje til at holde godt fast på de personfølsomme oplysninger, som de er i besiddelse af. Det er en fortsat diskussion, som vi måske skal tage på et andet tidspunkt.

Jeg lagde særlig mærke til, at justitsministeren lige sagde noget meget klart, noget, som det har været utrolig vanskeligt at få nogen anden minister til at sige over en længere periode, siden de første afsløringer om amerikanske efterretningstjenesters aktiviteter i Europa kom frem i foråret, og det var, at der ikke foreligger nogen aftaler om, at USA's efterretningstjenester må handle på egen hånd på dansk jord – og der tror jeg det ville være godt, hvis ministeren så lige kunne bekræfte det igen – og det betyder også, at de ikke må overvåge danske borgere, jævnfør en aftale med Danmark. Det er et rigtig vigtigt skridt.

Så er det, jeg simpelt hen bare har så svært ved at forstå, hvorfor man ikke finder grund til at antage, at der sker ulovlig overvågning af danske borgere. For der er dokument på dokument, der viser, at borgere, statsledere og institutioner i Europa bliver overvåget. Hvorfor tror justitsministeren lige at Danmark går fri?

Kl. 14:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 14:27

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Det er, fordi vi jo naturligvis følger med i, hvad der sker, når der er sådan nogle debatter, og når der er spekulationer, og når der har været den situation, som der jo har været, og som også er rimelig velbeskrevet. Vi følger også med i, hvad der sker i Tyskland, vi følger med i, hvad der sker i Frankrig, vi følger med i, hvad Obama siger. Men jeg synes også, at det er vigtigt at sige, som jeg også gjorde meget, meget klart i min tale, at jeg sådan set ikke kan stå her på Folketingets talerstol og give konkrete oplysninger om, hvordan og på hvilket grundlag danske efterretningstjenester samarbejder med udenlandske tjenester. Men rammen om vores samarbejde ligger altså meget, meget fast, og det er, at det samarbejde skal ske inden for lovens rammer. Det betyder, at det, hvis der i forbindelse med samarbejdet skal foretages aflytninger eller lignende i Danmark, så sker i overensstemmelse med retsplejelovens regler, og det kræver f.eks. en dommerkendelse.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren til den anden korte bemærkning.

Pernille Skipper (EL):

Ja, det har jeg altså forstået og noteret mig, og det er jeg glad for, for så kan vi komme til sagens kerne, som er, at der er afsløringer, der viser, at der foretages logninger af telefonopkald osv. af borgere i Spanien, Frankrig, Tyskland, Norge, Holland. Der er afsløringer, der viser, at der er topledere i rigtig mange lande, der er blevet overvåget, herunder Angela Merkel i Tyskland. Der er afsløringer, der viser, at den amerikanske efterretningstjeneste har bagdøre ind i tjenester, som ganske almindelige danskere bruger til hverdag, og at de udnytter den til at se efter, hvad folk diskuterer på internettet. Hvad er det i alt det her, der får justitsministeren til at sige, at lige præcis Danmark er undtaget, ud over at i selvfølgelig følger med i debatten? Hvad er det?

Kl. 14:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 14:29

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Som jeg lige redegjorde for før, kan jeg ikke stå her på Folketingets talerstol og redegøre for, præcis hvordan vi samarbejder. Men jeg kan redegøre for, at rammen for vores samarbejde er, at det skal være inden for lovens rammer. Som både statsministeren, forsvarsministeren og jeg var inde på, har vi et tæt og nødvendigt samarbejde mellem danske og udenlandske efterretningstjenester, bl.a. om konkrete sager, og det kommer forhåbentlig ikke bag på nogen, men det er også tydeligt, og det er meget vigtigt for mig at understrege, at det samarbejde sker inden for lovens rammer. Og det betyder, at det, hvis der f.eks. i forbindelse med samarbejdet foretages aflytning af telefoner eller lignende i Danmark, så sker i overensstemmelse med retsplejelovens regler, og det kræver f.eks. så en dommerkendelse.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere indtegnet til korte bemærkninger, så tak til justitsministeren. Jeg kan se, at forsvarsministeren også gerne vil have ordet. Værsgo.

Kl. 14:29

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det, og tak for en god debat. Jeg synes, at det har været en glimrende lejlighed til at få understreget vigtigheden af, at vi har balancen mellem på den ene side at have et velfungerende efterretningsvæsen, som er i stand til på fortrolig vis at indhente oplysninger, og på den anden side naturligvis også at leve i en demokratisk retsstat, hvor der er kontrolmekanismer. Det gælder både det tilsyn, der er, og det gælder det kontroludvalg, som Folketinget har nedsat.

For mig er det vigtigt at slå fast, at når det gælder Forsvarets Efterretningstjeneste, er opgaven jo der i samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste og i samarbejde med andre landes efterretnings-tjenester inden for den gældende danske lovgivning at sørge for at passe bedst muligt på danskerne. Det betyder, at vi gør alt, hvad vi kan, for at afværge cyperangreb eller terrorangreb. Det gælder mod danske borgere, der befinder sig i Danmark og det gælder også i forhold til vores soldater, der er udsendt, og som er i risikozoner, hvor det er utrolig vigtigt, at vi indhenter de efterretninger, der kan gøre, at vi passer bedst muligt på dem, som passer godt på os. Det er sådan set sagens kerne, når det gælder efterretningsvirksomhed.

Jeg er også glad for, at vi i dag endnu en gang har fået lejlighed til at understrege det, som er blevet nævnt i salen, nemlig at vi ikke har noget grundlag for at tro, at amerikanske efterretningstjenester skulle udvise ulovlig efterretningsvirksomhed i forhold til Danmark,

og at vi har et godt samarbejde med amerikanske efterretningstjenester til gavn for både USA og Danmark, men at det naturligvis sker inden for dansk lovgivning, og at vi ikke er naive over for nogen nation, men at vi har nogle særlige relationer og stærke bånd til nogle lande, som gør, at vi her arbejder tættere sammen. Og ja, USA er et af de lande, vi arbejder tæt sammen med, og det tror jeg er til stor glæde og gavn, for at vi kan passe godt på danskerne, både dem, som er i Danmark, og dem, som vi har sendt ud på farlige missioner.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Det var talen. Der er foreløbig to indtegnede til korte bemærkninger. Hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten.

Kl. 14:32

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Justitsministeren sagde, at det var forsvarsministeren, der ville svare på, hvad der skete under COP15 i 2009. Nu siger ministeren jo meget klart, at der er et samarbejde med den amerikanske efterretningstjeneste NSA. Indebærer det samarbejde, at NSA må overvåge den danske regering, som Information kan afsløre at det er foregået under COP15-topmødet i 2009, eller gør det ikke? Og hvis det ikke gør, vil regeringen så ikke undersøge, om det har fundet sted, for så har der jo lige præcis fundet den ulovlige overvågning sted, som ministeren siger han ingen grund har til at tro findes?

Det skulle jo nødig være sådan, at grunden til, at ministeren ikke har grund til at tro, der finder ulovlig overvågning sted i Danmark, bare er, at ministeren ikke undersøger det.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 14:33

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Jeg mener ikke, at man på baggrund af den artikel, der er i Information, kan drage den konklusion, som hr. Nikolaj Villumsen drager. Det, der er vigtigt at sige fra regeringens side, er, at vi ikke har nogen grund til at tro, at amerikanske efterretningstjenester skulle udføre ulovlig efterretningsvirksomhed i Danmark, og at når vi samarbejder med andre landes efterretningstjenester, sker det naturligvis på baggrund af dansk lov.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Nikolaj Villumsen.

Kl. 14:34

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jamen det er jo fint. Ministeren synes ikke, at der er noget som helst i den her artikel og på forsiden og i artiklerne i dag i Information, der peger i retning af, at NSA har overvåget Danmark under klimatopmødet. Men kan ministeren så afvise det? Altså, kan ministeren afvise, at det har fundet sted?

Hvis ministeren ikke kan afvise det, står vi jo bare tilbage med, at det virker, som om ministeren ikke rigtig har læst, hvad der egentlig står i Information, for det ser ud til at være meget, meget klare afsløringer, som jeg mener ministeren da bør forholde sig til.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har bestemt læst, hvad der står i Information, og jeg har også andre informationer end det, der står i den pågældende avis. Det er en del af at være forsvarsminister. Jeg må bare sige i al stilfærdighed, at vi ikke som regering har nogen grund til at tro, at der skulle blive udøvet ulovlig efterretningsvirksomhed mod Danmark fra amerikansk side.

Vi har selvfølgelig i forbindelse med klimatopmødet på andre ledder og kanter haft forbindelse mellem Danmark og USA på det diplomatiske plan, hvor man har udvekslet tanker, i forhold til hvad der kunne være et endemål, et resultat af de her forhandlinger. Så der er jo ikke noget mærkeligt i, at USA har haft et kendskab til, hvad der var danske positioner, for så vidt angår hvad man gerne så skulle blive en aftale til gavn for klimaet.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 14:35

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg tror, at det, vi skal lægge mærke til i det, som Information skriver i dag, og i det dokument, der er blevet lagt frem der, ikke er, at der er nogen, der har set et aftaleudkast i utide; det, vi skal lægge mærke til, er jo bl.a., at det bliver omtalt, hvordan man vil indhente signalefterretninger – både har gjort det tidligere og har tænkt sig at gøre det under forhandlingerne. Og det er jo for at være meget klar på den skelnen, som hr. Tom Behnke trækker op, aflytning. Det er jo det, der er det interessante.

Men det, jeg kan forstå – for forsvarsministeren ved så meget, fordi han er forsvarsminister, det indebærer det – er, at når det her dokument, vi har set i dag, ikke giver grund til at antage, at der foregår ulovlig overvågning, og når der ikke er nogen aftaler, som justitsministeren lige har sagt, så er det, fordi man har undersøgt det, og så ved man, at det, der står i Information, er forkert. Så forsvarsministeren må lige sige til mig: Har man holdt sig for øjne og ører, og har man derfor ikke nogen grund til at antage det, eller ved man positivt og har undersøgt, at det, vi kan læse i Information i dag, decideret er forkert?

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Forsvarsministeren.

Kl. 14:37

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har ikke for vane at holde mig for øjne eller ører, og der er naturligvis et løbende samarbejde mellem de danske efterretningstjenester og andre landes efterretningstjenester, når vi har fælles interesser. Det foregår efter dansk lov. Sådan skal det være i en retsstat og et demokrati.

Jeg vil ikke kaste mig ud i spekulationer om alle de ting, som Enhedslisten i debatten i dag har brugt mange kræfter på at prøve at give indtryk af kunne være tilfældet. Jeg vil forholde mig til det, der er sagens kerne, nemlig at vi ikke har nogen grund til at tro, at amerikanske efterretningstjenester skulle have udøvet ulovlig virksomhed i forhold til Danmark og danske interesser.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pernille Skipper.

Kl. 14:37

Kl. 14:40

Pernille Skipper (EL):

Jeg kan godt lide, at alle har sådan en fallbackposition: Man kan bare klandre Enhedslisten for at udøve spekulation, men det eneste, vi forsøger at gøre, er at få noget viden på bordet. Men det har man ikke grund til at antage er nødvendigt, kan jeg forstå.

Kan forsvarsministeren til alle borgere meget klart sige, at forsvarsministeren har undersøgt det, har kigget alle vegne og kan konkludere, at det, der står i Information, er forkert, at det er forkert, at man har aflyttet forhandlerne op til klimatopmødet i FN og i Danmark? Eller må forsvarsministeren konkludere, at det ved han reelt ikke, at det er det, der er sandheden: Man kan reelt ikke vide det?

Kl. 14:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Forsvarsministeren.

Kl. 14:38

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Jamen en del af den artikel, der er i Information, går jo på, at man spekulerer i, om USA's efterretningstjenester har udøvet virksomhed i forhold til Danmark eller danske interesser. Der må man bare sige, at med den indsigt, vi har i regeringen, med den løbende dialog, der er, har vi ingen grund til at tro, at der skulle være foregået ulovlig efterretningsvirksomhed fra USA's side i forhold til Danmark eller danske interesser i forbindelse med topmødet.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så har vi hr. Uffe Elbæk for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:39

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg har, måske ikke overraskende, også lyst til at stille forsvarsministeren det samme spørgsmål, som jeg stillede justitsministeren, set i lyset af de informationer, vi nu har om NSA's virke, og den bekymring, man kan have som konsekvens af det, nemlig om man har gjort sig nogle overvejelser i forsvaret med hensyn til opbevaring af følsomme informationer i det amerikanske computerfirma, der hedder CSC.

Grunden til, at jeg spørger, er selvfølgelig, at da man i sin tid valgte at sælge Datacentralen til amerikansk side, var det forsvaret selv, der gjorde opmærksom på, at det var problematisk, at man overgav følsomme, danske informationer til et udenlandsk firma. Så spørgsmålet er: Set i lyset af den nye viden, vi har om NSA, bekymrer det så ikke forsvarsministeren, at vi har lagret informationer hos CSC?

Kl. 14:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:40

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Jamen altså, jeg vil gerne henvise til Digitaliseringsstyrelsens direktør, som klart har udtalt, at han har tiltro til, at CSC gør det, de skal, nemlig overholder dansk lovgivning, og det har jeg ikke noget at tilføje til.

Kl. 14:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Uffe Elbæk for en kort bemærkning? Nej. Tak til ministeren.

Så går vi til anden afdeling. Værsgo til fru Pernille Skipper.

(Ordfører for forespørgerne)

Pernille Skipper (EL):

Tak for debatten. Tak til ministrene for svarene. Jeg vil starte med at sige til især fru Zenia Stampe fra Radikale, at når vi har en diskussion som den her på foranledning af Enhedslisten, når vi synes, at det er vigtigt at tage sådan en debat her også om, hvorvidt kontrollen med efterretningstjenesterne er tilstrækkelig, så er det ikke et forsøg på at klandre nogen enkeltpersoner, men et forsøg på at sikre, at vi har en retssikkerhed og et retssamfund, hvor det ikke kun er de få i toppen og de enkelte magthavere, der har indsigt, men hvor det også er befolkningen. Det indebærer, at der er åbenhed om beslutningsprocesserne, og at der er kontrol med de mennesker, der sidder og forvalter magten, uanset om det er folketingsmedlemmer, statsministre eller efterretningstjenester. Det tror jeg sådan set også at fru Zenia Stampe er klar over.

Så har jeg flere gange i løbet af den her debat hørt, at Enhedslisten er fyldt med konspirationsteorier, og at vi også kunne lade være med at forsøge at gætte på eller forstå, hvad det er, der foregår, og så bare sætte os ned og opføre os ordentligt og gøre, hvad der bliver sagt. Men jeg tror, at de fleste også er klar over, at det har vi ikke i sinde at gøre, specielt fordi det her jo netop handler om noget så grundlæggende som retten til at bevæge sig frit og retten til at kommunikere frit, uden at der er nogen, der overvåger, heller ikke fremmede stater.

Jeg tror ikke, at der er nogen tvivl om, at regeringen ikke har nogen grund til at tro, at der foregår ulovlig overvågning i Danmark.

Det er en melding, vi har fået ret mange gange, med præcis det samme ordvalg, og det synes jeg er skarpt. Men jeg har svært ved at forstå hvorfor. Vi har set afsløringer af Prism-netværket, som viser, at der er bagdøre ind i amerikanske virksomheder, der forvalter ganske almindelige borgeres kommunikation, som man har adgang til kigge i. Vi har set dokumentation for, at Angela Merkels telefon er overvåget, at EU-institutioner er overvåget, at der bliver logget oplysninger om borgere i en række europæiske lande, og nu er der i hvert fald noget, der peger på, at hr. Lars Løkke Rasmussen, Connie Hedegaard og andre forhandlere op til COP15-klimatopmødet i København i 2009 også blev aflyttet, men alligevel har man ikke nogen grund til at tro det.

Der synes jeg bare, hvis jeg må være så banal, at befolkningen har krav på en forklaring på, hvorfor hulan det ikke giver grund nok til at tro noget eller i hvert fald grund nok til, at man forsøger at sætte sig ordentligt ind i sagerne.

Jeg har forstået, at regeringen sammen med højre side af Folketingssalen har fremsat et forslag til vedtagelse. Jeg husker, da vi for nylig var færdige med et samråd, at der var et medlem af Socialdemokratiet, der sagde, at fordi vi var enige med højrefløjen, var vi i dårligt selskab. Nu er der nogle andre, der er trådt ind i det dårlige selskab igen, og sådan må det jo så være. Men Enhedslisten har sammen med hr. Uffe Elbæk uden for grupperne i hvert fald et forslag til vedtagelse, som jeg gerne læse op, og det lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget udtrykker sin bekymring over, at afsløringer fra en tidligere ansat hos den amerikanske efterretningstjeneste, NSA, peger på, at efterretningstjenesten muligvis foretager registreringer og overvågning af såvel almindelige borgere i flere europæiske lande som private virksomheder, regeringsledere og EU-institutioner.

Retten til privatlivets fred og personlig frihed er grundlæggende i et demokrati. Det betyder, at borgere ikke skal udsættes for overvågning fra statsmagter, medmindre borgerne er mistænkt for kriminelle handlinger, og retsprincipperne i den forbindelse er iagttaget. Noget kan desværre tyde på, at en uberettiget overvågning foregår, mulig-

vis også i Danmark, og Folketinget pålægger derfor regeringen at igangsætte en undersøgelse af, hvorvidt danske borgere kan kommunikere og agere frit uden overvågning fra efterretningstjenester, også når borgere benytter internettet og andre teknologier.» (Forslag til vedtagelse nr. V 16).

Jeg synes, det er ærgerligt, at man forsøger at skyde den her debat væk ved at klandre mennesker, Enhedslisten for den sags skyld, for at have konspirationsteorier og ikke læse tilstrækkeligt med Anders And-blade, eller hvad det er, vi nu har gjort galt. Jeg synes, at det ville klæde regeringen, hvis den stillede sig på borgernes side i den her sag, hvis den for en gangs skyld gik ud og sagde: Vi kan godt forstå, at man som almindeligt menneske er bekymret for, at man ikke kan kommunikere og bevæge sig frit; det kan vi godt forstå, for vi kan godt se de samme afsløringer, som alle andre kan se, og derfor tager vi ansvar for frihedsrettighederne i vores lille land; derfor igangsætter vi en uafhængig undersøgelse af, hvad der foregår i Danmark, ikke hvad der foregår i USA – selvfølgelig kan man ikke det – men hvad der foregår i Danmark.

Det synes jeg ville være en passende reaktion over for danske borgere, som viser deres tillid til regeringen og Folketinget.

Kl. 14:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er fremsat et forslag til vedtagelse fra Enhedslisten og Uffe Elbæk.

»Folketinget udtrykker sin bekymring over, at afsløringer fra en tidligere ansat hos den amerikanske efterretningstjeneste, NSA, peger på, at efterretningstjenesten muligvis« – (*Søren Espersen* (DF): Jeg havde faktisk bedt om ordet.); det er rigtigt, ordføreren skal blive stående, man kan jo ikke kigge alle vegne – »foretager registreringer og overvågning af såvel almindelige borgere i flere europæiske lande som private virksomheder, regeringsledere og EU-institutioner.

Retten til privatlivets fred og personlig frihed er grundlæggende i et demokrati. Det betyder, at borgere ikke skal udsættes for overvågning fra statsmagter, medmindre borgerne er mistænkt for kriminelle handlinger, og retsprincipperne i den forbindelse er iagttaget. Noget kan desværre tyde på, at en uberettiget overvågning foregår, muligvis også i Danmark, og Folketinget pålægger derfor regeringen at igangsætte en undersøgelse af, hvorvidt danske borgere kan kommunikere og agere frit uden overvågning fra efterretningstjenester, også når borgere benytter internettet og andre teknologier.»

Så er det hr. Søren Espersen for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:47

Søren Espersen (DF):

Undskyld, jeg tror, det var mig, der kom til at fumle lidt i det, men jeg syntes bare, ordføreren var så hurtigt væk, og det chokerede mig lidt.

På Enhedslistens foranledning har meget af den her debat jo drejet sig om den her sensationshistorie i Information i dag. Jeg ved godt, at man kan vinde i Lotto, men jeg er nødt til at få at vide, hvordan man kan være så heldig at anmelde en forespørgsel den 5. november og så cirka – med hovedregning – 80-85 dage derefter præcis ramme en forespørgsel her i Folketinget om det her samme dag, som Information kommer med en afsløring, som Enhedslisten så lader det hele dreje sig om. Hvordan kan man være så heldig? Det kunne jeg godt tænke mig at få at vide. Og er det bare held? Har der overhovedet været noget, er det Enhedslisten, der har foretaget sig noget, eller er det Information, der har sagt, at man lige venter, til forespørgslen kommer, sådan at alle de andre ordførere ikke har tid til at forberede sig ordentligt? Var det sådan, det var?

Kl. 14:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:48

Pernille Skipper (EL):

Jamen jeg kan starte med at berolige med at sige, at jeg og andre medlemmer af Enhedslisten først fik noget som helst at vide om det her på præcis samme tid som andre – nej, det ved jeg ikke, måske har hr. Søren Espersen sovet lidt længere, end jeg har. Men jeg vågnede i morges og åbnede avisen på min iPad, og sådan en mener jeg også hr. Søren Espersen har adgang til. Så det kan vi jo lægge i graven – det har jeg i øvrigt også allerede brugt en af mine korte bemærkninger på at sige. I morges fik jeg det her at vide. Jeg er i stand til at læse en artikel eller to og kigge på et tosiders dokument på et par timer. Og det har jeg brugt min formiddag på, det var mit valg. At hr. Søren Espersen ikke har brugt tiden på det samme, er hr. Søren Espersens valg.

Så må man i øvrigt spørge Information, hvorfor de vælger at lægge deres forsider og deres historier, som de gør. Det, jeg så i TV 2 News i morges, var, at Information sagde, at de bevidst havde lagt deres historie i dag, fordi den her forespørgselsdebat skulle være her. Det er deres valg. Det har jeg intet med at gøre.

Kl. 14:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:49

Søren Espersen (DF):

Så der er ingen konspiration her, og hvis der er nogen, er det Information, der har gjort noget. Enhedslisten er altså fuldstændig fri i forhold til det her, der har ikke været noget som helst. Fint nok.

Så spørger jeg bare: Hvorfor skulle temaet til den her forespørgselsdebat så være den artikel, der kom? Hvorfor var det ikke det, som man egentlig havde forberedt allerede den 5. november, hvor man jo ikke kunne ane det her? Hvorfor skiftede man tema og fandt på et tema, som ingen har nogen mulighed for at vurdere validiteten af, og ligesom bruger det som skyts? Det er der, jeg synes det glipper. Altså, hvis vi leger og lader, som om der ingen konspiration er, og det tror jeg så på, så er det bare irriterende, at man finder et andet tema, som egentlig ændrer debattens karakter. Jeg siger det bare for en anden gangs skyld.

Kl. 14:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:50

Pernille Skipper (EL):

Jeg er glad for, at hr. Søren Espersen går så meget op i vores politiske prioritering af, hvad vi bruger vores taletid på. Men jeg synes sådan set, det er meget naturligt. Den 5. november er der allerede en række afsløringer, der handler om den amerikanske efterretningstjeneste, der overvåger statsledere og borgere og virksomheder og EU-institutioner i Europa, og på den baggrund indkalder vi til en forespørgselsdebat. Nu har jeg godt nok ikke den præcise ordlyd af det, men vi spørger til, om der foregår overvågning af virksomheder og borgere og ledere i Danmark, hvorvidt det er lovligt, og om man vil undersøge det. Når vi så får oplysninger om, at det rent faktisk sker i Danmark, så ville det da være mystisk at lade den information ligge uden for Folketingssalen og så ikke tale mere om det.

Kl. 14:51

Kl. 14:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 14:51

Tom Behnke (KF):

Det kan være, Enhedslisten kræver en undersøgelse af det for at kæmpe for friheden her i landet – det må vi da have undersøgt, nu når der er en teori om, at der kunne være et eller andet stukket under stolen. Det vil jeg ikke beskæftige mig med. Jeg vil hellere vende lidt tilbage til det, som fru Pernille Skipper sagde, nemlig at vi har set dokumentation for, at den tyske kansler, Merkel, er blevet aflyttet, og hun fortsætter så med at sige: Og nu har vi set noget, der tyder på, at der måske er sket noget i Danmark, der kunne give indtryk af, at det samme er sket i Danmark.

Hvis nu det er sådan, at det er tilfældet, og at denne landsforræder, Snowden, virkelig havde dokumentationen, hvorfor bliver den så ikke fremlagt? Hvorfor så al den her skriven rundtom, rundtom og rundtom og kun nogle gisninger? Hvorfor fremlægger man ikke klokkeklar, kontant dokumentation for, hvad der er foregået i Danmark, på samme måde som de har gjort i Tyskland? Hvorfor gør man det ikke?

Kl. 14:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:52

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil gerne bruge et sekund på at bemærke, hvordan hr. Tom Behnke tager et menneske, som har afsløret omfattende overvågning eller i hvert fald meget længere skridt fra en efterretningstjenestes side, end man nogen sinde før har troet er blevet taget, og så definerer ham som en landsforræder. Altså, min opfattelse er sådan set, at når mennesker stiller sig op og siger sandheden, uanset om det stiller dem selv i en svær position, er de ikke forrædere, så er de whistle-blowere, og så er de gode for demokratiet. Men jeg kan også lide åbenhed – det har hr. Tom Behnke måske et problem med.

Jeg skal beklage, at jeg ikke er lige så god til, hvad skal jeg sige, at formulere mig lige så præcist, som regeringslederne er det, for der er ikke nogen tvivl om, at når man har én talepind om, at der er grund til eller ikke grund til at antage noget, er det noget nemmere at holde sig til den præcise formulering. Men der ligger en række dokumenter, som i hvert fald som minimum rejser nogle klare indicier eller peger på eller tyder på, eller hvad man ellers kan bruge af formuleringer, at der er foregået noget, som bestemt ikke er i overensstemmelse med helt grundlæggende frihedsrettigheder. Og så har jeg bare den ydmyge holdning, at jeg synes, vi skal lade tvivlen komme frihedsrettighederne til gode og så se, om vi kan undersøge det nærmere.

Kl. 14:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Tom Behnke.

Kl. 14:53

Tom Behnke (KF):

Hvis der var dokumentation, ville man så ikke fremlægge den?

Kl. 14:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, at noget af det, der er set, er at definere som dokumentation. Noget af det, som vi kan læse ud af de dokumenter, der ligger – i dag f.eks. i Information – er jo, at man har indsamlet signalefterretninger med henblik på de her forhandlinger. Det peger så meget i den retning, at jeg – og det kan godt være, at jeg er krævende – tænker: Der må være noget om det her, lad os kigge på det.

Hr. Tom Behnke synes, at det er helt fint. Man skal bare have blind tillid til magthaverne, så skal alting nok gå. Det er to forskellige demokratiopfattelser. Sådan er verden.

Kl. 14:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag, den 4. februar 2014.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 15.01.2014).

Kl. 14:54

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Karsten Lauritzen, Venstre, værsgo.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Vi skal jo her i dag behandle L 112, som er regeringens udspil til en bandepakke. Rigspolitiet oversender hvert kvartal en opgørelse til Folketingets Retsudvalg om indsatsen over for rocker- og bandemiljøet, og det er desværre dybt deprimerende og alarmerende læsning: Der blev i 2012 registreret 24 skudepisoder i det offentlige rum, der vurderedes at have relation til rocker- og bandekonflikten. Sidste år, altså i 2013, var dette tal mere end fordoblet, til 55 skudepisoder.

Når der skydes i gaderne, og det gør der i stort omfang; når rockerborge oprettes i villaområderne, og det gør de i stort omfang; når erhvervsdrivende afpresses, og det gør de i større omfang, så skaber det en enormt stor grad af utryghed for almindelige lovlydige borgere, danskere, og det er en utryghed, som vi som folkevalgte ansvarlige politikere må og skal reagere på.

Politiet gør, hvad de kan, og det vil jeg gerne rose dem for, men når man sammenligner udviklingen i 2012 med udviklingen i 2013, står det lysende klart – det gør det for os i Venstre, og det har det gjort i lang tid – at politiet har brug for en hjælpende hånd fra os lovgivere i form af nye redskaber og flere ressourcer.

Det, vi kan se, når vi dykker ned i tallene fra politiet, som vi altså får hvert kvartal, er, når det drejer sig om folk med relation til bandemiljøet: Der blev i 2012 foretaget varetægtsfængsling af 241 personer, mens det i 2013 var 304 personer. Der blev i 2012 rejst lidt over 2.000 sigtelser fordelt på næsten 1.300 personer og beslaglagt næsten 1.300 skydevåben. I 2013 blev der rejst 1.800 sigtelser fordelt på næsten 1.350 personer og beslaglagt små 800 skydevåben. Det siger jo noget om, at det er et meget, meget alvorligt problem, vi står med. På trods af at politiet anholder flere, sigter flere og varetægtsfængsler flere, vokser bandekriminaliteten altså. Det illustreres jo også af, at vi sidste år, i 2013, havde 33 sager, hvor personer enten døde eller blev alvorligt såret, mod 18 sager i 2012.

Så vi er enige med regeringen i, at der er en voldsom udfordring, og vi er glade for, at regeringen er kommet så meget til fornuft, at den trods alt har taget initiativ til en række ting. Men regeringens svar i forhold til at modvirke utrygheden og bekæmpe banderne, som jo altså er at finde i det her lovforslag, er ikke tilstrækkeligt. Forslaget indeholder en lang række initiativer, øget straf, øget forebyggelse, bedre vilkår for exit fra banderne, som på hver deres måde er et rigtigt skridt i den rigtige retning, men det er ikke noget stort skridt, i hvert fald ikke et tilstrækkeligt stort skridt. Men vi anerkender dog, at det er en bevægelse i den rigtige retning.

Jeg kan jo ikke gennemgå det hele, for det er en lang række af ændringer – små ændringer. Man lægger f.eks. op til at stramme lidt for besiddelse af skydevåben på offentligt område; man lægger op til at øge straffen for det med nogle måneder. Man lægger op til at udvide straffelovens § 81, som handler om, at rocker- og banderelateret kriminalitet kan give dobbeltstraf, men ikke i stort nok omfang. Man lægger også op til at begrænse adgangen til prøveløsladelse for rocker- og bandemedlemmer, men kun i mindre grad.

Jeg må sige, at jeg, når jeg ser på de initiativer, som regeringen har taget, ikke tror, at det samlet set vil være tilstrækkeligt til at genskabe den tryghed, som der er behov for, og modvirke den utryghed, som banderne har skabt. Og jeg må også sige, at jeg synes, at regeringens initiativer, selv om man må sætte pris på, at de foretager sig noget, kommer lidt sent, i forhold til at bandekonflikten jo brød ud for et år siden.

Så selv om der er en lang række initiativer, som vi i Venstre bakker op om, må jeg sige, at vi ikke betragter de initiativer som værende tilstrækkelige i forhold til at løse de banderelaterede problemer, som der er. Der skal langt mere vidtgående ting til. Der skal ikke blot fængselsstraffe, der bliver øget med måneder, men fængselsstraffe, der bliver øget med år, til, hvis vi skal modvirke den utryghed, som banderne skaber for den almindelige dansker.

Så selv om vi kan se nogle positive ting i regeringens forslag og vi er enige i en række af elementerne, stiller vi os altså skeptiske over for den reelle effekt af de forslag, som man kommer med, og det er også derfor, at Venstre sammen med de øvrige borgerlige partier har fremsat et beslutningsforslag, som vi så skal behandle som det næste her i Folketingssalen, hvor der er nogle helt andre og langt mere vidtgående strafskærpselser og forslag til forbedringer af lovgivningen, som vil have en reel effekt.

Men vi anerkender, at regeringen har foretaget sig noget, vi anerkender blot ikke, at det er nok, og derfor skal jeg sige, at vi i Venstre vil nærstudere forslaget, og så vil vi tage stilling til, hvorvidt vi kan støtte det eller ej. Men vi så helst, at regeringen indkaldte til en forhandling, så vi i fællesskab kan komme med nogle reelle løsninger på problemet med den utryghed, som banderne skaber for ganske almindelige danskere.

Kl. 15:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Trine Bramsen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Tak for det. Vi Socialdemokrater nægter at acceptere, at rockere og bander skaber utryghed. Erhvervsdrivende og borgere skal føle sig trygge, når de færdes i samfundet, og det er derfor, vi strammer nettet omkring de skadelige grupperinger med vores rocker- og bandepakke.

Rocker- og bandekriminalitet er desværre ikke et nyt fænomen. Det er ikke noget, der er opstået under denne regering. De seneste mange år har skiftende regeringer kæmpet mod de uønskede grupper. Jeg glæder mig over, at flere rocker- og bandemedlemmer end nogen sinde før lige nu sidder bag lås og slå i vores fængsler og dermed ikke kan skabe utryghed på gaderne.

Ligesom resten af samfundet ændrer sig, gør rockerne og banderne det også. Derfor er det så afgørende, at vores lovgivning følger med, og at vi konstant er lige i hælene på de kriminelle. Forslagene i regeringens rocker- og bandepakke er tilvejebragt gennem ønsker fra de myndigheder, der til daglig beskæftiger sig med rocker- og bandemiljøerne. Jeg mener, at vi politikere bør spidse ører og lytte godt efter, hvad det er for initiativer, som fagpersonerne har foreslået. Forslagene er i vidt omfang indeholdt i det lovforslag, som vi diskuterer her i dag.

Straf er en central del af kriminalitetsbekæmpelsen, og derfor skærper vi straffene for rocker- og banderelateret kriminalitet og for våbenbesiddelse, og vi indfører skærpede regler for udgang og prøveløsladelse, når det skønnes, at det kan skabe ny kriminalitet eller uro i rocker- og bandemiljøerne. Men straf kan aldrig stå alene, og derfor er det så centralt, at vi også intensiverer den forebyggende indsats og styrker exitstrategien. Jo flere vi undgår kommer ind i de kriminelle miljøer, jo færre skaber utryghed og ender i fængslerne senere hen. Jo flere der kommer ud af de skadelige miljøer, jo flere undgår vi bliver gengangere i vores fængsler.

På den baggrund skal jeg meddele, at vi Socialdemokrater finder lovforslaget yderst initiativrigt, og at vi kan støtte dette forslag.

Kl. 15:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 15:03

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Det er selvfølgelig godt, at Socialdemokraternes ordfører synes, det er et godt forslag, regeringen er kommet med. Det er i øvrigt nok ikke så overraskende. Men når man skal være en lille smule kritisk, må man jo nok se på, hvad der mangler af ting i det her forslag, og som bliver påpeget af forskellige mennesker og organisationer, som interesserer sig for at få bugt med banderne, få bekæmpet banderne på en kontant måde.

Det sidste fornemmer jeg egentlig også regeringen gerne vil – det har regeringen jo sagt at den gerne vil – men det kniber godt nok med initiativerne ude i virkeligheden, synes jeg. Nogle af de ting, der bliver kritiseret, er jo det manglende engagement i forhold til at lukke de rockerborge, vi ser skyde op rundt omkring i villakvarterer. Jeg kunne godt tænke mig at høre den socialdemokratiske ordfører: Hvad er regeringens plan der?

Noget af det, der også bliver kritiseret fra politifolkenes side, er jo de manglende ressourcer rundt omkring i politikredsene til at kunne sætte effektivt ind. Man mangler simpelt hen betjente til at kunne gøre det. Hvad er regeringens svar på den kritik?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:04 er ønsket fra politiets side, og som har været en del af baggrunden for tilblivelsen af dette lovforslag.

Kl. 15:07

Trine Bramsen (S):

Jeg kan meddele Dansk Folkepartis spørger, at den socialdemokratiske ordfører ikke bare synes, det er et godt forslag, men synes, det er et usædvanlig godt forslag, vi behandler her i dag.

I forhold til det, der handler om rockerborge, og hvordan de kæmpes, står der jo helt klart i regeringens lovforslag, hvad vi ønsker at gøre med dem. Det fremgår tydeligt, at en vejledning til kommunerne, så kommunerne bliver langt bedre i stand til at udnytte eksempelvis planlovens bestemmelser til bekæmpelse af de her rockerborge, er essentielt. Vi har haft et langt samråd om det her, hvor vi netop diskuterede mulighederne for helt at forbyde rockerborge. Vi har diskuteret stolpe op og stolpe ned, hvordan det strider mod grundloven. Tidligere regeringer har undersøgt mulighederne for at forbyde rockerborge, og man er nået til det samme resultat igen og igen. Så metoden til at bekæmpe rockerborgene er at bruge planlovens bestemmelser, og at kommunerne bliver langt bedre til det.

I forhold til den anden del af spørgsmålet, der handler om politiets ressourcer, må jeg bare sige, at det, som jeg hører politiet efterlyse, i høj grad er bedre redskaber til at komme rocker- og bandemiljøerne til livs, og de redskaber fremgår netop af det her lovforslag. Og lovforslaget er som nævnt i ordførertalen fremkommet på baggrund af ønsker fra de myndigheder, der til daglig beskæftiger sig med bekæmpelse af rocker- og bandemiljøerne.

Kl. 15:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Peter Skaarup.

Kl. 15:05

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg vil sige til vores gode ordfører for Socialdemokraterne: Prøv at hør, hvad der bliver sagt af de organisationer og de mennesker, der har det her tæt inde på livet. Det, der bliver sagt, er, at det er meget fint, at regeringen har nogle planer om flere redskaber, højere straffe på nogle områder, men hvis ikke der er nogen politifolk til at håndhæve tingene, hvis ikke der er nogen politifolk ude i ghettoen eller på Nørrebro eller på Motalavej til at hjælpe borgerne og give den tryghed, det betyder, at der er nogle politifolk til stede, så hjælper det jo ikke ret meget. Det er jo det, som Politiforbundet siger til regeringen, og regeringen sætter ikke nogen midler af til at følge op på de initiativer. Og det vil sige, at de betjente, som gerne skulle være der, ikke er der.

Kl. 15:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 15:06

Trine Bramsen (S):

Nu er det måske ikke så overraskende, at et forbund, der huser medlemmerne af politiets organisationer, kæmper for at få ansat flere. Det er måske ikke så overraskende. Men jeg vil bare sige, at man jo kan fylde Danmark op med politibetjente, men hvis ikke politibetjentene har de rette redskaber til at få sat rocker- og bandemedlemmerne bag lås og slå, eller endnu bedre, at undgå, at de nogen sinde bliver rocker- og bandemedlemmer, så nytter det ikke noget.

Så det, det handler om, er jo at give de eksisterende politifolk redskaberne til at håndtere de her konflikter. Det er i øvrigt det, der

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg må indrømme, at jeg synes, begejstringen måske ikke helt står mål med forslagene. Der mangler proportionalitet, som vi ellers tit taler om her på retsområdet. Det virker lidt på mig, som om Socialdemokraterne og regeringen har stillet nogle gode forslag til, hvordan man kan sørge for, at der måske ikke kommer så mange af de unge kriminelle ind i det her, og det er sådan set fint nok, det vil vi godt være med til. Men hvad med dem, der er der?

Jeg er mere optaget af, at vi ikke skal fylde Danmark op med rocker- og bandemedlemmer. De skal ikke være ude på gaden sammen med os andre, hvor de kan skabe utryghed for almindelige mennesker. De skal ind i fængslerne. Det er der ikke rigtig svar på i det her forslag, synes jeg. Er det en diskussion, som Socialdemokratiet er villig til at gå ind i, så vi kan gøre noget ved det her problem?

Kl. 15:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:08

Trine Bramsen (S):

Først og fremmest må jeg jo konstatere, at der sidder flere rocker- og bandemedlemmer i de danske fængsler end nogen sinde tidligere. Så det er jo ikke korrekt, at der ikke er blevet gjort noget ved den her problemstilling fra regeringens side. Jeg må også henvise til lovforslaget, hvor der er en lang række initiativer, der netop har det ene formål at få flere rocker- og bandemedlemmer bag lås og slå i længere tid. Så jeg kan ganske enkelt ikke genkende fremstillingen af, at der ikke er indeholdt noget i dette lovforslag, som har til formål at fjerne rockere og bander fra vores gader og stræder.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:08

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det tror jeg sådan set heller ikke jeg sagde. Jeg prøvede at beskæftige mig med den problematik, at der er flere kriminelle rocker- og bandemedlemmer uden for fængslerne end inden i fængslerne. Vi kunne jo starte med at bytte om på de to tal. Det ville være et sted at starte. Det, jeg spørger om, er sådan set ikke at få sådan en socialdemokratisk valgtale. Det er at få en dialog om, hvordan vi kan rykke det i den retning. Der er da lidt her, men det er jo lidt, som jeg endda tror ordføreren selv var inde på – det er lidt. Men kunne vi ikke lave meget i stedet for, sådan så vi kunne gøre noget ved det, for vi er bekymret for, at der bliver flere rocker- og bandemedlemmer og dermed også bliver mere utryghed for almindelige mennesker.

Kl. 15:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Trine Bramsen, ordfører. Værsgo.

Kl. 15:09

Trine Bramsen (S):

For det første må jeg slå fast, at der intet galt er i socialdemokratiske valgtaler. For det andet må jeg sige, at jeg jo til fulde deler den bekymring, der handler om, at rocker- og bandemedlemmer skaber

utryghed på gaderne. Det står slet ikke til diskussion, og derfor glæder jeg mig også over, at det er lykkedes den her regering at få langt flere rocker- og bandemedlemmer sat bag lås og slå end tidligere.

Betyder det, at vi er i mål? Nej, bestemt ikke, og det er jo hele baggrunden for, at vi står her i dag, nemlig at vi skal have endnu flere bag lås og slå, og det er derfor, at vi skærper lovgivningen over for de her dybt kriminelle og uønskede miljøer.

Kl. 15:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Karsten Lauritzen. Værsgo.

Kl. 15:10

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg forstår ikke, hvorfor den socialdemokratiske ordfører praler af regeringens resultater, for bundlinjen er jo, at der sidste år var 55 skudepisoder – det er nærmest en rekord. Altså, de her bander skaber mere utryghed end nogen sinde før, og så er det da ligegyldigt, hvor mange der sidder i fængsel, når problemet bare fortsætter med at vokse i omfang. Så jeg savner måske en erkendelse fra den socialdemokratiske ordfører side af, at man har gjort noget, men ikke har gjort nok.

Jeg må sige, at jeg har svært ved at se, hvordan den socialdemokratiske ordfører kan se sig selv i øjnene med det forslag, der ligger her fra regeringens side, og sige, at så løser vi bandekonflikten. Og jeg vil godt spørge den socialdemokratiske ordfører: Tror man, at man får løst problemet med rockernes og bandernes hærgen – utryghedsskabende for ganske almindelige danskere – med de initiativer, der alene ligger i den her bandepakke?

Kl. 15:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Trine Bramsen (S):

Jamen så må den socialdemokratiske ordfører gentage det svar, hun kom med tidligere. Det her handler ikke om at prale. Det handler om en nøgtern konstatering af, at det er lykkedes denne regering at få flere rocker- og bandemedlemmer bag lås og slå end tidligere.

Er det nok? Nej, det er det bestemt ikke, for vi bekymrer os om, at rocker- og bandemedlemmer skaber utryghed på gader og stræder. Og det er derfor, vi står her i dag og diskuterer et lovforslag, som skal give politiet og domstolene endnu bedre redskaber til at få flere sat bag lås og slå; som skal give endnu bedre redskaber til at opnå, at der rekrutteres færre til de her dybt kriminelle miljøer, som ingen af os ønsker.

Kl. 15:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:11

Karsten Lauritzen (V):

Tak for det svar. Men det er jo bare sådan, at de eneste, der åbenbart mener, at det, der ligger her, er opskriften på løsningen, er Socialdemokratiet. Ja, jeg ved ikke, for tidligere var det SF, men jeg ved ikke, hvad de mener om det nu. Men hvis man kigger på høringssvarene og den debat, der har været i pressen, og hvis man spørger grund ejerforeningsformanden i Vanløse, lyder det enstemmigt: Vi mener ikke, det her er nok.

Så jeg vil bare spørge, om det ikke gør indtryk på den Socialdemokratiske ordfører, og om det måske ikke er idé at indkalde til en forhandling, så vi bredt i Folketinget kan blive enige om nogle redskaber, som reelt løser problemet – ikke blot det, som Socialdemo-

kraterne lidt egenrådigt lægger frem her i Folketingssalen uden at have forhandlet det med nogen som helst partier i Folketinget ud over dem, der sidder i regeringen.

Kl. 15:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Trine Bramsen.

Kl. 15:12

Trine Bramsen (S):

Nu har jeg de blå partier mistænkt for at være en lille smule misundelige på alle tiders forslag, som vi har fremlagt, og derfor har partierne et udtalt behov for at overgå det. Der er jo en grund til, at vi har fremsat netop disse forslag, og de er blevet til i samarbejde med de myndigheder, der til daglig beskæftiger sig med problemstillingen.

Selvfulgelig tror jeg da, at det hjælper med strafskærpelse for rocker- og banderelateret kriminalitet. Selvfulgelig tror jeg det. Selvfulgelig tror jeg, at begrænsede muligheder for prøveløsladelse, når der er verserende rocker- og bandekonflikter, hjælper. Selvfulgelig. Og selvfulgelig tror jeg, at de redskaber, der skal gøre det sværere at gå rundt i gaderne med våben, hjælper. Ellers ville vi jo ikke have fremsat det her forslag.

Kl. 15:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Tom Behnke.

Kl. 15:13

Tom Behnke (KF):

Jeg hører, at der bliver sagt, at det er lykkedes den nuværende regering at få flere rocker- og bandemedlemmer i fængsel. Spørgsmålet er: Hvad har den nuværende regering gjort i den anledning?

Kl. 15:13

Trine Bramsen (S):

Jamen det her handler om en utrolig stærk indsats fra vores politis side. Jeg synes, der er al mulig grund til at rose det danske politi og den indsats, de yder på gader og stræder – den måde, de koordinerer arbejdet og går til opgaverne på. Og derfor synes jeg også, vi skylder det selv samme politi at give dem de redskaber, som de rent faktisk har ønsket sig af os politikere, så de kan fortsætte det rigtig gode arbejde.

Kl. 15:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Tom Behnke.

Kl. 15:14

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Så det var ikke regeringen – det er politiet. Så fik vi lige adresseret den fuldstændig korrekt. Tak for det.

Næste spørgsmål: Ordføreren siger, at med det her skal der være færre, der bliver rekrutteret. Hvor i forslaget står der noget om, at man begrænser rekrutteringen af nye rocker- og bandemedlemmer?

Kl. 15:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Trine Bramsen (S):

Jamen der er jo afsat 50 mio. kr. i det forslag, som regeringen har fremsat, og en del af de penge skal netop gå til et øget samarbejde mellem myndigheder, som det står beskrevet i forslaget og i regeringens rocker- og bandepakke. Og det er helt afgørende, at myndighederne begynder at samarbejde, så man tidligt kan opspore de unge,

der er i risiko for senere hen at ende som rocker- og bandemedlemmer. Det er jo ikke sådan, at man starter sin kriminelle løbebane med at flytte ind i en rockerborg og være dybt kriminelt og gå rundt og skyde i gaderne. Det starter langt tidligere, og derfor er det så afgørende, at det her samarbejde mellem myndigheder også starter tidligere.

Kl. 15:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Så er det hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Hvis man sammenkæder, hvad man kunne mene om regeringens forslag L 112, som vi beskæftiger os med her i dag i Folketingssalen, vil jeg sige som overskrift: For lidt og for sent. Grundlæggende er det sådan, at det er godt, at man har fokus på at bekæmpe banderne, og det siger regeringen jo også at den har haft, siden den trådte til. Men hvis vi ser på facts, virkeligheden ude i det danske samfund, så er situationen desværre sådan, at der skal langt skrappe midler til, hvis man skal have gjort noget ved det ret store antal bandetilknyttede, som politiet desværre må ofre ufattelig mange ressourcer på.

For få uger siden fik vi jo alle sammen et ret skræmmende indblik i, hvordan tilstanden egentlig er ude i virkeligheden. Vi fik syn for sagn, i forhold til hvordan en bande på Motalavej i Korsør sådan set mere eller mindre har besluttet sig for, at det er dem, der bestemmer i det pågældende område, og at politiet er nogle, man gør nar af, nogle, man skubber væk, og nogle, som man sender raketter af sted mod, når de rykker ud for at håndhæve lov og orden. Det var jo det, der skete for ganske kort tid siden i Korsør.

Det er tydeligt, at den politik, regeringen fører, når det gælder indvandrer- og retspolitikken, også forplanter sig ned igennem de rækker hos politiet og myndighederne i det hele taget, der skal håndhæve lov og orden her i landet. Det er tydeligt, at politifolk, på grund af at man ikke har nok ressourcer, må finde sig i at blive skubbet til side. Det kan være af utilpassede indvandrere, det kan være af bøller, der har lugtet lunt på den måde, at de altså har fundet ud af, at politiet ikke er stærke nok til massivt at kunne være til stede på steder, hvor der er problemer.

I Dansk Folkeparti er vi dødtrætte af, at vi oplever, at der er flere villakvarterer og sociale boligbyggerier, sågar hele bydele, der gradvis bliver domineret af og overtaget af bander. Det er bander, der fører sig frem på en måde, som var det dem, der var de lokale myndigheder, som var det dem, der skulle håndhæve lov og orden. De har visitationszoner, hvor de kontrollerer, hvem der kommer ind. Det er dem, der står for den daglige trummerum, når det gælder om at vurdere, om beboere i området skal have lov til det ene eller det andet.

Det er klart, at det finder danskerne sig selvfølgelig ikke i. Man bliver træt af, at det ikke længere er politiet, der håndhæver lov og orden, og det er, uanset om man er almindelig dansker, eller om man har en status som religiøs minoritet, eller om man har en anden hudfarve, end danskerne har normalt. Uanset hvilken gruppe man end måtte tilhøre, oplever man altså samstemmende, at det er nogle andre end politiet, der håndhæver lov og orden. Det er noget af det, vi skal have gjort noget ved i fællesskab, og der efterlyser vi, at regeringen tager nogle skrappe redskaber i brug.

Så siger den socialdemokratiske ordfører f.eks. i forhold til det her med rockerborgene, som er opstået i villakvarterer, og hvor man jo netop dér sender et signal om, at det er rockerne, der bestemmer: Nu laver vi en vejledning. Fantastisk! Kommunerne får en vejledning til, hvordan de skal gøre tingene. Men hallo! En vejledning – hvad kan kommunerne bruge en vejledning til, hvis de skal lukke en

rockerborg? Jamen ingenting. Det var jo det, vi fik at vide på det samråd i Folketingets Retsudvalg for ikke så lang tid siden, hvor justitsministeren og miljøministeren var til stede. Ingenting kan kommunerne gøre her over for de rockerborgene, der er i dag.

De kan muligvis ved hjælp af en vejledning, eller et forsøg på at bruge en vejledning i en positiv retning, dæmme op for nogle planer om at lave nye rockerborgene, hvis man er virkelig heldig og diskuterer tingene meget nøje. Og det er jo egentlig sagen i en nøddeskal. Regeringen vil gerne give det indtryk, at der gøres en kæmpe indsats. Men facts er, at ude blandt de myndigheder, der skal gøre nogle ting i forhold til bekæmpelsen af bander, må man se på, at antallet af bandetilknyttede, som monitoreres fra Rigspolitiets side, vel nærmest er større end nogen sinde; at vi har flere rockerborgene, end der nogen sinde har været; og at der mere eller mindre breder sig en situation mange steder i vores land, hvor der er en manglende tiltro til, at politiet har mandskab nok til at skride ind over for de problemer, vi ser.

Det er i virkeligheden sagen i en nøddeskal, og før regeringen på de her områder får taget nogle initiativer, der er langt skrappe end det, der ligger i det lovforslag, vi diskuterer her i dag, så kommer vi ikke ret meget videre; så bliver det meget snak, desværre. Jeg håber, at regeringen vil være villig til at diskutere det her med de andre partier i Folketinget i stedet for bare alvidende og stædigt at komme med sit lovforslag og så sige: Take it or leave it.

Kl. 15:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste taler er så hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg beklager, at jeg ikke havde bemærket den store nedgang i interessen for det parlamentariske arbejde. Jeg forventede ikke, at jeg skulle komme efter Dansk Folkeparti, det er jo ikke normalt, så jeg beklager meget.

Vi har regeringens forslag, L 112, som populært sagt vel er en del af regeringens rocker- og bandepakke. Vi er nogle andre, der har stillet et alternativt forslag eller et tillægsforslag, kunne man måske kalde det, som vi skal diskutere senere her i dag.

Jeg synes, det er rigtig dejligt at se, at regeringen har nogle initiativer til, hvordan man sørger for, at unge mennesker ikke bliver trukket ind i rocker- og bandemiljøet, og jeg synes, det er godt at se, at regeringen har nogle forslag til, hvordan man også kan få folk ud af bandemiljøet. Problemet er, at man ikke forholder sig særlig meget til alt det, der er inde i midten, som i virkeligheden er dér, hvor det store problem er, det, der påvirker mange menneskers hverdag, nemlig ved at der bliver utryghed med al den rocker- og bandekriminalitet, som vi er vidne til, som vi læser om, som sker i vores byer, og som vi må forholde os til.

Vi ønsker i Liberal Alliance, at de kriminelle rocker- og bandemedlemmer skal opholde sig i fængslerne i stedet for på gaderne. Og det ønsker vi at sikre ved hjælp af markant længere straffe, end man får i dag. Vi ønsker at gøre det ved at droppe strafabatterne, sådan at folk ikke bare bliver lukket ud i flæng. Jeg må indrømme, at jeg personligt mener, at noget af det mest provokerende, man kan opleve, er de her tv-udsendelser fra retssager mod rocker- og bandemedlemmer, hvor det, man så kan høre journalisterne berette, er, at de mennesker, der nu skal til at have behandlet alle deres nye lovovertrædelser, faktisk tidligere har været i fængsel og har et generalieblad så langt som et ondt år. Opholdet varede bare ikke særlig længe, og af eller anden uforklarlig grund er de blevet lukket ud igen.

Ja, grunden er måske ikke så uforklarlig, som den måske kunne være. Det skyldes lovgivningen. Det er sådan set et ansvar, vi har herinde på Christiansborg. Det kunne vi ændre, hvis vi ville, hvis der

var 90 mandater, der ville gøre noget ved det. Det er da rigtigt, at der heldigvis er en del rocker- og bandemedlemmer, der kommer i fængsel, men det er jo bare ikke nok, det er ikke længe nok, og det er noget, vi gerne vil sætte ind over for.

Ser vi på de konkrete initiativer i L 112, så er der jo mange små initiativer. De fleste af dem synes vi sådan set er ganske fine. Der er et par af dem, vi måske gerne vil diskutere lidt grundigere med justitsministeren – det håber jeg at vi får lejlighed til – fordi vi ikke bare lige siger ja til det hele. Der er nogle, der ikke lige ligger til os. Jeg håber også, at justitsministeren vil tage initiativ til at indkalde Folketingets partier til en drøftelse, der ikke bare handler om den pakke, der her er lagt frem med L 112, men til en dybere drøftelse af, hvordan vi kan komme bande- og rockeruvæsenet til livs.

Jeg kan jo høre på den socialdemokratiske ordfører, fru Trine Bramsen, at Socialdemokratiet har et meget stort ønske om at få gjort noget ved det her. Jeg hørte også, at ordføreren selv sagde, at der var lidt i forhold til strafskærpselserne. Derfor forstår jeg det jo sådan, at Socialdemokratiet jo i virkeligheden er interesseret i – og godt kunne tage en lidt dybere drøftelse af – hvad der skal ske. Måske kan det være, at de ændringer, der har været eller er på vej i andre dele af magten, nemlig på regeringsbænkene, ligefrem kunne gøre, at regeringen ville blive mere fremkommelig med hensyn til at lytte til synspunkterne fra Liberal Alliance og de øvrige borgerlige partier, at vi kunne finde hinanden med nogle mere varige løsninger.

Alternativet er, at vi kommer til at stå her igen og igen og diskutere de samme problemer. Så vil regeringen om 2 år kunne sige: Aha, nu er der 50 flere rocker- og bandemedlemmer i fængslerne. Er det ikke fantastisk? Jo, det er da rart, det er da i hvert fald bedre. Det vil jeg gerne sige, det er det. Men det er bare ikke godt nok. Og jeg synes ikke, at vi kan være bekendt over for befolkningen ikke at sørge for at gøre noget mere grundlæggende for at løse de her problemer.

Kl. 15:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 15:26

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at beklage over for formanden, at jeg har ødelagt rækkefølgen. Jeg var heller ikke helt klar over, at jeg var efter Dansk Folkeparti, men hvis vi skal tro meningsmålingerne, kan det være, jeg skal vænne mig til at ligge oppe i den ende af rækkefølgen. O.k., det tager vi på det tidspunkt.

Vi står her med regeringens forslag til en såkaldt bandepakke, og jeg må indrømme, at vi i Enhedslisten nok har fundet, at vi har stået sådan lidt i en mystisk diskussion det sidste stykke tid, mens diskussionen om bandebekæmpelse, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, har floreret – ikke alene herinde i Folketinget, men også i medierne. For der er sådan en overbudspolitik kørende, hvor regeringen fremlægger nogle hovedløse forslag til strafskærpselser, og så kommer den anden side af salen og siger: Arh, vi vil gerne være endnu hårdere, og så trækker vi nogle skarpe overskrifter. Og så kører det lidt op i en spids.

Det, der er så ærgerligt ved det – altså, ud over at det kan være svært at følge med i, hvem der nu senest har budt højest på den nyeste strafskærpselse – er, at der ikke er nogen, der dokumenterer, at det at hæve straffen tjener til andet end nogle skarpe overskrifter. Altså, al forskning peger jo på – og det gør logik sådan set også – at en hårdet rocker ikke siger til sig selv: Hov, nu må jeg da hellere lade pistolen blive hjemme, for jeg har hørt, at de har hævet straffen fra 1 år til 1½ år. Selvfølgelig virker det ikke. Og det gør det så ær-

gerligt, fordi det er en helt forkert banehalvdel, den her diskussion foregår på.

Derudover vil jeg også sige, at jeg synes, der er noget mystisk i den her meget store sammenblanding af forskellige tiltag. Altså, på den ene side ændrer man på det, der hedder straffelovens § 81 a, som kan give dobbelt straf i forbindelse med nogle meget voldsomme forbrydelser, når der også eksisterer en bandekonflikt. Den bestemmelse er allerede tidligere blevet kritiseret for at have meget, meget vage formuleringer og kriterier. Og det bliver den igen nu i en lang række høringssvar – af nogle i øvrigt utrolig kyndige mennesker inden for retssystemet – for at videreføre den her tradition med vage kriterier og nogle meget voldsomme bevisvanskeligheder til følge.

Men til det siger man så fra regeringens side: Arh, men de bevisvanskeligheder osv. er jo noget, der vil være op til domstolene, så det må vi lade dem om. Men samtidig vil man være meget detaljeret og præcis med, hvordan straffniveauerne skal udmåles i første-, anden- og tredjeangstiltælde. Det er bestemt ikke op til domstolene. Og så virker det lidt, som om man igen kigger på, hvor den nemme del er henne, hvor man kan hoppe over, hvor gærdet er lavest.

Der er to ting ved det her lovforslag, som er galt. Det ene er, at det er symptombehandling. Når man har læst presseudtalelserne – det er godt nok fra den tidligere justitsminister, men indtil jeg hører andet, antager jeg, at den nuværende er enig – bliver der sagt: Jamen skærpede straffe holder dem væk fra gaden. Og man kan jo ikke være uenig i, at i den korte periode af ens liv, som det jo er, at man sidder i fængsel, er personerne inkapaciteret. Og den inkapacitering finder selvfølgelig sted. Det er et reelt argument, men med det argument kan vi lige så godt droppe tanken om resocialisering og præventivt arbejde. Så kan vi lige så godt sætte alle, der begår kriminalitet, ud på en øde ø. Så kan vi lade dem være der for livstid; så er vi af med dem, og så er de væk fra gaden.

For det andet er det symbolpolitik. Altså, hvis man læser bl.a. bemærkningerne, kan man læse ekstremt mange gange med lidt forskellige formuleringer, men nogenlunde klart hver gang, at formålet klart er at vise, at samfundet ikke *accepterer*. Og ja, det er bestemt vigtigt gennem straffelovgivningen at signalere, at der er nogle handlinger, man fordømmer ved at gøre dem kriminelle i straffelovens forstand. Men det er ikke noget argument for, at den strafskærpselse så skal virke særlig præventivt, selv om det er det, man slår sig op på.

Vi synes, det er ærgerligt, for der er faktisk nogle små elementer i det her, som kan have en positiv effekt. Men man bruger en kæmpe andel af de penge, der er, til strafskærpselse, som ikke har nogen dokumenteret effekt overhovedet. Og så bruger man en lille klat penge til en taskforce, som man godt nok ikke får særlig meget præventivt arbejde, ikke særlig mange gadeplansmedarbejdere, ikke særlig meget indsats i folkeskolerne eller socialrådgivere i daginstitutionerne ud af. Det er ellers ting, som vi ved kan være med til at fastholde unge mennesker i alternative fællesskaber, i stedet for at de skal finde fællesskaber på gaden blandt andre kriminelle. Og det er det, der er kernen i det her.

Så ville jeg sige en masse om, hvad man ellers burde diskutere, men min tid er løbet ud.

Kl. 15:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ja, det er rigtigt. Jeg skal bede ordføreren om at vente. Der er et par korte bemærkninger. Hr. Karsten Lauritzen, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:32

Karsten Lauritzen (V):

Fru Pernille Skipper ville hurtigt ned fra talerstolen i dag. Det ligner ellers ikke Enhedslisten.

Tak for ordførertalen. Jeg må sige, at jeg forstår på fru Pernille Skipper, at Enhedslisten tror, at alle, også hardcore bandemedlem-

mer, kan resocialiseres. Der er jo i hvert fald nok en uenighed. Vi er nogle, der er tvivlende over for, om folk, der begår mord og mordforsøg som banderelateret kriminalitet, i virkeligheden skal lukkes ud igen. De skal vel sidde i fængsel i meget, meget lang tid.

Det, som jeg godt vil spørge fru Pernille Skipper om, er først og fremmest: Hvordan forholder man sig til det forslag, der ligger? Har man tænkt sig at stemme ja eller nej til det? Det er det ene. Det andet er: Hvad vil Enhedslisten så? Nu kritiserer man det, regeringen kommer med, man kritiserer det, de borgerlige er kommet med. Hvad vil Enhedslisten så? Skal man bare lukke folk ud af fængslerne og lade være med at straffe dem? Er det sådan, man løser bandekonflikten? Hvad er Enhedslistens svar? Det savner jeg lidt i den her debat.

Kl. 15:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:33

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg simpelt hen så glad for at hr. Karsten Lauritzen spørger mig om, fordi det var netop det, at jeg ikke nåede i min ordførertale, fordi jeg brugte alt for lang tid på alle mulige andre ting.

For det første kan alle resocialiseres. Det er der jo ikke noget faktuelt, der tilsiger. Tværtimod, er der jo nok noget, der siger, at det kan alle ikke, men samtidig kan vi også se eksempler på nogle af de mest hærdede kriminelle, som faktisk kommer ud af det igen med vilje og støtte og en reel mulighed. Jeg vil sige det sådan, at det skal forsøges med alle. I Enhedslisten er vi ikke indstillet på, at man spærre folk inde på reel livstid eller sender dem ud på en øde ø. Sådan er det i et retssamfund; vi skal forsøge os med resocialisering. Alle skal have en chance til, og vi skal som samfund levere de bedste muligheder for, at resocialisering bliver virkelighed, så vi undgår nye ofre. Og nu nåede jeg det ikke igen!

Kl. 15:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Men der kommer et nyt spørgsmål fra hr. Karsten Lauritzen. Værsgo.

Kl. 15:34

Karsten Lauritzen (V):

I de lukkede fængsler, som jeg tror er fyldt op, halvdelen af dem, med folk fra rocker- og bandemiljøet, er der 60 pct., der er gengangere, så noget tyder helt ærligt på, at de her mennesker ikke bliver resocialiseret. Derfor kan det bare undre, at Enhedslisten så ikke anerkender, at ja, i nogle tilfælde er det eneste, der hjælper, at spærre de her mennesker inde i ganske, ganske lang tid. Når vi nu ser rockergupperinger komme fra Holland, som har en helt anden tilgangsvinkel til det, end vi har i Danmark, så må jeg sige, at så forstår jeg ikke, at Enhedslisten ikke anerkender, at det kan være en løsning at sætte nogle af de her folk i fængsel i væsentlig længere tid end det, vi gør i dag, for så er de i det mindste væk fra gaden. De kan ikke skabe utryghed, mens de er i fængslerne.

Kl. 15:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:35

Pernille Skipper (EL):

De tal viser jo netop, at der er noget, der tyder på, at vi ikke er dygtige nok til at resocialisere efter min klare overbevisning. Recidivet er alt for højt. Det er bl.a. et resultat af, at man har hældt mennesker ind i fængslerne, strafmassen er steget med 61 pct. i løbet af de sidste 10 år. Der er langt flere mennesker, der oplever at sidde i fængsel i me-

get længere tid, og det har ikke ført til, at flere af dem ikke recidiverer. Så jeg tror sådan set, at det, vi kan se ud fra de tal, er, at hr. Karsten Lauritzens og den tidligere regerings politik har spillet fallit på det område.

Men jeg vil også bare sige, at selvfølgelig skal man straffes, når man begår noget kriminelt. Vi vil bare gerne have, at man udnytter den tid bedst muligt og sørger for at have så mange alternative straf-former, som vi ved virker langt bedre end fængslerne, så vi kan sørge for, at vi har den største chance for, at der ikke bliver begået kriminalitet igen og der ikke kommer flere ofre. Tak.

Kl. 15:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er nye spørgsmål. Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 15:36

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt til Enhedslistens rolle som støtteparti for regeringen. Det er jo sådan, at det er en mindretalsregering, vi har. Ja, i dag er den jo blevet endnu mere en mindretalsregering, efter at et parti nu går ud af regeringen. Vi kommer så formentlig ikke til at høre, hvad det parti mener om bandepakken, men vi får se, om der lige pludselig dukker en op og kommer med partiets mening, nemlig SF's mening om det her.

Men vi kan jo så spørge Enhedslisten, der i hvert fald fortsat er et støtteparti for regeringen, må vi gå ud fra: Hvad synes Enhedslisten om det forløb, der ligger til grund for det forslag, regeringen har fremsat, det, vi debatterer her i dag? Vi undrer os i Dansk Folkeparti, kan jeg sige, over forløbet, for normalt med sådan nogle ting vil man jo prøve at få et bredt samarbejde, men det, der skete her i efteråret, var, at regeringen lige pludselig lagde sit forslag på bordet, også kom med lidt penge, dog ikke til flere politifolk, kun til nogle andre småting, og så sagde man: Så kan I få lov til at stemme for det nede i salen. Synes Enhedslisten, at det er en ordentlig måde at gøre det på?

Nu forstår jeg, at Enhedslisten, ligesom i hvert fald Dansk Folkeparti er det, er kritisk over for en del punkter. Er det en ordentlig måde at gøre det på, eller burde det ikke være sådan, at man indledte et samarbejde med de øvrige partier og diskuterede sig frem til en løsning, hvor der forhåbentlig kunne skabes et flertal?

Kl. 15:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:37

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at sige, at Enhedslisten er parlamentarisk grundlag for den her regering. Det er fuldstændig korrekt. Jeg tror, at dem, der har fulgt med i dansk politik det sidste par år, er fuldstændig klar over, at noget støtteparti som Dansk Folkepartis måde at være støtteparti på, når man stemmer for hvad som helst, nedskæringer i efterløn, dagpenge osv. osv. for at få et par grænsebomme, er vi bestemt ikke. Men parlamentarisk grundlag? Ja, det er vi.

Jeg har sådan set den opfattelse, at hvis man gerne vil have en bred dialog om et lovforslag, er det vel det, vi sådan set har udvalgsbehandlingen til. Så kan man stille sine ændringsforslag, man kan diskutere i udvalget, om der skal justeringer til hist og her. Det, jeg opfatter, er, at højre side af Folketingssalen er rigtig sure over, at de ikke har fået lov til at komme ind i et lukket, hemmeligt forhandlingslokale med god kaffe og wienerbrød, hvor de kan sidde og fedtspille lidt og forhandle sig frem til at få lidt hist og her, måske en grænsebom eller noget andet.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:38

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes ikke rigtig, der blev svaret på det, jeg spurgte om, men jeg kan måske lige prøve at spørge igen: Synes det parlamentariske grundlag, lad os kalde Enhedslisten det så, at det er en god måde, man har gjort det på, altså at man bare fremsætter noget, og så regner man i øvrigt bare med, at partierne bare bakker op om det, herunder altså Enhedslisten? For som det er lige nu, er det en mindretalsregering, og der er nogle kritiske borgerlige partier, og så er der Enhedslisten, der også er kritisk. Er det en god måde at gøre det på, eller burde man egentlig gøre noget andet, hvis man som regering er gået til valg på, at vi skulle have et meget bredt samarbejde, og at statsministeren skulle være vores alle sammens statsminister? Er det o.k. med Enhedslisten, at man gør det på den måde?

Kl. 15:38

Kl. 15:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:39

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at sige, at Enhedslisten stemmer imod det her lovforslag, hvis nogen skulle være i tvivl.

Derudover vil jeg sige, at jeg ikke mener, vil jeg sige til hr. Peter Skaarup, at Dansk Folkeparti eller nogen andre har ret til at klappe lovforslag af i hemmelige, lukkede forhandlingslokaler med dyrt wienerbrød, eller hvad man nu ellers spiser. Jeg mener, at befolkningen har ret til at følge med i processen, og derfor synes jeg sådan set, det er fint, at regeringen fremsætter sit forslag, og så må de borgerlige jo i udvalgsbehandlingen sige: Vi har en række ændringsforslag. Og hvis de ikke går igennem, kan Dansk Folkeparti jo stemme imod. Det har Enhedslisten tænkt sig at gøre.

Men det med at klandre for processer, som ikke er foregået hemmeligt nok, får hr. Peter Skaarup ikke Enhedslisten med på.

Kl. 15:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Medmindre nogen lige pludselig melder sig, er det den sidste ordfører. Hr. Tom Behnke, Konservative. Værsgo.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Da jeg sad og læste det her lovforslag igennem, kunne jeg ikke lade være med at komme til at tænke på en af de store beskæftigelser, jeg har haft i min have, nemlig at fjerne skvalderkål. Sagen er, at ligegyldigt hvor meget man hiver og slider i det her skvalderkål, er det eneste, man får, større og større bunker af kompost, man kan køre væk. Hvis ikke man kommer ned og får fjernet rødderne, bliver problemet ved og ved. Man er simpelt hen nødt til én gang for alle at tage sig sammen og så sørge for at fjerne det hele. Når først det er sket, er man af med problemet.

Det tænkte jeg lidt på her, for det lovforslag, vi står med her, er jo dybest set bare en række småjusteringer af eksisterende ordninger. Der er ikke noget nyt her, der er ikke nogen nytænkning, det er småjusteringer det ene sted og småjusteringer det andet sted, og så håber man på, at man på den måde har løst problemerne. Det har man jo ikke! Man bliver nødt til at tænke nyt, man bliver nødt til at gøre noget helt anderledes radikalt.

Der er ingen tvivl om, at alt det, der er gennemført af lovgivning, selvfølgelig er noget, som har virket. Vi hørte også, at fru Trine Bramsen først forsøgte sig med, at det skulle være den nuværende regering, der havde æren for det, men det er selvfølgelig politiets fortjeneste, at der sidder så mange kriminelle bandemedlemmer i fængsel, og det er sket på baggrund af de regler, som VK-regeringen fik gennemført. Det skal vi lige huske på. Det har selvfølgelig virket et stykke ad vejen, men det har ikke været nok.

Jeg synes, man som politiker må stoppe op og kigge ud i virkeligheden og så sige, at det, vi har gjort i den allerbedste mening, ikke virker godt nok, vi bliver nødt til at prøve at gøre noget andet. For vi har stadig væk massive problemer med kriminelle bandemedlemmer, rockermedlemmer, der skaber utryghed i vores samfund – helt uhørt meget utryghed! Når man tænker på, hvor relativt få de mennesker i virkeligheden er, burde alle vi andre stille os skulder ved skulder og meddele de der mennesker: Nu er festen slut! Det burde vi jo gøre, men det gør vi ikke, vi overlader det til lovgivningen og til politiet, og vi må jo så arbejde videre på den måde, og det gør vi så.

Noget af det, der har slået mig ved lovforslaget her, er, at man gør det lettere at flytte negativt stærke fanger fra et fængsel til et andet fængsel, og der sidder jeg bare og tænker, om det ikke var en af de love, vi helt skulle ophæve. Hvorfor har man overhovedet nogen som helst rettigheder som indsat i et dansk fængsel, med hensyn til hvor man skal sidde og afsone? Det skal man da ikke have. Hvis det er sådan, at myndighederne vurderer, at det er bedre, at man sidder i et andet fængsel end dér, hvor man sidder i dag, skal de da bare kunne flytte vedkommende. Det her er jo ikke et tillidsmandskursus på Lo-skolen, det er et fængsel, vi taler om. Prøv nu at gøre et eller andet.

Så går man ind i den her bestemmelse, § 81 a, om dobbelt straf til bandemedlemmer og rockere, og der skal jeg blankt erkende – jeg påtager mig gerne det fulde ansvar – at det jo er en paragraf, der slet ikke blev formuleret i sin tid, sådan som den politiske vilje var til det. Det politiske ønske var, at rockere og bandemedlemmer skal have dobbelt straf, når de laver banderelateret kriminalitet, og så har man åbenbart fået formuleret en paragraf, der er så snørklet, at den stort set ikke har været brugt endnu. Jeg tror faktisk ikke, den har været brugt endnu. Der er så mange kriterier og betingelser, der skal være opfyldt, før man overhovedet kan bruge den, så den ikke har været i anvendelse.

Nu prøver man at justere en lille smule på det, og så ser man, om ikke den bestemmelse kan bruges. Næh, det kan den ikke. Altså, det er jo ikke rimeligt, at man stiller som et kriterie, at den eneste mulighed, der er for at give dobbelt straf, er, hvis rockere og bandemedlemmer er i en aktiv intern konflikt med hinanden, hvor de aktivt skyder på hinanden. Det giver ingen mening! Det er jo ikke lige præcis i den situation, men når de laver al deres anden kriminalitet, narokriminalitet osv., at der bare skal være dobbelt op på straffen. Så det var et af de steder, man virkelig kunne gøre noget, hvis man ville.

Det sidste, jeg skal nævne her, er prøveløsladelse. Det, regeringen kommer med, er sådan set udmærket, det er ikke det, men det er bare slet, slet ikke nok. Nu lægges der et kriterie ind om, at når man er prøveløsladt, er det et vilkår, at man ikke må ses med andre bandemedlemmer og rockere. Ja, o.k., det er fint nok, ingen skade i det, vi støtter det, men det er jo ikke nok. Alene det, at man stadig væk er erklæret rocker- eller bandemedlem, gør jo, at det ingen mening giver at blive prøveløsladt. Prøv at høre her, formålet med prøveløsladelse er, at man skal prøve at leve en kriminalitetsfri tilværelse, og det er ikke det, man gør, når man er rocker- eller bandemedlem. Så der skal selvfølgelig overhovedet ikke være mulighed for prøveløsladelse, men fred være med det.

Jeg vil konkludere, formand, at vi er positive over for forslaget, men det er slet ikke nok.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er en kort bemærkning. Fru Trine Bramsen, værsgo.

Kl. 15:44

Kl. 15:44

Trine Bramsen (S):

Det er jo glædeligt, at Konservative deler Socialdemokraternes ønske om at bekæmpe rockere og bandemedlemmer. Grunden til, at jeg tager ordet, er en forglemmelse. I min ordførertale glemte jeg at tilføje, at De Radikale og SF naturligvis også bakker op om det her forslag. Så kunne jeg jo godt spørge ordføreren, hr. Tom Behnke, om ikke han synes, det er dejligt, men det vil jeg undlade. Det var bare en kommentar.

Kl. 15:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:45

Tom Behnke (KF):

Ja.

Kl. 15:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Det var svaret. Er der et nyt spørgsmål?

Nej, det er fint. Tak for det.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er så vedtaget.

Undskyld, det er en lidt mærkelig dag i dag. Men justitsministeren er her da i hvert fald, værsgo.

Kl. 15:45

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Vi behøver ikke trække det ud. Vi får også fornøjelsen af en ny debat lige om lidt. Men jeg vil gerne takke de fremmødte ordførere og alle dem, som måtte se med andre steder, for den overvejende positive modtagelse af forslaget.

Jeg synes selv, at vi har lavet et forslag, som rammer en rigtig god balance. Som den socialdemokratiske ordfører redegjorde for, er det et forslag, som er kommet til veje, ved at der er rigtig mange mennesker, som arbejder inden for det her felt, som har kigget på, hvad der er behov for af stramninger og muligheder – steder, hvor vi kan styrke den indsats, som jeg tror at vi alle sammen er enige om, og som handler om at få fanget flere og få sat flere bag lås og slå og sørge for, at der er mere tryk for den almindelige dansker på gader og stræder.

Der har været rigtig mange forskellige debatter, og der er blevet rejst spørgsmål, og nogle af tingene vil jeg gerne lige kort komme ind på.

Der har været lidt kritik af, at det her er for slapt, for billigt, for lidt og for sent – det, som man nu engang skal sige, når man sidder i opposition. Til det vil jeg egentlig gerne sige, at som jeg kigger på det her, synes jeg, det hverken er for slapt, for sent eller for lidt. Jeg synes faktisk, at det er en rigtig god opfølgning på den konflikt, som vi så blusse op i begyndelsen af 2013, nemlig en konflikt, som blussede op mellem flere forskellige rocker- og bandegrupperinger, og hvor vi begyndte at se en stigning i en fuldstændig uacceptabel adfærd af medlemmerne af grupperingerne. Det kiggede vi selvfølgelig på fra regeringens side med stor alvor, og derfor bad vi folk om at hjælpe til med at lave et lovforslag. Det er et stort lovforslag, som

også er et gennemtænkt lovforslag, hvor der er den nødvendige balance mellem det forebyggende og det retshåndhævende.

Der har været stillet spørgsmål om rockerborgere. Og som fru Trine Bramsen nævnte, er det jo rigtigt, at vi lige har haft et langt samråd om, hvilke muligheder vi har i forhold til grundlovens bestemmelse for at gå ind og lukke rockerborgere, og om, hvad vi kan gøre for at hjælpe de mennesker, som bestemt står i en dybt ulykkelig situation, hvis der er rockere, som beslutter sig for at slå sig ned lige præcis ved siden af dem.

Derfor indeholder vores lovforslag jo også de muligheder, der er inden for grundlovens rammer til at styrke og hjælpe kommunerne med at få lavet en vejledning, med at få steder, hvor de kan henvende sig for at få hjælp, med at være opmærksomme på, hvilke servitutter der skal skrives ind, så man kan forhindre, at en ejendom eventuelt kan blive til en rockerborg. Men som sagt skal det ske i erkendelse af, at der er nogle begrænsninger i forhold til grundloven. Det er jo det, der ligger her.

Der har også været lidt kritik af, at der ikke er strafskærper nok. Til det vil jeg gerne nævne, at jeg egentlig synes, at den paragraf, som handler om at kigge på, om man ikke kan fordoble straffen for nogle forbrydelser, sådan set må tale for sig selv.

Der har været en debat, hvor flere har sagt, at kriminelle skal bag lås og slå. Det er så nemt med det, for så kommer de ikke ud på gader og stræder, og så ved vi, hvor de er, og så laver de ikke noget skidt så længe. Det synspunkt kunne jeg sådan set godt langt hen ad vejen være enig i. Jeg har bare mine betænkeligheder, for på et eller andet tidspunkt skal folk jo tilbage, ud i samfundet, og der giver det altså rigtig god mening, at vi har prøveløsladelser, som er det instrument, som vi nu engang har i den danske retspleje. Vi sætter ikke bare folk i fængsel, og så slipper vi dem løs til gaden. Vi har rent faktisk mulighed for at lave nogle vilkår for, hvad vi gerne vil holde øje med i den tid, der er lige efter løsladelsen.

Jeg synes, det giver mere mening, at vi siger til folk, at de kan få lov til at komme ud, mod at der så eventuelt er mulighed for at lave et vilkår i deres straf, som hedder, at man ikke har lov til at hænge ud sammen med sine rockervenner, at man ikke har lov til at hænge ud sammen med bandemedlemmerne, at man ikke må opholde sig på bestemte steder, hvor de andre er. Og sker det, eller begår man ny kriminalitet, så falder hammeren selvfølgelig, og så skal man ind og sidde tiden ud og muligvis endda få en ekstra straf. Når man har sådan en mulighed, har man også en eller en form for hånd i hanke med, at dem, man løslader, har et eller andet incitament til ikke at begå ny kriminalitet. Dette instrument synes jeg er vigtigt at bevare, samtidig med at vi jo altså også – og det vil jeg gerne understrege – sætter straffen op.

Vi går også ind og giver mulighed for, at man kan give en højere dusør til nogle af dem, som hjælper til som kilder til de her miljøer. Og når vi gerne vil det, er det jo, fordi det tit er nogle meget lukkede miljøer, vi har brug for at komme ind og få nogle oplysninger fra. Derfor kan det her være et rigtig godt redskab.

Vi går ind med en forebyggende hånd. Nogle af de her unge mennesker, som er ved at komme ud i rigtig store problemer, falder lidt mellem to stole. De er måske blevet myndige, og det vil sige, at vi ikke har samme mulighed for at få forældrene til på en eller en måde at spille en rolle, og her gør vi nu det med det her lovforslag, at vi ændrer loven, så vi får mulighed for også at dele oplysninger med eksempelvis forældre og andre familiemedlemmer, hvis vi kan se, at det kan have en kriminalitetsbekæmpende effekt. Så det er altså en rigtig, rigtig god ting, og der bliver nedsat en taskforce under Social-, Børne- og Integrationsministeriet, som også skal kigge på lige præcis den her nødvendige balance, der skal være til det forebyggende.

Kl. 15:51

Vi går ind og styrker hjælpen i forhold til exitprogrammer, altså hvordan vi får folk ud, og der er også noget så banalt som at hjælpe folk med at få fjernet deres bandetatoeringer. Det lyder måske ikke af meget, men det betyder meget for folk, at de bærer deres identitet på sig. Og når den er tatoveret på huden og man kommer og er motiveret for gerne at ville forlade den gruppering, som man har tilhørt, så er det vigtigt, at man har adgang til at kunne få den hjælp. Og det synes jeg er en af de positive ting, som ligger på den bløde side i det her.

Man altså, vi laver en masse skærpelser i forhold til straf, vi udvider zoneforbuddet, og vi gør det også sådan, at det kan være muligt at nægte prøveløsladelse, når der foregår en voldelig konflikt. Så der er altså både bløde og forebyggende initiativer, men langt, langt flere af dem, som har det sigte, at vi skal sørge for at få folk til at blive bag lås og slå så lang tid som overhovedet muligt.

Når det så er sagt, vil jeg gerne sige noget med hensyn til den debat, vi har haft, om, hvad der har hjulpet, hvordan det egentlig står til med vores kriminalitetsindsats i det hele taget, og hvordan det er med politiets ressourcer. Der er jo ikke nogen tvivl om, at kriminaliteten gennem de senere år har udviklet sig meget. Det har vores struktur også i forhold til den polititjenestning, vi har. Vi er gået fra en situation med rigtig mange små politistationer, som har været lokalt betjent, til nu at have nogle lidt større enheder, som kan rykke ud, og som har noget mere specialisering. Det har været en stor omlægning, som vi er mange der har stået bag, og som jeg egentlig også synes vi har fået et bedre politi ud af.

Når vi kigger på, hvordan det er gået med kriminaliteten i vores samfund, må vi også sige, at vi har en faldende ungdomskriminalitet, og at vi har færre voldelige overfald, og det synes jeg er glædeligt. Jeg tror, at vi skal takke både vores forebyggende indsats og vores SSP-indsats for det. Det skyldes vores dygtige politi og den måde, vores myndigheder arbejder sammen på for lige præcis at forhindre, at mennesker havner i kriminalitet.

Omvendt er der nogle mennesker, vi kan se slet ikke respekterer landets love, er fuldstændig afstumpede og helt uden for det, man normalt ville kalde for pædagogisk rækkevidde. Så vi kan altså se en stor gruppe af mennesker i vores samfund, som bliver mere og mere indstillet på at ville følge loven og ikke begå kriminalitet, og så er der en lille gruppe, som bliver mere og mere afsporet. Derfor skal vores indsats selvfølgelig også kunne rumme lige præcis den udfordring og det, der sker i den forbindelse. Det er det, jeg synes at vores bandepakke lægger op til. Derfor vil jeg glæde mig til at have fremtidige og længere debatter med Folketingets partier om, hvordan og hvorledes det her kan komme til at ske.

Jeg forstod, der var lidt debat om noget proces og noget wienerbrød i Justitsministeriet. Jeg kan sige, at det er vi holdt op med, men man kan godt nogle gange komme og få en gulerod eller en agurkestav. Men jeg synes, den naturlige proces i det her må være, at man behandler lovforslaget i Folketingets udvalg, og så må man jo se, hvad der kommer af ændringsforslag. Så synes jeg i øvrigt, det er godt, at vi også om lidt skal have en debat om oppositionens beslutningsforslag, B 37. Den skal vi have om et øjeblik.

Kl. 15:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det var godt, justitsministeren kom på banen, for nu har der meldt sig en lang række ordførere. Tak, justitsminister.

Værsgo, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:54

Karsten Lauritzen (V):

Tak til justitsministeren. Jeg må sige, at jeg tror, det er uden fortillæde, at en justitsminister lægger et omfattende lovforslag som det her ned i Folketingssalen, uden at der er flertal for det, uden at der er

parlamentarisk opbakning. Altså, det er jo rigtigt, at i 2009 lavede den borgerlige regering en bandepakke, men da havde Dansk Folkeparti tilkendegivet, at de stemte for. I øjeblikket er der jo ikke i Folketingssalen et flertal for de initiativer, og derfor er det mærkeligt – hvis man vil det, som ministeren påstår man vil i regeringen – at man ikke indkalder til en forhandling. Det må jeg sige. Jeg kan ikke se, hvorfor ministeren ikke skulle gøre det, så det vil jeg godt komme med en klar opfordring til. Så kan vi jo i fællesskab blive enige om noget, der rent faktisk løser problemet. Det var det ene.

Det andet handler om det her med prøveløsladelse, hvor ministeren siger, at vi skal prøveløslade, for så kan vi fastsætte vilkår, og hvis folk begår kriminalitet igen, ryger de ind. Det er jo ikke rigtigt. Man skal begå ligeartet kriminalitet. Det vil sige, at hvis en rocker er dømt for mord og prøveløsladt, så skal man begå mord igen for at ryge ind, men hvis man begår vold og andet, ryger man ikke ind. Det er jo derfor, at der er nogle af os, der siger: Lad os holde lidt igen med prøveløsladelse af de her typer, måske hører de mere hjemme inde bag tremmer end ude i friheden.

Kl. 15:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ministeren.

Kl. 15:55

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg er sådan set ret sikker på, at inden Folketinget går på sommerferie, vil vi nok kunne stemme de her ting igennem, for som jeg kender det politiske landskab i Folketinget, kender jeg i hvert fald mange partier, som vil kunne støtte de her forskellige elementer. Og jeg er ret sikker på, at folk vil synes, at det er en god ting at kunne bakke op om, at nogle af de her strafskærpelser bliver til noget.

Det er selvfølgelig nu op til den debat, der skal være i udvalget, hvordan man tilrettelægger det. Regeringen har lagt en pakke frem, men det er jo rigtigt, at vi har et parlamentarisk støtteparti, men ikke et parlamentarisk grundlag, som altid stemmer sammen med regeringen i alt og alting. Derfor skal vi selvfølgelig søge et flertal andetsteds, og det håber jeg da også at jeg vil kunne opnå med nogle af de tilstedeværende ordførere.

Kl. 15:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:56

Karsten Lauritzen (V):

Jo, men så må jeg også sige, at jeg tror, at ministeren skal indstille sig på, at man skal skærpe nogle af de ting, der ligger heri. For det her er jo efter Venstres opfattelse ikke løsningen, og det kan jeg forstå at der også er nogle andre partier der mener. Og så er det jo mærkeligt, at et flertal i Folketinget vedtager noget, som vi ikke mener løser problemet. Det tror jeg da heller ikke at befolkningen kan være tilfreds med.

Så igen vil jeg komme med en opfordring til, at ministeren laver en reel forhandling. Jeg ved da godt, at en af grundene til, at man har lagt det frem på den her måde, har været, at SF har siddet i regeringen og blokeret. Men det gør de jo så ikke længere, så derfor er banen fri for justitsministeren til at samle nogle partier, der vil lave nogle reelle strafskærpelser, der kan løse det her problem. Så der er en klar opfordring til det. Vi melder os gerne i Venstre – til enhver tid – til kaffe og også det sunde ovre hos justitsministeren.

Kl. 15:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:57

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

At SF ikke længere er i regeringen, ændrer hverken noget ved SF's opbakning til pakken, som SF har været med i, eller den balance, som jeg synes er rigtig, og som er fundet med pakken. Det er jo ikke sådan, at det udelukkende er regeringspartierne, som har siddet og arbejdet for at finde frem til den her pakke. Det har været en lang række af organisationer og folk med forstand på de her ting, som har arbejdet lang tid med det. Derfor er der sådan set tale om et produkt, som er rimelig gennemarbejdet, gennemtænkt, og som har balancerne i orden. Det er i hvert fald den indgangsvinkel, som jeg har til det.

Så håber jeg da, at Folketinget vil stemme for det: at vi får mulighed for i højere grad at kunne idømme folk, som bliver idømt straffe for banderelateret kriminalitet, dobbelt straf; at vi vil kunne skærpe udgangen og nægte prøveløsladelse, når der eksempelvis er en voldelig konflikt i gang; at vi også kan få mulighed for at finde flertal for, at vi kan videregive oplysninger til forældre for at undgå, at deres børn havner i kriminalitet; at vi kan hjælpe kommunerne, så der bliver bedre styr på rockerborgene; og at vi kan gøre alle de andre ting, der ligger i forslaget. Jeg er da sådan set ret overbevist om, at inden vi når sommer, har vi nok fundet hinanden omkring det.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:58

Peter Skaarup (DF):

Tak. Jeg skal spørge ministeren om nogle af de tal, vi har fået, for, hvor mange bandetilknyttede der er. Vi har jo fået, heldigvis, nogle gode tal, som vi kan støtte os til, for, hvor mange der er involveret i de her kriminelle aktiviteter og organiseret kriminalitet. De seneste tal for, hvor mange der er involveret, og hvor mange Rigspolitiet monitorer, fik vi pr. 1. december 2013, og på det tidspunkt var det sådan, at 261 af dem, man monitorerede, ikke havde dansk statsborgerskab.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge justitsministeren, om ikke det er tankevækkende, at vi altså har 261 mennesker gående rundt her i Danmark, der ikke er danske statsborgere, men som alligevel deltager i aktiviteter, der gør, at Rigspolitiet i den grad er nødt til at være opmærksom på dem? Og hvad vil regeringen i øvrigt gøre, for at den gruppe bliver udvist af landet, for vi skal vel ikke finde os i, at udenlandske kriminelle bruger Danmark som legeplads for deres kriminalitet?

Kl. 15:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:59

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Det er jeg sådan set fuldstændig enig i. Vi skal ikke finde os i, at udenlandske kriminelle bruger Danmark som legeplads for deres kriminalitet. Derfor har regeringen også en stram og konsekvent linje, når det drejer sig om udvisning, og den linje er, at de mennesker, som kan udvises, fordi de har begået kriminalitet i Danmark, skal udvises. Og derfor er det sådan, at domstolene skal tage stilling til, når der er en, der bliver idømt en straf, om vedkommende kan udvises. Og hvis vedkommende kan det, uden at det er i strid med vores internationale forpligtelser, så er det også det, der finder sted. Så sådan er det.

I forhold til antallet af mennesker, som bliver overvåget, og som ikke har dansk statsborgerskab – det tal siger hr. Peter Skaarup er 261, og det tror jeg sådan set er rigtigt nok – så vil jeg sige, at jeg

tror, det tal, når man sammenligner det med nogle af de andre tal, der er, meget godt tegner det gammelkendte billede, der har været af, hvordan inddelingen er i nogle af de her grupperinger. Det, vi kan gøre, er jo at holde øje med, om folk begår kriminalitet, sørge for at komme efter dem, hvis de gør det, og prøve på at forebygge og forhindre, at folk kommer ind i kriminalitet.

Selvfølgelig er det da et højt tal, men når man sammenligner med, hvor mange mennesker der har dansk statsborgerskab, som vi holder øje med, så tror jeg, at den balance, der ligger i det, er velkendt.

Kl. 16:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:00

Peter Skaarup (DF):

Altså, justitsministeren siger meget fint, at regeringen er enig i, at vi ikke skal finde os i, at vi har udenlandske kriminelle, der bruger Danmark som legeplads for deres kriminelle aktiviteter. Skulle regeringen så ikke se at gøre noget ved det?

Som sagt handler det om 261 mennesker, der ikke er danske statsborgere, men som altså alligevel deltager i så negative aktiviteter, at Rigspolitiet er nødt til at overvåge de pågældende. Og det tal er jo ikke faldet. Det er faktisk et højere tal, end det var tidligere i 2013, hvor det var 235. Nu er det altså 261. Så hvad gør regeringen? Hvad sker der?

Kl. 16:01

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:01

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Først og fremmest vil jeg gerne igen sige, at jeg selvfølgelig synes, at det er et højt tal, men der er en ting, vi skal huske på, og det er, at man ikke er dømt for noget, fordi man er sat på en liste over personer, som politiet holder ekstra øje med. At man er sat på en liste over personer, som politiet holder ekstra øje med, betyder jo lige præcis, at vi får bedre chancer for at finde ud af, om folk render rundt og laver noget, de ikke må.

Men det er altså ikke nogen kriminalitet i sig selv at være et menneske, som politiet synes de skal holde ekstra øje med. Man kan ikke blive dømt for være sat på en liste over personer, som politiet synes skal overvåges. Man kan blive udvist, hvis man har begået en lovovertrædelse, og hvis man bliver dømt ved en af landets domstole. Sker der det, at man bliver dømt ved en af landets domstole, så vil man også dér tage stilling til, om en udvisning kan finde sted, og den vil finde sted, medmindre det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Sådan er det.

Kl. 16:02

Formanden:

Så har jeg noteret to yderligere med korte bemærkninger. Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:02

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Ministeren prøver sådan ligesom at affærdige vores kritik med, at oppositionen jo ved sådan nogle forslag her skal sige, at det er for lidt og det er for tyndt. Nej, nej, der er f.eks. det, at man nu genindfører knivloven. Man skriver her: skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder. Der skærper man straffen. Det var der, hvor regeringen ellers havde rullet det, vi indførte, tilbage, og nu er man så tilbage ved, at man gerne

vil skærpe en gang til, og det er jo fint nok. Det kritiserer vi slet ikke. Der, hvor det er fint, er det o.k.

Men når ministeren f.eks. fremsætter et lovforslag, hvor det i fremtiden bliver sådan, med ministerens egne ord, at man eventuelt kan benytte sig af muligheden for at stille vilkår om, at vedkommende ikke må ses med sine gamle venner i banden, så er det jo simpelt hen den tyndeste formulering, man overhovedet kan bruge. I stedet for kunne man have sagt: Man *skal* stille det vilkår. Det kunne man have gjort. Det ville f.eks. have været mere markant. Det ville ikke have været kun lidt eller for tyndt. Man kunne også gøre det, at man helt havde undladt overhovedet at prøveløslade. Er ministeren ikke enig i, at det da ville være skarpere, og at dermed er regeringens forslag noget tyndt på det område? Det er meget lidt, man kommer med.

Kl. 16:03

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:03

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg tror, at hr. Tom Behnke kommer til at inddrage lidt af det beslutningsforslag, vi skal behandle lige om et øjeblik. Men i forhold til debatten om prøveløsladelse vil jeg gerne sige, at jeg godt så, at der er blevet lavet en meningsmåling, hvor man spørger danskerne: Hvad synes du, hvad synes I? Er det ikke en god idé, at vi siger, at de kriminelle bare skal blive siddende bag lås og slå tiden ud? Det er der rigtig mange danskere der synes er en god idé.

Hvis jeg selv skal svare på, hvordan jeg ser på det, vil jeg sige, at hvis jeg bare skulle svare med hjertet, ville jeg sige ja, det må da også være det, der er rimeligt. Men når man så også skal bruge sin hjerne og tænke over, hvad man egentlig får ud af sådan et samfund, hvor vi bare siger til folk, at nu holder vi dem bag lås og slå og måske endda under så kummerlige forhold som overhovedet muligt, hvad er det så, man får ud af det? Man mister i hvert fald det greb, der er, at man kan prøveløslade folk, at man kan have det incitament til, at folk opfører sig ordentligt under deres afsoning, at de kan komme ud lidt før tid, og at vi kan stille vilkår i eksempelvis 2 år efter prøveløsladelsen.

Det vil sige, at man sådan set godt kan vælge at sige til folk: Du kan få 3 måneder mere i brummen, til gengæld slipper vi dig fuldstændig, når du først får lov at komme ud. Eller også kan man sige til folk: Du kan få lov at komme ud lidt før, men så stiller vi til gengæld vilkår og holder øje med dig i længere tid. Jeg tror, at vi får færre ofre ved den sidste model, og derfor er jeg selv personligt fortalende for prøveløsladelse som instrument.

Kl. 16:04

Formanden:
Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:04

Tom Behnke (KF):

Men det, man skal se på, er jo effekten af de lovgivningsmæssige tiltag, man tager. Hvilken effekt vil de have? Der er altså en kæmpe forskel på, at man går ind og eventuelt benytter muligheden for, at man kan stille vilkår ved prøveløsladelse. Jeg er enig i prøveløsladelsesinstrumentet, altså det, at man prøveløslader, for at folk kan prøve at leve en tilværelse fri for kriminalitet. Men det giver bare ikke nogen mening, hvis man er bandemedlem. Det *giver* ingen mening, fordi det at være bandemedlem jo er det, at man begår kriminalitet. Det er fællesnævneren for de her mennesker.

Men det, jeg så ville høre, var: Kunne man ikke også forestille sig, at man havde skærpet yderligere, f.eks. mit forslag om, at man sagde, at de løsladte ikke bare under prøveløsladelse, men simpelt

hen 2 år efter udstået straf ikke må ses sammen med de gamle bandemedlemmer? Hvis man gjorde det med sådan et tilhold i 2 år, ville man jo få de her bander fra hinanden. Det ville være noget, der havde effekt.

Kl. 16:05

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:05

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Den bandepakke, som regeringen har fremlagt, er fremkommet efter et meget, meget grundigt arbejde med rigtig mange forskellige mennesker, som har arbejdet tæt med det her. Når man taler med de mennesker, er der også en bekymring, hvis man går for langt ud af det der nu strammer vi-spor, for hvad er det for nogle fængsler, vi får? Hvad er det for nogle fanger, vi får? Hvad er det for en mentalitet, vi får blandt de indsatte? Derfor er det rigtig, rigtig vigtigt, at balancen er i orden, og at de hensyn, der også handler om, at folk jo skal ud igen på et eller andet tidspunkt, også er med.

I forhold til hvordan bander og rockermøder fungerer, er det jo meget forskelligt. Der kan være en meget, meget hierarkisk struktur inden for en rockergruppering, hvor den kan være meget mere løs inden for bandestrukturen, og hvor man også kan skifte rundt, og nogle gange kan forandre sig. Det sker ikke lige så meget inden for rockermiljøet.

Det, jeg synes må være det rigtige, er at sige, at det er domstolene, der skal træffe den her slags vurderinger. Det kan vi ikke stå og gøre fra Folketingets talerstol, og derfor skal det altid være en konkret vurdering lagt over til en dommer.

Kl. 16:06

Formanden:
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:06

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes sådan set, at justitsministeren skal have ros for at lægge forslaget frem til det, jeg tror Anders Fogh Rasmussen kaldte fri forhandling, og så må vi jo se, om ministeren kan finde et flertal. Vi medvirker meget gerne. Vi har et par bekymringer i forhold til det konkrete lovforslag, så har vi nogle ændringsforslag, og så går jeg ud fra, vi finder et kompromis. For hvis det skal være enten-eller, kan vi ikke medvirke i den form, det ligger i nu.

Jeg kunne godt tænke mig at se på de her rocker- og bandegrupperinger i forhold til vores ønske om strengere straffe og den slags. Jeg kan se, at man i den seneste rapport, der er kommet fra Rigspolitiet, siger, at der er 1.040 personer i det, der hedder niveau 1. De har modtaget 2.429 domme i alt for 21.641 relevante forhold, og så kan man da undre sig over, at de mennesker pludselig i løbet af få år er der igen. Altså, hvis man havde et ønske om at gå ind og kigge på strafabatterne, kunne man også sørge for at fjerne nogle af de her mennesker fra gaden, til glæde for de fleste.

Kl. 16:07

Formanden:
Justitsministeren.

Kl. 16:07

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Derfor går vi jo bl.a. ind og kigger på, hvad vi har af muligheder for at nægte udgang og prøveløsladelse. Der har vi så valgt at sige, at hvis man står i den situation, at man kan sige, at der er tale om en igangværende konflikt, at der foregår en voldelig konflikt, så har vi sådan set ikke nogen grund til at sende flere soldater på gaden, og så

kan vi sige til folk: Festen slutter her, nu må I blive bag lås og slå, så lang tid vi kan holde på jer.

Omvendt er der jo altså også det hensyn, som også bliver nævnt – og nu bliver det selvfølgelig lidt kedeligt, fordi det handler om retssikkerhed – og som handler om, om man skal stilles ringere, fordi man er bandemedlem, end fordi man er voldtægtsforbryder. Skal man have anderledes muligheder, fordi man er bandemedlem, end fordi man har myrdet en familie? På en eller anden måde bliver vi også nødt til at sørge for, at der er proportionalitet, og at vi ikke kan beskyldes for, at vores retssamfund ikke er blindt, når vi vurderer, hvordan straffen skal være.

Derfor er der nogle balancer, men det ændrer ikke ved, at vi gør, hvad vi kan for at holde de her folk væk fra gaden, for at få dem idømt en straf, hvis vi kan, for at forebygge, at unge mennesker overhovedet havner i de her problemer, og for at tage fat i kraven på dem, hvis de er havnet der, for at fortælle dem, at der er en vej ud – en vej, som handler om exit, som vi også meget gerne hjælper dem med.

Kl. 16:09

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:09

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen stor ros for fokuset på forebyggelse, det tror jeg der er meget brug for. Vi kan jo se, hvordan det stadig væk vælter ind med unge mennesker i rocker- og bandegrupperinger, så der må være noget galt med forebyggelsen også. Så det er fint nok.

Altså, nu skal det ikke bare blive sådan en polemisk diskussion, men jeg synes faktisk ikke, det er rigtigt, at man gør alt, hvad man kan, hvis jeg nu skal være fair. Det gør man jo ikke, for så ville man kunne få flere af de her mennesker bag lås og slå. Og det er sådan set vores hovedønske i de forhandlinger, som jeg forstår justitsministeren så inviterer til med gulerodsstænger og agurker, eller hvad det var, jeg fik at vide før der måtte komme. Det er jeg glad for, for jeg startede på kur i mandags, så jeg kvitterer også for det. Men er man indstillet på realitetsforhandlinger om at kunne se på flere initiativer end dem, regeringen selv har fundet på, i forhold til at holde rockere og bandemedlemmer væk fra gaderne?

Kl. 16:10

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 16:10

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Som jeg har redegjort for, er der tale om en balance og en pakke, som er blevet sammensat, som er meget, meget gennearbejdet, og hvor der er taget hensyn til de forskellige balancer. Jeg synes altid, det er vigtigt også at komme med andre gode ideer. Lige om lidt skal vi behandle oppositionens forslag til en bandepakke, og det kan man jo også fremsætte og sætte til afstemning. Det her kommer også til at skulle behandles i udvalg, og der vil man jo skulle tage stilling til, om man vil stemme for, eller man kan stille ændringsforslag, og så må vi se, hvorhenne det lander.

Men en ting, jeg gerne vil understrege i forbindelse med det, hr. Simon Emil Ammitzbøll siger, med hensyn til at man ikke gør nok, er, at det kan vi jo konstatere, at vi ikke gør. For hvis vi gjorde alt, hvad vi kunne, var der ikke nogen mennesker, som havnede i den situation. Men det, vi kan gøre, er hele tiden at bestræbe os på at gøre det bedre, komme endnu mere ud, forebygge i forhold til endnu flere, tage fat i kraven på endnu flere. Og noget af det, jeg selv tror på, er at få forældrene til at tage ansvar for deres børn, slå ned på kriminalitet, når den er i sin spæde start, når den uacceptabel og aso-

ciale adfærd begynder, i stedet for at vente, til det er gået helt galt, sørge for at holde ungerne i skole, sørge for, at de passer deres ting, og at der er rammer omkring deres tilværelse. Så tror jeg, vi havner med færre kriminelle. Og derfor er det her jo ikke noget, der kun kan løses i kriminalitetssporet, det handler i høj grad også om forebyggelse.

Kl. 16:11

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om en rocker- og bandepakke.

Af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Fremsættelse 15.01.2014).

Kl. 16:11

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 16:11

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for det. Nu kommer så øjeblikket, hvor vi overgår til at skulle behandle Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservatives bud på en rocker- og bandepakke i form af beslutningsforslag B 37. Beslutningsforslaget pålægger regeringen at gennemføre en række initiativer som supplement til regeringens rocker- og bandepakke. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at forslagsstillerne betragter regeringens rocker- og bandepakke som et skridt i den rigtige retning, men forslagsstillerne mener samtidig, at der skal langt mere til, hvis politi og myndigheder effektivt og reelt skal komme den rocker- og banderelaterede kriminalitet til livs.

Jeg kan allerede nu sige, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Og lad mig også med det samme slå fast, at regeringens rocker- og bandepakke er langt mere end ét skridt i den rigtige retning. For mig som justitsminister er det selvfølgelig vigtigt, at der er ro i gaderne, og at folk kan føle sig trygge, og som jeg tidligere i dag har været inde på, ser jeg derfor med meget stor alvor på rocker- og banderelateret kriminalitet – ikke mindst i lyset af den konflikt, der blussede op i begyndelsen af 2013, mellem flere forskellige rocker- og bandegrupperinger. Det var en konflikt, der udløste en række skudepisoder, bl.a. i tæt befolkede områder.

Der skal ikke herske tvivl om, at der var tale om en helt og aldeles uacceptabel adfærd. Regeringen har derfor fremsat et lovforslag, der indeholder en bred vifte af initiativer, der tilsammen vil udgøre en markant styrkelse af indsatsen mod rocker- og banderelateret kriminalitet. Som jeg tidligere sagde, er det et stort lovforslag. Det er et gennemtænkt lovforslag, og vigtigst af alt er det et lovforslag, der når hele vejen rundt og er anbefalet af fagfolk. Der kan overhovedet ingen tvivl være om, at der skal sættes hårdt ind over for rockere og

bandemedlemmer, der ikke kan finde ud af at følge samfundets og fællesskabets spilleregler. Der er ingen blød mellemvej – de skal enten holde sig fra kriminalitet, eller også skal de i fængsel. Så simpelt er det. Derfor indeholder regeringens rocker- og bandepakke både højere straffe og skærpede vilkår under afsoning og prøveløsladelse, og regeringen sætter her hårdt mod hårdt.

Men straf kan ikke stå alene. Under overfladen finder vi desværre en stor rekrutteringsbase for rocker- og bandemiljøet – en rekrutteringsbase, der består af unge mennesker med en svag social baggrund. Det er ikke nok bare at få folk buret inde. En effektiv indsats indebærer også, at vi får brudt fødekæden til rocker- og bandemiljøet, og at vi hjælper oprigtig motiverede til at komme ud af miljøet. Derfor indeholder regeringens rocker- og bandepakke også en styrkelse af den forebyggende indsats og en styrkelse af exitindsatsen. Endelig har vi gennemgået de offentlige myndigheders værktøjskasse for at sikre, at myndighederne ikke blot har de nødvendige, men også de bedst mulige redskaber til bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet.

Den samlede pakke er blevet til i tæt dialog med de myndigheder, der i det daglige arbejder med rockere og bandemedlemmerne. Det er altså ikke bare tale om gode ideer. Det er min opfattelse, at regeringen med rocker- og bandepakken har ramt den rigtige og den nødvendige balance mellem den kortsigtede og den langsigtede indsats, mellem det bløde og det hårde. Hvis initiativerne i beslutningsforslaget blev vedtaget, ville denne balance blive sat over styr. Regeringen kan allerede af den grund ikke støtte beslutningsforslaget.

Men der er også en lang række andre grunde til, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget, og dem vil jeg komme nærmere ind på nu i sammenhæng med de enkelte dele af beslutningsforslaget.

Det første hovedelement i beslutningsforslaget handler om den såkaldte bandeparagraf i straffelovens § 81 a. Sådan som jeg har forstået beslutningsforslaget, ønsker forslagsstillerne for det første at udvide anvendelsesområdet for bestemmelsen og for det andet, at bestemmelsen altid skal medføre dobbelt straf, og for det tredje, at der indføres absolut kumulation. Lad mig starte med at sige, at § 81 a er en særlig bestemmelse beregnet på en særlig situation. § 81 a kom ind i straffeloven med den tidligere regerings bandepakke i 2009. Baggrunden for § 81 a var en udvikling, der viste, at rocker- og banderelaterede opgør kan udvikle sig på en måde, der truer det normale samfundsliv og den almindelige befolkning; udvikle sig på en måde, så befolkningen risikerer at blive tilfældige ofre for farlige personangreb på frit tilgængelige steder.

Regeringen vil med sit lovforslag ændre § 81 a, så den bliver lettere at anvende og får et bredere anvendelsesområde. Med den øgede straftrussel ønsker regeringen at imødegå, at konflikter optræder eller genoptræder. Det er uacceptabelt, når forskellige gruppers konflikter manifesterer sig i voldelige overfald, skyderier eller lignende. Det vil vi fra regeringens side sætte hårdt ind over for, men vi kan ikke støtte forslaget om, at rocker- og banderelateret kriminalitet skal give dobbelt straf i enhver situation.

Kl. 16:16

Fra regeringens side har vi også svært ved at se behovet for at udvide de kriminalitetsformer, der er omfattet af § 81 a. Lad mig i den forbindelse minde om, at § 81 a allerede i dag omfatter en række meget grove forbrydelser, der typisk vil kunne indgå i banderelaterede konflikter, hvor der anvendes skydevåben. Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget om, at § 81 a skal omfatte al rocker- og banderelateret kriminalitet samt al personrettet kriminalitet.

Lad mig i øvrigt bemærke, at man, uanset hvad man måtte tænke om rocker- og bandemedlemmer, ikke kan straffe nogle personer hårdere end andre, alene fordi de er medlemmer af en rockergruppe. Hvis forslaget skal forstås således, at man i sådanne tilfælde altid helt automatisk skal give dobbelt straf, vil det rejse væsentlige

spørgsmål i forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention. Det drejer sig om konventionens bestemmelser om foreningsfrihed og forbud mod diskrimination i forhold til de rettigheder, der er i konventionen.

Forslagsstillerne mener også, at § 81 a altid skal medføre dobbelt straf. Det er regeringen ikke enig i. Det fremgår allerede af forarbejderne til § 81 a, at straffen som udgangspunkt skal fordobles, når bestemmelsen finder anvendelse. Regeringen finder ikke, at der er grundlag for at fravige det almindelige princip i dansk ret om, at domstolene fastsætter straffen i den enkelte sag efter en konkret vurdering af alle sagens omstændigheder, også de formildende.

Så er der forslaget om at indføre absolut kumulation i sager om rocker- og banderelateret kriminalitet. Den tidligere regering bad i december 2010 Straffelovrådet om at udtale sig om reglerne for strafudmåling ved samtidig pådømmelse af flere kriminelle forhold, altså reglerne for kumulation. Straffelovrådets udtalelse blev offentliggjort i november 2012. Sammenfattende er det Straffelovrådets opfattelse, at der ikke er grundlag for at ændre de gældende regler for strafudmåling ved samtidig pådømmelse af flere kriminelle forhold. Regeringen er enig i Straffelovrådets konklusion. Regeringen mener altså ikke, at der er grundlag for at indføre absolut kumulation, heller ikke i sager om rocker- og banderelateret kriminalitet. Regeringen kan på den baggrund heller ikke støtte denne del af beslutningsforslaget.

Det andet element i beslutningsforslaget handler om hastebehandling af rocker- og banderelaterede sager ved domstolene. Forslagsstillerne mener, at det bør sikres, at domstolene prioriterer sager om rocker- og banderelateret kriminalitet højere. Forslagsstillerne peger i den anledning på en model, som retten i Aarhus bruger. Vi kan alle blive enige om, at rocker- og banderelaterede sager skal behandles med den fornødne hurtighed ved domstolene, men regeringen er uenig med forslagsstillerne i, at der er en one size fits all-model, som kan sikre dette.

For det første er det ikke alle landets byretter, der har lige mange sager om rocker- og bandekriminalitet. Nogle steder vil en dag om ugen være for lidt, andre steder vil det være for meget.

For det andet er rocker- og banderelateret kriminalitet jo langtfra et ensidigt begreb. Nogle sager kan klares på en halv eller en hel dag, mens andre strækker sig over mange dage. Og hvis vi taler om de højt profilerede rocker- og bandesager, ja, så kræver de altså som udgangspunkt betydelig mere end en dag. I disse sager kan der i øvrigt være sikkerhedsmæssige forhold, der gør, at sagerne skal afvikles på en særlig måde eller ved en særlig ret.

I den forbindelse kan jeg nævne, at der kort før jul blev vedtaget et lovforslag, også med stemmer fra Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative, der indebærer, at der bliver oprettet en særlig sikret retssal i tilknytning til Vestre Fængsel i København til brug for retterne i Københavnsområdet, en retssal, som netop kan være relevant ved behandling af sager om rocker- og banderelateret kriminalitet.

Jeg kan også nævne, at domstolene allerede i dag har stort fokus på at udbrede bedste praksis. Retterne har altså god mulighed for at søge inspiration hos hinanden. Det gælder selvfølgelig også i forhold til afviklingen af sager om rocker- og banderelateret kriminalitet. Domstolene har også stort fokus på generelt at tilrettelægge sagerne under hensyntagen til sagernes karakter, lokale forhold og en effektiv behandling, og det gælder selvfølgelig også i sager om rocker- og banderelateret kriminalitet.

Jeg vil også lige knytte nogle ord til den model fra Aarhus, som forslagsstillerne peger på. For det første er der ikke tale om nogen særlig ordning for rocker- og bandesager. Ordningen omfatter derimod sager generelt, som anklagemyndigheden har skønnet er særlig påtrængende at få afgjort for at få sat et punktum for kriminaliteten. Retten i Aarhus har oplyst, at ordningen typisk har været brugt til

sager uden omfattende bevisførelse. Det kan f.eks. være sager om gentagen kørsel uden kørekort, kørsel i frakendelsestiden, spritkørsel, overtrædelse af ordensbekendtgørelsen og mindre berigelseskriminalitet.

For det andet har retten oplyst, at det er rettens opfattelse, at der generelt har været tilfredshed med ordningen, men at ordningen også giver anledning til nogle udfordringer, f.eks. hvis der skal indkaldes vidner med varsel.

Kl. 16:21

Jeg ved ikke, om forslagsstillerne også efter de nye oplysninger om modellen fra Aarhus fastholder denne del af beslutningsforslaget, men det er nu heller ikke afgørende. Regeringens holdning er nemlig klar: Det er vigtigere, at retterne bruger den rigtige model, end at de bruger den samme model. Regeringen kan derfor heller ikke støtte denne del af beslutningsforslaget.

Det tredje element i beslutningsforslaget handler om nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal se på en eventuel ændring af rockerloven og planloven. Gennem tiden har repræsentanter for både regeringspartier og oppositionspartier, herunder også mig selv, i forskellige sammenhænge foreslået en udvidelse af rockerloven, og så sent som på et samråd i Retsudvalget for 2 uger siden var vi inde på emnet.

Men rockerloven er ikke blevet ændret, siden den blev vedtaget, og det skyldes, at skiftende regeringer efter grundige overvejelser har måttet konstatere, at det er svært at udvide loven inden for de rammer, som grundloven sætter, for her har vi nogle helt grundlæggende frihedsrettigheder: den private ejendomsret og retten til at forsamle sig. Grundlovens frihedsrettigheder gælder for alle, uanset om man i den konkrete situation kan lide det eller ej, og det bliver vi som lovgivere selvfølgelig nødt til at acceptere. Derfor er der heller ikke nogen udsigt til, at en arbejdsgruppe om rockerloven vil føre til noget reelt nyt.

Når det gælder planloven, som jo hører under Miljøministeriets ressort, så indgik de muligheder, som loven giver for at reagere mod rockerborge, i regeringens overvejelser om den bandepakke, vi lige har førstebehandlet. På det samråd om rockerborge, som vi havde i Retsudvalget for 2 uger siden, redegjorde miljøministeren for en række nye initiativer. Regeringen kan derfor heller ikke støtte forslaget om en arbejdsgruppe, som skal se på en eventuel ændring af rockerloven og planloven.

Det fjerde element i beslutningsforslaget handler om, at flere myndigheder ved systematisk samarbejde og udveksling af oplysninger skal sikre en særlig grundig kontrol af, om rockere og bandemedlemmer, der modtager offentlige ydelser, er berettiget til dem. Regeringen er enig i, at det er vigtigt, at myndighederne er opmærksomme på, at rockere og bandemedlemmer ikke modtager offentlige ydelser, hvis de ikke er berettiget til det.

Flere af landets politikredse har også allerede et tæt samarbejde med kommunerne om den her slags sager. Det er nærmere beskrevet i et svar til Folketingets Retsudvalg, som min forgænger sendte til udvalget den 9. april sidste år. Som et aktuelt eksempel kan jeg pege på Midt- og Vestsjællands Politi, som for nylig har nedsat et tværfagligt efterforskningsteam i Køge Kommune. Formålet er at øge dialogen og koordinationen mellem politi, kommune og SKAT i forhold til indsatsen mod kriminelle rockere og bandemedlemmer.

Derudover kan jeg henvise til, at politiets indsats mod socialt bedrageri blandt rockere og bandemedlemmer og samarbejdet med kommunerne i den slags sager er omtalt i politiets nationale operationsplan for indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet. I forhold til myndighedssamarbejdet kan jeg i øvrigt pege på, at regeringen som led i sin rocker- og bandepakke vil revidere en vejledning fra november 2003 om offentlige myndigheders udveksling af personoplysninger som led i den koordinerende myndighedsindsats over for rockernes kriminalitet.

Det femte element i beslutningsforslaget handler om redskaber mod rockere og bandemedlemmers intimiderende og chikanerende adfærd over for politiet og øvrige myndigheder under udførelsen af disses arbejde. Det er forslagsstillerne opfattelse, at straffelovens bestemmelser, herunder bl.a. § 119 og 121, er utilstrækkelige, og at der derfor bør være en kriminalisering af denne adfærd.

Jeg har selv umiddelbart svært ved at se behovet for yderligere kriminalisering. Det er nemlig allerede i dag strafbart at overfalde de offentlige myndighedspersoner, som nævnes i beslutningsforslaget, med vold eller trusler om vold under udførelse af deres arbejde. Man må heller ikke overfalde dem med hån, skældsord eller anden fornærmende tiltale, og det er også strafbart med vold eller trusler om vold at søge at hindre en sådan person i at udføre en lovlig tjenestehandling.

Når det er sagt, vil jeg gerne slå fast, at offentlige myndighedspersoner, uanset om det er politi, brandvæsen, ambulancepersonale eller andre, naturligvis skal have lov til at udføre deres arbejde i fred for ballademagere. Jeg er selvfølgelig fuldt opmærksom på, at der er steder i landet, hvor politi og andre myndigheder nogle gange er blevet generet og forstyrret, når de har udført deres arbejde. Typisk drejer det sig om de såkaldte udsatte boligområder.

Rigspolitiet har løbende fulgt op på problemstillingen, senest i efteråret 2013. Rigspolitiet har i den forbindelse oplyst, at problemerne med angreb på politi og brandvæsen i de særligt udsatte boligområder bedst løses ved en lokalt forankret indsats. På den måde kan indsatsen tage højde for de konkrete problemstillinger i det pågældende område, og indsatsen kan løbende tilpasses ændringer i den lokale situation.

Regeringen kan på den baggrund heller ikke støtte den del af beslutningsforslaget.

Det sjette element handler om prøveløsladelse. Der kan jeg forstå, at forslagsstillerne mener, at regeringens forslag er for blødsødent, og forslagsstillerne foreslår derfor, at det som udgangspunkt slet ikke skal være muligt for en rocker eller et bandemedlem at blive prøveløsladt. Det støtter regeringen ikke.

De sidste fem sider støtter vi heller ikke. Samlet set kan jeg konkludere, at regeringen ikke kan støtte oppositionens forslag til bandepakke.

Kl. 16:27

Formanden:

Tak. Der er tre korte bemærkninger noteret – nu er der fire. Først hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:27

Karsten Lauritzen (V):

Tak til ministeren. Jeg må sige, at jeg jo undrer mig noget, når ministeren siger, at holdningen til rocker- og bandekriminelle skal være sådan, at de skal holde sig fra kriminalitet, for ellers skal de i fængsel. Og det er vi helt enige med ministeren i. Når der så kommer en lang række forslag til, hvordan man rent faktisk gør det, vil man ikke være med til noget som helst. Så kommer man med jura og tekniske forklaringer og henviser til et eller andet, der lige præcis er beskrevet for firkantet.

Jeg må sige til justitsministeren, at det jo helt tydeligt afslører, at justitsministeren ligesom den foregående justitsminister er hård i retorikken, men når det kommer til konkrete, reelle forslag, som vil betyde, at rocker- og bandemedlemmer bures inde eller sendes ud af landet, vil man ikke være med til noget som helst. Jeg vil bare sige – og det er måske ikke så meget et spørgsmål – at jeg synes, det er ganske ærgerligt.

Så vil jeg godt spørge om noget, nemlig det, der handler om den her arbejdsgruppe i forhold til planloven og rockerloven: Hvorfor ønsker regeringen ikke at være med til at belyse det i større omfang?

Formanden:
Ministeren.

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Til det sidste meget konkrete spørgsmål svarede jeg jo: fordi vi ikke regner med at kunne fremkomme med noget som helst nyt. For det her er vendt og drejet i rigtig, rigtig mange omgange. Jeg har selv præcis den samme følelse, som jeg tror alle andre har, når de ser nogle mennesker, som uforvarende har købt et hus, og det så lige pludselig viser sig, at deres nabo installerer mærkelige nedrulningsgardiner, og der lige pludselig holder mange motorcykler. Man bliver meget, meget utryk ved situationen.

Den situation tror jeg vi alle sammen godt kan sætte os ind i, og derfor har der jo gennem tiden – også hos skiftende regeringer – været ekstremt fokus på, hvad vi kan gøre for at forhindre rockere eller bander i at slå sig ned et sted og bedrive kriminalitet.

Vi har muligheder både inden for rockerloven og hashklubloven, som giver mulighed for, at man kan lukke nogle steder. Og politiet er sådan set rigtig opmærksom på at patruljere dér, hvor der findes sådan nogle steder, og lukke dem ned, når det kan lade sig gøre. Men vi ved bare, at en arbejdsgruppe ikke vil komme nærmere; man kan ikke forbyde folk at have et sted, hvor de forsamles, for de er beskyttet af grundlovens § 78 om retten til at forsamle sig. Og derfor afviser vi en arbejdsgruppe, men gør i stedet det, at vi hjælper kommunerne til at undgå, at der kommer rockerborgere.

Formanden:
Hr. Karsten Lauritzen.

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Ministeren sagde igen, at rockerne er beskyttet af grundlovens paragraf om forsamlingsfrihed. Altså, jeg vil vælge at stille mig yderst tvivlende over for, at det ikke skulle være muligt at lave en ændring af loven, sådan at man uden at komme i konflikt med grundlovens paragraf om forsamlingsfrihed fik strammet rockerloven og gjort det sværere at være rocker i de her boligområder. Jeg har svært ved at forestille mig – men det kan jeg så forstå at justitsministeren måske kan – at grundlovens fædre har tænkt på rockere, da man formulerede grundlovens paragraf om forsamlingsfrihed.

Jeg må sige, at det undrer mig meget, og jeg håber, at justitsministeren i sine skriftlige svar på de spørgsmål, vi kommer til at stille i forbindelse med det her beslutningsforslag, vil uddybe, hvad det er, der gør, at man slet ikke vil være med til at se på det her, og at man kan drage en konklusion på forhånd i stedet for være med til at undersøge det.

Formanden:
Justitsministeren.

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg vil også gerne henvise til det timelange samråd, vi havde for ikke så lang tid siden om det, hvor vi jo virkelig gik i detaljer, og hvor både miljøministeren og jeg var til stede. Som jeg husker det, opfordrede jeg der Retsudvalget til at indkalde til en høring, for jeg synes, at det vil være relevant, hvis Retsudvalget sætter sig i spidsen for eksempelvis at lave en høring og indkalde eksperter. Hvis man betvivler, at de oplysninger, som man får fra Justitsministeriet, kan stå til

Kl. 16:28 troende, så er det da helt naturligt, at man spørger sig for andre steder.

Kl. 16:28 Men når jeg snakker med folk, hører jeg ikke nogen, der kan pege på, at en arbejdsgruppe vil gøre nogen som helst forskel, fordi der i grundloven altså ikke kigges på, om man er rocker, men om man er individ. Og man har ret til at være i et hus. Der er regler for, hvad man kan gøre, hvis man begår kriminalitet, men hvis man bare sidder og taler sammen, er man altså beskyttet af grundloven.

Kl. 16:31

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:31

Peter Skaarup (DF):

Jeg siger tak for ministerens vurdering af de her forslag, der er kommet fra en række partier i Folketinget, men jeg synes jo nok, at den er lidt for negativ, for at sige det mildt. Der var jo stort set ikke nogen af forslagene, som man overhovedet kunne se en mening med fra regeringspartiernes side.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren om den del, der handler om rockerborgene. For det, som vi foreslår her, er jo, at man sætter markant ind fra myndighedernes side over for de her rockerborgere. Regeringen har på sin side sagt, at den gerne vil lave en vejledning, som kommunerne så skal have, men har jo også sagt til Folketingets Retsudvalg, at den vejledning først og fremmest, hvis den skal kunne hjælpe, kan hjælpe med hensyn til de rockerborgere, der eventuelt opstår i fremtiden.

Hvad er så ministerens svar til de naboer, der er til rockerborgere, der eksisterer i dag? F.eks. har vi på Tudskevej i Vanløse en gruppe borgere, der er dybt frustrerede over, at de må leve med chikanerier og lignende fra en rockerborg tæt på og har måttet gøre det i lang tid.

Kl. 16:32

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 16:32

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jamen jeg tror, alle mennesker godt kan forstå lige præcis de menneskers frustration, for der var ikke nogen af os, der ville ønske at stå i deres sted. Det, vi kan gøre som lovgivere, er at afsøge mulighederne for, hvad man kan gøre for at hjælpe. Det, der blev lavet, i øvrigt under den tidligere SR-regering for mange år siden, var en rockerlov, som gav mulighed for, at man kunne gå ind og lukke stederne ned. Jeg tror endda også, at det var den tidligere SR-regering – sikke nogle gode ting, de fik lavet dengang – der lavede hashklubloven, som giver mulighed for, at man kan gå ind og lukke stederne ned, hvis der altså foregår salg af hash. De to love kan politiet bruge til at vurdere, hvornår man kan lukke stederne ned.

Men man kan ikke sige til folk, at de ikke har ret til at være i et hus, hvis de sidder og strikker, eller hvis de sidder og snakker. Politiet bliver nødt til, hvis de skal påbyde nogen at opløse en forening, at kunne vise, at den virker ved vold og i forening, og at de mennesker, som er der, understøtter hinanden i det.

Derfor er det her tæsket igennem rigtig, rigtig mange gange i forhold til grundloven. Jeg tror, at vi alle sammen er lykkelige for vores grundlov og for den beskyttelse, den giver os som individer, og lige så ærgerlige er vi nok os alle sammen over, at det lige præcis betyder, at de mennesker, som vi egentlig gerne ville sørge for ikke kunne være ude i et eller andet boligområde, kan være der. Men det er sådan i et retssamfund, at loven altså gælder for alle, også for dem, vi måske ikke bryder os så meget om.

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:33

helt almindelige fredelige borgere. Så det med at bruge planloven er altså ikke den vej, man skal gå, hvis man vil ramme rockerne; den skal man bruge for at undgå, at der overhovedet sker noget som helst i et villakvarter, men det er jo heller ikke hensigtsmæssigt.

Kl. 16:33

Peter Skaarup (DF):

Undskyld min skepsis over for ministerens udsagn her, men kunne man dog ikke være lidt opfindsom? Kunne man dog ikke opfinde noget, hvis ikke noget nyt, så i hvert fald noget, der har været brugt i andre sammenhænge, til at bekæmpe de her fænomener? For justitsministeren er jo lige nu justitsminister, og der sidder jo lige nu en regering bestående af Socialdemokraterne og De Radikale, som har mulighed for at påvirke tingene, påvirke tingene ude i virkeligheden, hvor borgerne lever.

Vi ser altså i øjeblikket den ene rockerborg blive etableret efter den anden, også nye rockerborge. I Bagsværd, tæt på en børnehave, er der nu en rockerborg, med den nye hollandske rockerklub; i Nykøbing Falster ser det også ud til at der er ved at blive oprettet en rockerborg, og i Vanløse har man nu levet med konsekvenserne i månedsvis, ja, næsten i årevis, af den manglende indgriben fra myndighedernes side. Så hvad gør regeringen? Sidder man med armene over kors?

Kl. 16:34

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:34

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Politiet gør rigtig meget, når de observerer sådan en situation, og det skal de selvfølgelig gøre, for de mennesker, som er havnet i det her, er jo uforvarende havnet i et mareridt. Fra de sager, som vi gennemgik på det timelange samråd, vi havde for ikke så længe siden, husker jeg nogle tal, jeg læste op, og jeg tror, det var omkring 900 gange på nogle få måneder, at politiet havde patruljeret forbi nogle af de her bestemte steder. Det siger jeg bare for at understrege, at politiet jo altså gør rigtig meget for at være synlige, for at holde øje med, hvad der sker, for at se, om der på nogen som helst måde foregår noget, der gør, at man kan gå ind og lukke stedet, enten med hashklubloven eller rockerloven i hånden. Man har også haft noget lukket ned, bl.a. i Nakskov, så sent som kort før jul. Så det instrument, som ligger i rockerloven, virker jo på den måde.

Det, vi kan gøre i stedet for at gå ud og lave en lov, der bare forbyder rockerborge – selv om det ville være den nemme løsning, men den er ikke mulig i forhold til vores grundlov – er at hjælpe kommunerne til, at de kan få lavet servitutter, sørge for, at der ikke kan komme nye rockerborge, sørge for, at de får et sted at henvende sig, hvis de er i tvivl, et sted, hvor der sidder nogle eksperter, de kan spørge til råds.

Kl. 16:35

Formanden:

Hr. Tom Behnke, en kort bemærkning.

Kl. 16:35

Tom Behnke (KF):

Ja, det er jo heldigt, at vi har et rigtig godt politi, vi har bare for få af dem til at løse alle de andre opgaver, der også ligger, fordi bande problemerne giver så meget arbejde. Jeg husker også det samråd, der var, hvor man var inde på, at man ville opfordre kommunerne til at benytte den eksisterende planlov, men jeg husker også, at miljøministeren advarede om, at man, når man gør det, så skal passe på, hvad det er, man gør, for der laver man jo generelle regler. Så hvis man generelt forbyder klubhuse, så gælder det også forsamlingshuse for

Det, som jeg ville spørge om nu her i den her runde, var det med, at ministeren afviste det her med den intimiderende adfærd, som nogle har over for politiet, når politiet står og er ved at lave det, der hedder en politiforretning, altså når de står og arbejder med et eller andet. Ministeren siger, at det allerede i dag er ulovligt at udøve vold mod eller komme med trusler om vold mod politiet. Ja, men det er jo lige præcis det, de lader være med at gøre. For der kommer jo en bil – eller tre biler – fyldt med bandemedlemmer iført skudsikre veste, som danner ring omkring politiet, og som dermed skaber en intimiderende atmosfære, der gør, at politiet må kalde på rygdækning. Hvad vil ministeren gøre for at hjælpe politiet i den situation?

Kl. 16:36

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:36

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

For det første er det allerede strafbart eksempelvis at overfalde de her folk, uanset om det er med hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale, og man må ikke udøve vold, komme med trusler om vold eller søge at forhindre dem i at foretage en lovlig tjenestehandling, så det vil sige, at de i forvejen er beskyttet. Det, man så kan spørge sig selv om, er: Hvad gør man så, når helvede bryder løs i et boligområde og der pludselig opstår noget? Jamen så handler det jo om, at der skal laves en lokalt forankret indsats, hvor kommunen, hvor myndighederne sætter sig sammen, taler om, hvad det er for nogle unge mennesker, der laver de her ting, hvordan man får dem tilbage på skolebænken, hvordan man får inddraget deres forældre, og hvordan man får fortalt de her unge mennesker, at den galej, de har begivet sig ud på, er fuldstændig uacceptabel i vores samfund.

Det er jo det, som vi har set ske, uanset om det har været ved Tilst, på Motalavej eller andre steder, nemlig at der, når der har været noget, der er blusset op – og jeg medgiver, at det har set voldsomt provokerende ud – så bliver sat en aktiv lokal indsats i gang. Og den har jo også de steder, hvor man virkelig presser på med det, båret frugt, sådan at der kommer styr på situationen igen.

Men jeg vil også gerne sige, at vi ikke skal tro, at vi har et lovløst samfund, fordi der er en gang imellem er nogle fjolser, der laver nogle åndssvage ting; det skal vi have dem til at holde op med, men det er altså ikke kendetegnende for vores samfund, at det er lovløst.

Kl. 16:38

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:38

Tom Behnke (KF):

Nej, men ministeren forholder sig ikke til det, jeg siger. Jeg taler ikke om de situationer, hvor det hele buldrer løs; jeg taler om helt almindelige dagligdags politiforretninger, hvor politiet standser et køretøj i et af de her belastede boligområder, så kører sms-kæden, og få sekunder efter kommer der to, tre, fire biler, fyldt med bandemedlemmer iført skudsikre veste, som hopper ud og slår ring omkring politiet; de gør ikke noget, de siger ikke noget, de foretager sig ikke noget; de står bare og trykker politiet, som så må tilkalde rygdækning og forstærkning.

Kan vi acceptere, at tilstanden er sådan i Danmark, at politiet ikke kan få lov til at udføre deres arbejde, uden at de skal frygte for, hvad der sker lige om lidt, hvis ikke de får nogle kollegaer til at hjælpe sig? Det er situationen. Hvad vil ministeren gøre ved præcis

den situation? For det er der, det hele starter; de går lige nøjagtig så langt, som de kan uden at komme i konflikt med loven, som den er i dag.

Kl. 16:38

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:38

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Derfor er vi også hele tiden i dialog med Rigspolitiet om, hvad vi kan gøre for at hjælpe de betjente, som er ude for det, så de ikke oplever at stå i en situation, de ikke har kontrol over. Og der er svaret fra Rigspolitiet, som har fulgt op på det så sent som i efteråret 2013, at man synes, at den slags problemstillinger med angreb på politi og brandvæsen bedst løses ved en lokalt forankret indsats, hvor man jo altså får fat om nældens rod og får talt med nogle af de her unge om, hvad det er for en adfærd, de har, som de måske ikke selv vurderer er så grænseoverskridende, men som vi andre, når vi står og kigger på den udefra, kan se er voldsomt ødelæggende, både for samfundet, men også for deres egne muligheder for på et eller andet tidspunkt at få en ordentlig tilværelse.

Kl. 16:39

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Med fare for at blive til grin i løbet af et par år vil jeg nu forudsige, at selv om vi vedtager regeringens forslag og regeringen så nedstemmer oppositionens forslag, kommer vi til i løbet af 2, 3, 4 år, lige meget hvem der måtte vinde næste folketingsvalg, at stå med en justitsminister, der foreslår yderligere stramninger på det her område, fordi vi vil konkludere, at man ikke havde gjort nok. Det, der er det triste, er jo, at vi taler og taler, men når man ser på tallene, ser man, at der ikke rigtig sker noget. Jeg forstår ikke, hvorfor justitsministeren i stedet for bare at problematisere og sige arh, hvis man gør det på den og den måde, vil det blive helt forfærdeligt, ikke går ind i en dialog med os om, hvordan man så kan gøre det. Hvordan kan man sørge for, at rocker- og bandemedlemmer kommer til at få flere og længere fængselsophold?

Kl. 16:40

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:40

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jamen det vil jo næsten være en skam, hvis jeg stod her og fratog hr. Simon Emil Ammitzbøll den glæde, at han om føje år kunne stå og sige, at han havde ret, for den glæde under jeg sådan set Liberal Alliances ordfører.

Jeg vil gerne en gang til påpege, at det forslag, som vi behandlede lige før, og som jo var regeringens bandepakke, er et forslag, som er afstedkommet af, at der har siddet en masse mennesker, som har arbejdet med de her ting, og som har kigget på, hvilke redskaber vi har brug for, hvilke nye tiltag der er nødvendige, hvordan vi kan styrke bekæmpelsen af rocker- og bandekriminalitet, og hvordan vi i øvrigt kan gøre mere af det forebyggende, uden at vi får skabt flere forhærdede kriminelle, som er fuldstændig ligeglade med samfundets spilleregler. Det er jo en balance, og den balance er afstedkommet i et meget, meget gennearbejdet udspil, som er regeringens bandepakke, og derfor lægger vi det som regering samlet frem, fordi vi mener, at balancen er der.

Endelig vil jeg gerne en gang til sige, at vi har en faldende ungdomskriminalitet, vi har et faldende antal af voldelige overfald, vi har en stigning i forhold til borgernes tillid til politiet, så alting er jo ikke så skidt. Men vi har nogle steder, vi sætter ind, og det gør vi massivt også med den her bandepakke.

Kl. 16:41

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:41

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Alting er ikke så skidt. Det er jeg sådan set enig i, men der er meget skidt, især når det handler om rocker- og bandekriminalitet. Det er derfor, det irriterer mig, at det lyder, som om regeringen har fået virus på balancenerven, for man bliver ved med at tale om balance, men det virker, som om det er nogle, som er ligeglade med, om man sætter rocker- og bandemedlemmer i fængsel, der har vundet kampen. Jeg forstår ikke, hvorfor man har den indædte modstand. Justitsministeren har jo i årevis, jeg har siddet i Folketinget i 9 år med justitsministeren, været kendt for altid i aviserne at gå ind for en hård linje. Så er det da bare rart, nu ministeren er blevet minister, at vi tilbyder at gennemføre alle de gode ting, ministeren har tænkt de seneste 9 år, og måske endnu længere.

Kl. 16:42

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 16:42

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg vil egentlig vove den påstand, at jeg stadig væk går ind for en hård linje, og jeg synes, at regeringens udspil på bandeområdet er udtryk for en hård linje. Men det er udtryk for en linje, hvor der også er balance, hvor der også er fokus på forebyggelse og på, at mennesker, som reelt er indstillet på at gå ind i et exitprogram, får en mulighed for det.

Men der er strafskærpelser. Der er mulighed for at give dobbelt straf, der er mulighed for at nægte kriminelle bander og rockere løsladelse, hvis der er en konflikt i gang. Der er strafskærpelser, hvis man går med et skydevåben på gaden. Der er en hel masse initiativer, som handler om, at vi skal have fat i flere og eksempelvis også have bedre mulighed for at kunne give en dusør til folk, som hjælper med at få nogen sat bag lås og slå. Så det er ikke rigtigt, at regeringens udspil er noget vissevasse, det er rigtig hårdt, men med en fin balance.

Kl. 16:43

Formanden:

Tak til justitsministeren. Så er det fru Trine Bramsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Tak for det. Regeringen har for alvor taget kampen op mod de rockere og bander, der skaber utryghed i vores samfund, og derfor lancerede vi allerede i efteråret en ny rocker- og bandepakke, der har det helt klare formål at få bugt med de skadelige grupperinger. Strafskærpelser er et centralt redskab til at få de utryghedsskabende rockere og bandemedlemmer væk fra gaderne, men straf kan aldrig stå alene. Det er afgørende, at vi sætter massivt ind med en forebyggende indsats, så færre ender i de kriminelle grupperinger, og det er helt centralt, at exitstrategien styrkes, så flere forlader miljøerne. Regeringens rocker- og bandepakke bygger på alle tre elementer.

Med B 37 fremfører forslagsstillerne syv tiltag, som de mener vil sikre en mere effektiv indsats over for rockerne og banderne. Tiltagene har udelukkende karakter af overbudspolitik, hvor man kan få den opfattelse, at det alene er tilvejebragt for retorisk at kunne trumfe de initiativer, som er indeholdt i regeringens rocker- og bandepakke.

Vi Socialdemokrater mener ikke, at rockere og bander skal have lov til at husere i vores samfund, men vi mener heller ikke, at vi skal ødelægge grundpillen i vores retssamfund, opdelingen mellem den lovgivende og den dømmende magt, og det vil være tilfældet med vedtagelsen af en del af dette forslag, hvor der skal indføres »skal«-bestemmelser i forhold til strafudmøntning. Det skal ikke længere være op til dommerne at afgøre, hvornår en konflikt er defineret som en rocker- og bandekonflikt af en sådan karakter, at der skal gælde dobbelt straf. Det samme gælder med prøveløsladelse, hvor forslagsstillerne fratager myndighederne muligheden for at vurdere den enkelte indsatte sag og situation.

Lad mig slå fast, at vi er fuldstændig enige i, at straffen skal skærpes over for rocker- og bandemedlemmer, og derfor lægger vi netop op til massive stramninger i regeringens rocker- og bandepakke. Men vi vil ikke være med til at detailstyre vores dommere og fratage dem retten til at vurdere en sag og på den baggrund dømme. Samtidig mener vi heller ikke, at det er Folketinget, der skal detailstyre, hvilke dage på ugen der behandles sager i de enkelte retssale. Vores retter skal prioritere de mest presserende sager først, men Folketinget skal ikke beslutte, om det er tirsdag eller torsdag, det må være retterne, der er bedst til at prioritere deres arbejde.

Vi er helt på linje med forslagsstillerne, når det gælder om at undgå rockere og rockerbørge i villakvarterer, og netop derfor har vi, ligesom den tidligere regering gjorde, gransket alle muligheder for at fjerne de utryghedsskabende klubber. Det er ikke muligt at forbyde de her klubber, og derfor er vi fremkommet med en vejledning, så kommunerne bliver langt mere effektive og dygtigere til at bekæmpe rockerborgene, så de ikke ligger og generer ganske almindelige boligere i villakvartererne.

I stedet for at overbyde hinanden her i Folketingssalen med hård retorik mener vi Socialdemokrater, at det afgørende er at finde løsninger, der virker, løsninger, der stopper rekruttering til rocker- og bandemiljøet, får dem væk fra gaderne, ind bag tremmer og ikke mindst får flere ud af miljøet. Samtidig er det helt afgørende, at det ikke ødelægger vores retssamfund, hvor der er en klar opdeling mellem den lovgivende og den dømmende magt. Lad os samarbejde om at få rockerne og banderne væk i stedet for at overgå hinanden med det hårdeste sprog og de mest symbolske forslag.

Må jeg også sige, at jeg desuden mangler en finansiering af det her forslag. Regeringen har i sit rocker- og bandeudspil finansieret forslagene med 50 mio. kr. årligt, her er der slet ikke angivet nogen som helst form for finansiering. Det koster at sende folk bag tremmer, det koster at skærpe straffene, så jeg vil egentlig godt vide, hvor de penge skal komme fra.

På baggrund af de fremsatte overvejelser om forslaget skal jeg meddele, at hverken Socialdemokraterne, SF, Radikale eller Enhedslisten kan støtte dette forslag.

Kl. 16:48

Formanden:

Jeg forstår, det var på vegne af alle fire partier? Ja.

Så er der tre korte bemærkninger, foreløbig fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:48

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Først og fremmest vil jeg gerne takke ordføreren for at være til stede, det er da rart, at rød blok er repræsenteret i debatten.

Så er jeg sådan set enig med fru Trine Bramsen i, at det jo ikke skal være en konkurrence i retorik. Altså, det er jo sådan set ikke særlig interessant. Men er ordføreren ikke bekymret for, at der stadig er mange af de her rocker- og bandekriminelle, som enten får en meget kort straf eller bliver lukket ud igen, eller som der ikke bliver taget ordentligt fat på – selv med den rocker- og bandepakke, som regeringen har? For jeg synes, at der er mange gode initiativer, men jeg synes bare, at man skulle lade de her mennesker blive gamle i fængslet, og så tror jeg, at alderen i sig selv også vil hjælpe til, at de ikke bliver så bandekriminelle.

Kl. 16:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:49

Trine Bramsen (S):

Jeg er fuldstændig enig i, at rockere og bandemedlemmer hører hjemme bag lås og slå, bag tremmer, og netop derfor lægger vi også op til at skærpe straffene. Vi lægger op til, at domstolene kan fordoble strafferammen og gøre det i større omfang, end det foregår i dag.

Men for Socialdemokraterne er det helt afgørende, at det er en »kan«-paragraf, som udnyttes i langt større omfang, end den bliver i dag, men at vi ikke begynder at indføre »skal«-paragraffer. Det må være op til domstolene at beslutte, om det giver mening at sende den dømte bag lås og slå med dobbelt straf, eller om der er tale om en rocker- og bandekonflikt, hvor der gør sig helt særlige forhold gældende, så det her med dobbeltstraffen ikke bør anvendes.

Kl. 16:49

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til det her, som jeg også har spurgt justitsministeren om tidligere i dag, med, at der er 1.040 personer i det her niveau 1 af bande- og rockermiljøet, som i 2.429 tilfælde har fået dom for ikke mindre end 21.641 forskellige forhold.

Hvordan forholder Socialdemokratiet sig til, at hvis man sørgede for netop at lave straffekumulation, kunne man sørge for, at de mennesker bare blev siddende i fængslerne – i stedet for at vi hele tiden skal høre om dem. Jeg gider ikke høre om dem. Hvorfor vil fru Trine Bramsen blive ved? Hvorfor skal borgerne finde sig i det?

Kl. 16:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:50

Trine Bramsen (S):

Jeg er helt enig i, at det giver mening, at rockere og bandemedlemmer sidder bag lås og slå. Men formålet er jo ikke i sig selv, at vi burer mennesker inde i så lang tid som overhovedet muligt. Formålet skulle gerne være, at vi får de her mennesker ud som gode samfundsborgere, altså at de lærer af at sidde i fængsel. Derfor er jeg ikke enig i, at så lang straf som overhovedet muligt til alle tider er løsningen. Formålet må være, at vi får rettet de her mennesker ind, at der er en gulerod forude, så de kan se, at de kan komme ud og blive en nyttig del af vores samfund.

Kl. 16:51

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 16:51

Karsten Lauritzen (V):

Igen må jeg påpege, at der ikke rigtig er sammenhæng mellem det, Socialdemokratiet siger, og det, man gør. Man siger, at de her mennesker hører hjemme bag tremmer, men alligevel vil man ikke være med til at stramme lovgivningen. Og jeg vil godt prøve at illustrere det ved at spørge ordføreren, om hun kan forklare mig, hvordan det kan være, at man har tredoblet straffen for dopingkriminalitet fra 2 til 6 års fængsel, men at man ikke vil være med til for alvor at fordoble f.eks. straffen for banderelateret kriminalitet. Kan ordføreren forklare det?

Straffen for dopingkriminalitet skal vi tredoble, det er meget alvorligt, men når det angår banderelateret kriminalitet, kan vi skrue lidt her og der, så det kan blive nogle dage eller nogle måneder eller et eller andet, men det går jo nok, for de siger jo nok undskyld og sådan noget. Altså, jeg forstår simpelt hen ikke sammenhængen i Socialdemokratiets syn på alvorligheden af den her kriminalitet, når man f. eks. kan tredoble straffen for dopingkriminalitet, men kun lægger op til nogle simple strafskærpelser for banderelateret kriminalitet. Og når vi borgerlige så foreslår noget, der for alvor vil gøre en forskel, siger man nej.

Kl. 16:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:52

Trine Bramsen (S):

Det er da ærgerligt, at der er ting, som Venstres ordfører ikke forstår. Som socialdemokrat forstår jeg det godt. Der skal være hårde straffe for dopingkriminalitet, men det, som den her sag handler om, er, om vi herinde i Folketinget vil detailregulere vores retter. Vil vi sige, at det i alle tilfælde skal gøre sig gældende, at man får fordoblet sin straf, når der er tale om rocker- og banderelateret kriminalitet, eller vil vi give muligheden for, at dommerne, der er uddannet til det her, kan vurdere, hvilken type kriminalitet der er tale om, og på den baggrund udmønte en straf til den enkelte person? Det synes jeg er rimeligt, og det synes jeg må gøre sig gældende i et retssamfund.

Kl. 16:53

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:53

Karsten Lauritzen (V):

Jeg har ikke et andet spørgsmål, så jeg vil bare sige: Det er vi uenige i. Altså, hvis Folketinget beslutter sig for at ville fastlægge en normal straf, der er dobbelt så stor som det, der er straffen for øjeblikket, så kan man selvfølgelig fravige det i op- eller nedadgående retning ved domstolene. Det ændrer det her forslag, vi lægger op til, ikke på, og der må jeg bare undre mig over, at Socialdemokratiet vil tredoble straffen for dopingkriminalitet, men ikke rigtig for alvor vil være med til andet end nogle få strafskærpelser i forhold til rockerkriminalitet. Det beviser jo helt tydeligt den borgerlige sides pointe, nemlig at det kun er hård retorik, det er ingen handling.

Kl. 16:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:53

Trine Bramsen (S):

Jamen jeg tager ad notam, at Venstres ordfører mener, at dommerne er overflødige, og at det ikke giver nogen mening, at vi har et domstolssystem, som udmåler straffen og vurderer, hvilken type krimina-

litet der er tale om. I vores lovforslag lægger vi jo netop op til en øget anvendelse af fordobling af straf, når der er tale om rocker- og bandekriminalitet, men vi mener, at det er vores domstole, der er bedst til at vurdere, hvad den konkrete straf skal bestå i, på baggrund af den lovgivning, vi vedtager herinde.

Kl. 16:54

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:54

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg synes, det virker, som om ordføreren synes, at alt er godt, for ordføreren gider ikke rigtig høre på de her gode forslag, som en række partier nu kommer med, for at bekæmpe banderne bedre. Der synes jeg egentlig, det ville klæde den socialdemokratiske ordfører – i og med at den socialdemokratiske ordfører vist er den eneste fra det, man kan kalde rød blok, der overhovedet er til stede i salen nu – at komme med nogle initiativer, der ligger lidt ud over det, som regeringen har i sit forslag. For det er formentlig ikke noget, der kommer til at få den helt store effekt.

Jeg søger noget i forhold til de beboere, der er plaget af rockerborgere. Vi har nogle beboere, som vi skal prøve på at hjælpe – det er i villakvarterer – og som i den grad oplever deres hverdag som en meget svær størrelse, fordi de føler sig utrygge ved, at der er rockerborgere i deres nabolag. Kan den socialdemokratiske ordfører ikke, når nu der sidder en socialdemokratisk-radikal regering, komme med nogle løfter til de naboer, der virkelig er i knibe? Deres familier er i knibe ... (*Formanden:* Ja tak!).

Kl. 16:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:55

Trine Bramsen (S):

Jamen jeg kan da kun beklage, at Dansk Folkeparti ikke er lydhør over for de fagpersoner, der til daglig arbejder med rocker- og bandekonflikten. Det er jo deres forslag, som er udtrykt i regeringens rocker- og bandepakke. Det er ikke de forslag, som oppositionen, de blå partier her bringer på banen.

I forhold til det, der handler om rockerborgere, skal der ikke herske tvivl om, at jeg gerne så samtlige rockerborgere nedlagt i morgen. Og det er jo en drøftelse, der ikke er ny for Folketinget. Den tidligere regering med Dansk Folkeparti som støtteparti undersøgte mulighederne for at forbyde rockerborgere utallige gange. Det samme har den her regering gjort, og vi når frem til samme konklusion: at det vil være grundlovsstridigt. Så derfor vælger vi den vej, som ikke er grundlovsstridig, og som ikke er tom symbolpolitik. Vi vælger at give kommunerne bedre redskaber, så de kan få fjernet de her rockerborgere. Det er da den bedste hjælp, vi kan give danske borgere, der er generet i villakvarterer af rockerborgere.

Kl. 16:56

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:56

Peter Skaarup (DF):

Nu vil jeg lige læse op, hvad det er, formanden for den lokale grund ejerforening i Vanløse, der jo netop er plaget af de her problemer, siger. Han siger:

Vi står jo i den situation, at alle siger, at vi har ret, og at vi formentlig også vil få det gennem diverse klagesystemer, men at det vil tage årevis, og det må vi åbenbart leve med.

Er det virkelig svaret, vi kan give til fredelige familier i villakvarterer her anno 2014? Der sidder en regering, som siger, at det er vigtigt, at vi gør noget, og så sidder man altså åbenbart samtidig på hænderne og gør ingenting, for man vil ikke høre på de gode forslag, der er her fra de blå partiers side.

Kl. 16:57

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:57

Trine Bramsen (S):

Jeg har den klare opfattelse, at det er langt bedre at give kommunerne nogle redskaber, som får en faktisk anvendelse, end det er at stå og fyre tomme floskler af fra en talerstol. Jeg kunne sagtens stå her og love alverdens borgere, at vi nedlagde rockerborge i morgen, og at vi ville forbyde dem, men hvis det ikke er muligt at realisere i dansk politik – og Dansk Folkeparti er jo heller ikke i stand til at komme med et reelt forslag, som peger på, hvordan det her i praksis skal gøres, uden at det er grundlovsstridigt – så vil jeg da hellere give nogle redskaber, som kommunerne reelt kan anvende.

Kl. 16:57

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Peter Skaarup som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Vi er nogle partier, der er kommet med et eget bud på, hvad der kan gøres for at bekæmpe banderne, i de her punkter, som fremgår af beslutningsforslag nr. B 37, som vi har til behandling i dag. Det er jo, som vi har nævnt tidligere, for at komme med et bud på, hvad man så kan gøre, når nu regeringens politik over for banderne desværre ikke har virket. Det må vi jo erkende. Hvis vi ser på de nøgne facts, kan vi se, at antallet af bandetilknyttede, som Rigspolitiet monitorer, stadig væk er på det samme niveau, ja, faktisk på et lidt højere niveau nu her ved udgangen af 2013, end det har været tidligere. Det kan under ingen omstændigheder være tilfredsstillende, at det er sådan.

Som sagt er antallet af ikkedanske statsborgere, der indgår blandt de bandetilknyttede, jo også steget. Det er 261 personer, vi kan se er med på holdet. Og de socialdemokratiske politikere, der prøver på at svare på spørgsmål her i dag, vil jo ikke gøre noget reelt, for at de 261 personer bliver udvist, selv om det var helt rimeligt, at man udviste udenlandske statsborgere, der åbenbart er så utryghedsskabende, at politiet må overvåge dem i alle ender og kanter.

Sagen er, at rockere og bander reelt indtager flere og flere kvarterer, boligområder, bydele i Danmark, og det betyder, at almindelig lov og ret, som vi kender det, sættes ud af kraft, når grupper af utilpassede og ofte afstumpede mennesker med rygmærker – og nogle også med decideret sygelig tendens til konfrontation – får lov til at dominere de her kvarterer. På Motalavej i Korsør har det jo været sådan, at medierne ikke engang har kunnet få lov til at beskæftige sig med, hvad der foregik. Beboerne lever i konstant angst og utryghed. Et værested for de mest udsatte mennesker, vi kender i vores samfund, de sindslidende, har måttet lukke på grund af chikanerier fra indvandrerbanderne i kvarteret.

Årsagen er jo ikke blot regeringens og uansvarlige regerings indvandringspolitik, men også et fravær af autoriteter, som man kan forholde sig til som lovlydig borger. Man lader ganske enkelt flere af de her kvarterer overgå til at være i bandernes vold, at være i dem, der laver lovbruds vold, sådan at der ikke er mulighed for at gøre ret meget fra de lovlydige beboere side.

Så er der ofte tale om, at når man så gør noget, gives der forholdsvis symbolske og lave straffe fra samfundets side, og mange af de mennesker, vi taler om her, har jo gentagne gange oplevet straf, men har altså også gentagne gange fået mulighed for at komme på fri fod og har kunnet fortsætte den kriminalitet, de har været en del af, fordi der er så mange penge involveret i det.

Det er efter Dansk Folkepartis opfattelse nødvendigt med langt mere håndfast, konsekvent og vedvarende pres på banderne ud fra den enkle filosofi, at kriminalitet begås, hvis der er gevinst ved det. Det er jo i virkeligheden sagens kerne: Er der større gevinst end straf ved at være med, er situationen desværre sådan, at rigtig mange gerne vil være med. Og der er rigtig stor gevinst. Der er status, der er flotte biler, der er mange penge forbundet med det her. Hvis man så samtidig oplever en situation, hvor myndighederne generelt nogle steder har givet op, er det en rigtig, rigtig farlig cocktail.

Derfor er det vigtigt, at vi sørger for, at incitamentet til at forlade de her bander bliver højere. Det skal faktisk stige enormt. Og det er den bandepakke, vi skal have skruet sammen, der giver dobbelt op på alle straffe og også lader de her kumulationsprincipper vige, sådan at det bliver endog meget lange straffe for voldsom og personfarlig kriminalitet. Det er sagen i en nøddeskal: Vi skal simpelt hen gøre omkostningerne ved at være medlem af og aktiv i de her bander langt større. I dag er omkostningerne for lave, og gevinsterne for høje.

Kl. 17:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 17:03

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo næsten ærgerligt, at vi ikke har behandlet det her forslag sammen med regeringens forslag, L 112, for vi har fået en bandepakke fra regeringen, der er i ubalance, og hvor der er rigtig mange gode forslag med hensyn til forebyggelse, exitprogrammer, men hvor man har glemt den del, der handler om straf. Og det prøver vi så med det her beslutningsforslag at rette op på.

Man kan jo se på bande- og rockerkriminaliteten og spørge: Hvad er det, der skal til, for at man kan gøre noget ved det? Hvad er det, der får folk lokket ind i det, og hvordan kan man ændre på det mønster? Jeg tror desværre, at mange bliver lokket ind i miljøet, som hr. Peter Skaarup også var inde på, af tilbuddet om en livsstil med lette penge og store statussymboler. Jeg tror også, at nogle tager chancen, fordi risikoen for at blive opdaget måske ikke er stor nok. Og endelig er der sikkert også nogle, der tager chancen, fordi selv hvis de så bliver opdaget, går det jo nok endda, fordi vi ikke straffer nok.

Liberal Alliances udgangspunkt er, at folk, der begår bande- og rockerkriminalitet, hører til i fængslerne og ikke på gaden. Der er nogle, der siger: Jamen hvad sker der så, når de kommer ud igen; hvad er de så for nogle mennesker? Og der har vi i Liberal Alliance den tro, at hvis de er inde i et tilstrækkeligt antal årtier, skal de såmænd nok blive nogle stille og rolige mennesker, inden de bliver lukket ud igen.

Hvis man ser på de tal, som vi har fået oplyst af Rigspolitiet, så er det sådan, som jeg har været inde på et par gange, at der i det, der hedder niveau 1, altså de værste, er 1.040 tilfælde, som er blevet dømt 2.429 gange for i alt 21.641 forhold. Går vi videre til niveau 2, er der 595 mennesker, som er blevet dømt 969 gange for i alt 8.031 tilfælde af kriminalitet.

Man må jo undre sig over, hvordan de her mennesker i løbet af deres ungdom kan nå at komme for en dommer flere gange med alle de her sager, som de skal dømmes for, og at man ikke sørger for at holde dem væk fra gaderne og fra ofrene i længere tid. Det er jo i

virkeligheden det, som vi har prøvet at gøre noget ved med forslag et i det beslutningsforslag, som er fremsat her. Det er i virkeligheden set fra vores synspunkt noget af det, der kunne gøre rigtig, rigtig meget i forhold til strafdelen, og jeg håber, at regeringen alligevel vil overveje – for at få et flertal også for dele af deres egen politik – om man ikke kunne lave en aftale om strafdelen.

Så er der også diskussionen om det her med intimiderende og chikanerende adfærd over for politiet og øvrige myndigheder. Det er jo desværre noget, man ofte ser, også i medierne. Jeg så selv på TV 2/Øst den omtalte situation fra Korsør, som vi tidligere snakkede om i dag, hvor man endda ser nogle billeder af sådan en nervøst grinende politibetjent, der forlader området efter dialog med unge kriminelle. Det er et helt forkert signal at sende til de der unge mennesker, altså at man nærmest griner lidt af situationen, når vi samtidig kan se unge mennesker, der snakker om, at politiet skal jages ud af området, indtil man viser respekt for de kriminelle. Det er jo den helt omvendte verden.

Det, som jeg tror man ikke har forstået i regeringen, er i virkeligheden, at vi i samfundet generelt tager mere og mere afstand fra vold. Man har fjernet volden fra skolerne mellem lærere og børn; man har kriminaliseret vold mellem forældre og børn. Og godt for det. Tolerancen i samfundet generelt over for overfald af forskellig art bliver mindre og mindre. Det eneste, vi ikke rigtig har forholdt os til, er den værste form for vold, den allermest rå og organiserede voldskriminalitet, som vi ser i de her rocker- og bandemiljøer. Det skal vi have gjort noget ved, og det er det, vi håber at gøre med de forslag, som er fremsat her.

Jeg håber, at ministeren kommer lidt mere i kompromishumør, for det virker, som om man tænker, at vi har lagt et forslag frem – og det kan man så tage stilling til. Ja, det bliver ikke vedtaget – det tror jeg nærmest godt vi kan garantere. Derfor er det interessant at finde ud af, hvor det er, regeringen er interesseret i at gå på kompromis og lave aftaler.

Det er jo fair nok, at regeringen ikke vil forhandle det her, men ovre ved gulerodstængerne, men så tager vi den der. Men jeg håber, at der er lidt mere venlighed, når vi kommer over og spiser agurker og gulerødder, end der har været i dag, hvor jeg synes det har kørt lidt for meget på retorikken og lidt for lidt på venligheden over for dem, der gerne vil være med til at løse problemerne, når nu regeringens hidtidige eneste støtteparti ikke vil.

Kl. 17:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 17:08

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Det er jo en lidt underlig debat, der er om vores beslutningsforslag, for indtil nu har jeg sådan set kun hørt, at der er et parti, der har talt imod beslutningsforslaget. Så kunne man tro, at forslaget nærmest allerede er vedtaget, men det kommer jo ikke til at ske. Det er åbenbart prioriteringen af, hvad der er vigtigt her i samfundet.

Tilbage til vores ganske glimrende beslutningsforslag, som netop skal ses som et supplement til regeringens lovforslag, som altså går noget videre, og det summerede ministeren ganske fint op.

Lad mig starte et lidt andet sted. Da jeg startede i politiet for 25 år siden, var det sådan, at når politiet kom frem til et sted, kunne det godt være, at der var nogle fulderikker, der lige skulle dæmpes en anelse, men ellers var der generelt respekt om politiets arbejde. Man kunne få lov til at arbejde i fred og ro. Man skulle ikke stå og frygte, at man fik noget kastet i hovedet eller pludselig blev overfaldet.

Så sker der en ændring i befolkningssammensætningen i vores samfund. Det er der jo ingen tvivl om. Det er der sket i de sidste 25 år. Og det, vi ser i dag, er en helt urimelig adfærd af især indvandrer-

bander – en helt urimelig adfærd – hvor man i den grad optræder intimiderende over for politiet. Hvis politiet kommer i en situation ude i et boligområde, hvor man har stoppet en bil, fordi folk ligger og kører fuldstændig vanvittigt, og man er nødt til at bremse det, inden der er nogen, der bliver slået ihjel i det her boligområde, så går der ikke mange sekunder, før der kommer adskillige nye køretøjer til fyldt med bandemedlemmer, gerne i skudsikre veste. De hopper ud af bilerne og står og puster sig op, slår ring omkring politiet.

De gør ikke noget fysisk. Det er ikke sådan, at de udøver vold mod politiet. Det er heller ikke sådan, at de truer med at ville udøve vold. Nej, det er det der passive pres, der er over for betjentene på stedet, der gør, at betjentene er nødt til at tilkalde yderligere forstærkning, for ellers aner man ikke, hvad der kommer til at ske. Det kan ikke være rigtigt, at vi har en situation i dagens Danmark, hvor der er områder, boligområder, hvor politiet ikke kan få lov til at arbejde fuldstændig frit og uhindret, uden at nogle unge skal stå og prøve på at gøre livet svært for betjentene.

Vi skal huske på, at politiet er en myndighed, men det opfatter de her indvandrerbander ikke politiet som, og hvorfor gør de ikke det? Det er, fordi vi har forhindret politiet i at få lov til at optræde som en myndighed, for en myndighed er jo en enhed, som slår ned over for dem, der ikke respekterer det, som ikke lever op til de spilleregler, der er. Hvis det er sådan, at man prøver at køre lige på kanten af de spilleregler, vi trods alt har i samfundet, så bliver vi nødt til at justere reglerne, sådan at vi bakker politiet op i deres arbejde som den myndighed, det er.

Vi skal huske på, at det er Folketinget og regeringen, der har bedt politiet om at påse, at love og regler i det her land bliver overholdt, og så må vi også bakke politiet op i det arbejde. Det er vi nødt til at gøre. Det må være sådan, at politiet derude i hvert fald ved, at de har politikerne med sig, at de ved, at de har en lovgivning, der gør, at de kan få lov til arbejde uhindret, og uden at de behøver at tilkalde yderligere forstærkning.

Det næste, der er sket nu her, er en ny trend, og det bliver ministeren igen nødt til at forholde sig til. Jeg kan ikke forstå, at ministeren bare siger: Jo, men der er regler om, at man ikke må banke politiet. Ja, det er der sådan set i forvejen, men det er jo ikke det, vi taler om. Vi taler om, at man kører lige på grænsen mellem, hvad der er lovligt, og hvad der er ulovligt, og det er det, vi bliver nødt til at gøre noget ved.

Det nye er jo, at vi har set, at de her unge lømler render rundt f.eks. i supermarkeder. Når politifolk har fri fra arbejde, render de rundt med en mobiltelefon helt oppe i hovedet på de her politifolk og bliver ved med at provokere dem kun med ord. De provokerer kun, der er ingen trusler, men de provokerer hele tiden, og de er hele tiden stærkt intimiderende. De gør det også over for politifolks familier, over for politifolks børn. Og det er ikke kun over for politifolk. Det er også over for fængselsbetjente, og det kan også være over for kommunalt ansatte. Men det er der, de slår til, fordi de ved, at det rammer rigtig hårdt, for man kan ikke have, at ens familie, ens ægtefælle, ens børn ikke kan få lov til at være i fred og ro. Det kan man ikke have, og derfor påvirker det arbejdet.

Hvis vi ønsker at have et politi, som kan koncentrere sig om deres arbejde, når de er på arbejde, så må vi også sørge for, at deres familie føler sig sikre derhjemme imens. Ellers går det bare ikke. Ministeren og regeringen forholder sig passivt, og det kan ikke være rigtigt. Her må vi simpelt hen stramme op og sige til de møgunger: Det vil vi ikke finde os i her i samfundet. De mangler helt klart nogle forældre, men så må vi andre sørge for at påtage os den rolle, og der må regeringen hjælpe samfundet og politiet til at påtage sig den rolle over for de her lømler.

Det, der sker nu, er nemlig, at banderne, og for så vidt også rockerkлубberne, begår deres kriminalitet i flok. De agerer som flok, og det er det, der er deres styrke, for det gør, at de skaber en masse

utryghed. Bare det, at de optræder i flok, skaber utryghed. Den utryghed kan vi ikke acceptere, og derfor er det nødvendigt med en markant, kontant håndtering af de her kriminelle unge. Der skal ikke bare nogle småjusteringer til, som regeringen har foreslået. Der skal tages helt anderledes fat med grovfilen, så de forstår, at den adfærd vil vi ikke finde os i.

Det er ikke mange år siden, det var helt utænkeligt, at man optrådte sådan over for politiet. I dag er det i nogle grupperinger nærmest blevet helt almindeligt. Det skal vi gøre noget ved. Derfor har vi fremsat vores beslutningsforslag, og vi er lidt skuffede over, at regeringen intet foretager sig i den anledning.

Kl. 17:13

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Karsten Lauritzen fra Venstre.

Kl. 17:13

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karsten Lauritzen (V):

Tak, formand. Danmark lider nu under bandernes hærgen, også selv om der måske ikke er så meget pressemæssigt fokus på det. Men almindelige menneskers liv og helbred bliver bragt i fare, når der skydes i gaderne. Og der skydes desværre alt for ofte, som den debat, vi har haft, jo også illustrerer. Forretninger afpresses eller tvinges til at lukke; der er sågar eksempler på, at skolebørn må beskyttes mod bandemedlemmer og man må hyre professionelle vagter.

I Venstre ønsker vi ikke sådan et land; sådan er Danmark ikke; sådan skal Danmark ikke være. Vi frygter, at den bandekonflikt, som vi har set udspille sig i det seneste års tid, ikke blot er en midlertidig opblusning, men er udtryk for et nyt kriminalitetsmønster, hvor bandemedlemmerne bliver mere rå og hensynsløse. Det illustreres jo også af, at vi har set en ny rockergruppering komme ind fra Holland. Vi ser det, ved at der er et stigende antal medlemmer af rockerbanderne, og det er naturligvis en udvikling, som er fuldstændig uacceptabel.

Vi ønsker ikke at se til, mens bander, bandevagter og andre får lov til at kontrollere hele byområder. Man kan bare tage ud i egne i udkanten af Københavns Kommune; man kan tage ud til udsatte boligområder, og så kan man stadig væk se, at det er bandemedlemmer, der patruljerer, og ikke politiet.

Fra politisk hold mener vi i Venstre – og det er vi glade for at de øvrige borgerlige partier selvfølgelig er enige med os i – at vi skal tage næste skridt og forlænge den bandepakke, som VK-regeringen fremlagde og fik vedtaget i 2009. Vi må simpelt hen erkende, at vi bliver nødt til at sætte hårdt mod hårdt. Regeringen har jo, som vi diskuterede tidligere her i dag, præsenteret deres rocker- og bandepakke, som efter deres opfattelse er det, der skal til, og vi må jo forstå på justitsministeren, at man ikke sådan umiddelbart er indstillet på at ændre ret meget. Så jeg må sige, at jeg tror, det bliver svært at få bandepakken vedtaget her i Folketinget.

I Venstre betragter vi ikke det her som drilleri. Vi ønsker reelt at skabe sikkerhed og tryghed for ganske almindelige danskere. Og den utryghed, der er skabt i de seneste år, bliver vi simpelt hen nødt til at reagere på. Vi vil ikke være med til at vedtage nogle initiativer, som på papiret ser ud til at tilfredsstille i hvert fald regeringens ønsker på det område, men ikke reelt løser problemerne. Det er vores opfattelse – og det er det fortsat – at den bandepakke, regeringen har lagt frem, ikke er en løsning, men blot et skridt i den rigtige retning.

Vi bliver nødt til at tage mere drastiske midler i brug, og derfor har vi så foreslået de her ting, som vi nu har haft en længere debat om. Og jeg skal da – selv om der har været få medlemmer fra regeringspartierne og regeringens parlamentariske grundlag til stede – sige tak til dem, der trods alt har været her, og for deres bidrag til debatten. Ikke overraskende har der været bred opbakning fra de parti-

er, der står bag forslaget, nemlig de borgerlige – det er måske ikke så overraskende – og der har været modstand i regeringen. Og det er jo sådan, det er.

Jeg synes i virkeligheden, det er ærgerligt, og når jeg synes, det er ærgerligt, skyldes det især, at hvis man tager fat på noget af den kritik, som justitsministeren og også den socialdemokratiske ordfører kommer med, altså begrundelsen for, at de ikke kan stemme for vores beslutningsforslag her, vil man bemærke, at der bliver sagt – og det er dér, jeg mener det bliver lidt af en tilståelsessag: Vi vil gerne være med til at sende rockere og bandemedlemmer i fængsel. Jeg tror, jeg kan citere justitsministeren for at sige: De skal enten holde sig fra kriminalitet, eller også skal de i fængsel. Jo, men når vi så foreslår længere fængselsstraffe, bedre muligheder for udvisning eller øget begrænsning af prøveløsladelse, viser det sig, at man finder forskellige undskyldninger for, at man ikke vil være med til det.

Justitsministeren bliver ved med at henvise til den her balance, og jeg må sige, at jeg synes, det er meget, meget mærkeligt, hvad det er for en balance. Altså, jeg har da forståelse for, at der har været en arbejdsgruppe med Rigspolitiet og Justitsministeriet og folk fra kommunerne, men det er ikke deres ansvar at sikre en balance. Det er da et politisk spørgsmål. Og der må jeg bare som retspolitikker for Venstre sige, at den balance, der skal sikres her, er hensynet til den enkelte danskers tryghed og sikkerhed – ikke hensynet til nogle bandemedlemmer og heller ikke hensynet til, at der kan være nogle jurister, som mener, det er bekymrende, at man øger straffen for banderelateret kriminalitet, eller nogle folk, der er bekymrede for, om der nu er sammenhæng i vores strafferetlige system. Det er jo nogle fair bekymringer, men i sidste ende er det jo en politisk afvejning, om der er balance.

Kl. 17:18

Jeg må sige, at jeg ikke forstår, at justitsministeren bliver ved med at sige, at man gerne vil sende bandemedlemmer i fængsel, men når der så kommer konkrete forslag, afviser man dem. Det er jeg uforstående over for. Jeg forstår heller ikke, at justitsministeren ikke ønsker at tage et større hensyn til borgernes tryghed og sikkerhed end til rockere og bandemedlemmer. Og jeg er sikker på, og det er så svaret til den socialdemokratiske ordfører, der spørger ind til finansieringen, at vi kan finde de midler, der skal til for at sikre, at vi kan sætte rockerne og bandemedlemmerne i fængsel, og at der også er plads i fængslerne. Jeg har masser af forslag. Man kan jo starte med at tage fat på de 1.042 udlændinge, der sidder i de danske fængsler og afsoner, og sende dem hjem til afsoning i hjemlandet. Så kan der blive plads til nogle rockere og bandemedlemmer.

Jeg må sige, at det er min klare opfattelse og Venstres opfattelse, at det ikke for alvor er gået op for regeringen, hvad det her i virkeligheden handler om, og det er, at der er en kamp i gang uden for disse tykke mure, som handler om, at der er nogle rockere og bandemedlemmer, som der bliver flere og flere af, som bliver mere og mere hensynsløse, som ikke retter ind efter vores love og regler, og som griner ad det danske retssystem, når de bliver dømt. De smiler, når de sidder i retssalene. At sige, at de glæder sig over at komme i fængsel, er måske for meget, men de ved, at de hurtigt bliver lukket ud, fordi vi har lempelige regler for prøveløsladelse.

Banderne er ved at vinde den kamp, som i øjeblikket udspiller sig ude på gaderne. Det er ikke politiet, der vinder, det er ikke retssamfundet, der vinder, det er banderne, der er ved at vinde, og det skaber utryghed. Og det kan vi ikke leve med. Det kan vi ikke i Venstre, og det er vi glade for at den borgerlige blok er helt enige i at de heller ikke kan. Derfor har vi foreslået nogle helt konkrete ting, som vil hjælpe med at løse problemet. Helt konkret vil det sikre, at nogle af de her rockere og bandemedlemmer bliver buret inde i meget, meget lang tid. Så kan de jo tænke over, hvorfor de ikke skal være rocker eller bandemedlem, og så kan de tænke over, at der er love og regler, som skal overholdes og respekteres.

Jeg kan måske slutte af med som sagt at sige tak for debatten, og så kan jeg citere Kristeligt Dagblad fra den 7. maj 2013, da bandekonflikten var på sit højeste. Da var der en overskrift på forsiden af Kristeligt Dagblad, som lød: »Vi er blevet passive over for vold og drab«. Og der var bl.a. en professor fra Aalborg Universitet, en sociolog, der forsker i bandekriminalitet, som udtalte, og det må jeg sige at jeg tror er meget rigtigt:

»Det værste, der kan ske, er, at vi mister følingen med og følsomheden over for disse banderelaterede problemstillinger, enten fordi de bliver hverdagskost, eller fordi vi føler os magtesløse over for dem.«

Det tror jeg desværre er det, der er sket i regeringen. Man føler sig magtesløs, og man har vænnet sig til det. Men vi skal ikke vænne os til, at man må risikere, at man kan blive skudt på, hvis man bevæger sig ud på den københavnske vestegn. Vi skal ikke acceptere, at politiet ikke kan komme ind over det hele i Danmark. Vi skal ikke acceptere, at man som villaejer skal føle sig utryg, og at der skal sendes brosten eller mursten gennem ens vinduer, fordi man har sagt, at man ikke vil have nogle rockere boende som nabo. Vi skylder som lovgivere og som Folketing at sikre, at man kan føle sig tryk som borger i Danmark. Og jeg må undre mig over, at regeringen ikke ønsker at tage en reel forhandling om, hvordan vi kan sikre det i fællesskab, men at det skal være noget, man lægger frem, og så er det det, man vil være med til, og intet andet. Det undrer jeg mig såre over.

Så jeg håber – og det vil være min opfordring, det er ikke politisk drilleri, men en stille opfordring til justitsministeren – at justitsministeren kommer til fornuft og indkalder Folketingets partier til en reel forhandling om en bandepakke, så vi i fællesskab kan lave noget, der er langtidsholdbart og løser de her problemer. Jeg er meget enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll, der siger, at det godt kan være, at der ikke er flertal for de forslag, vi har fremsat her, nu, men så vil de blive gennemført på et senere tidspunkt inden for de kommende år. Det kan være under den her regering eller måske under en borgerlig-liberal regering, men det er initiativer, som vil blive gennemført, fordi det er nødvendige initiativer for at modstå den utryghed, som de her rockere og bandemedlemmer skaber, og som vi i Venstre i hvert fald ikke ønsker at acceptere.

Kl. 17:22

Formanden:

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:22

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 31. januar 2014, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Mødet er hævet. (Kl. 17:23).